15958

Ára 16 fillér *Féláru szelvény a Vigszinházban és az Urániában*

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY HÓRA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG. UTCA 16. SZ. TELEFON 23—48. KIADÓHIVATAL: KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21—41.

Debrecen, 1933. augusztus 6. **Vasárnap** **XXXVII. évfolyam 176. szám**

A magyar fascizmus

Irta: **Petrányi Béla.**

Ha a mai köz- és magán állapotokat megértés céljából valamihez hasonlitani akarjuk, — nehéz példát találnunk. A két évtizeden keresztül előttünk lejátszódott és lejátszódó események méretükben oly hatalmasok s lényegükben emberi aggyal oly felfoghatatlanok, hogy joggal feltehetjük a kérdést: — vajjon uralkodhatik e az ember ezen események felett, avagy azok geologiai hatások korlátozhatatlan eredményei? Hisz az ős, vagy közép kornak nép- és gazdasági hullámzásai együttvéve nem tesznek ki hatásaikban oly méreteket, mint az egyetemes emberiségre kiterjedő világ háboru s annak politikai és gazdasági következményei.

Természetes, hogy ily hatalmas távlatokban, a nagy vihar elcsendesedése, vagy látszólagos elcsendesedése után először nagyobb, nyugalmi, ülepedő foltok keletkeznek; — ilyenek a politikai és gazdasági terek. A jog, az élet zavartalan joga és a kenyér kérdésének formái ezek. Az uj formáju élet gazdasági uj honfoglalása! Erről kell kezdeni ismét a magyar ezer esztendőt. A politikai nemzet és az állami, vagy egyéni gazdasági, társadalmi uj berendezkedés — a puszta találgatások, kisérletezések utain járnak, — sehol nincs biztos kijegecesedés. Mondhatni egy a biztos — az isteni kegyelem s az emberben élő vallásos, lelki szikra, az ösztönös, cselekvési életakarat.

Másfél évtized óta tárgyal az emberiség a hivatalos emberi megoldások felett. A tárgyalások sikertelenek. Miért? Mert a tárgyalások anyaga nem az igazság, az emberszeretet, az egyensuly, a természetesség, a józan okosság, tehát az egyetemes jó, — hanem: természetellenes egyéni érdekek, — a széthullás magvetése épités helyett. Két embriót láunk az emberiség mai életében, mint biztató jelet, világitó lámpást a jövő utjaira. Ezek: a cserkészet s a vele kapcsolatos, békés idegen, helyesebben — népforgalom s az olasz fascizmusban feltalálható, alkotó, épitő elemek. Mi a cserkészet? A jövőnek, a jövő természetes élő fájának, az emberiség kezdődő uj életének fiatal, erőteljes és reményt nyujtó hajtásai, a háboru rémét megfojtó uj korszakos erőnek, az egyetemes emberszeretetnek jelentkezési formája. Az ember legnagyobb ellensége s legnagyobb barátja — önmaga! Ha az ellenségből barát lehet, az emberi boldogság titka meg van oldva. Csak uj ültetéssel lehet uj életet kezdeni. Ez okból ápoljuk a cserkészetnek gyenge hajtásait és gondolatát: benne és általa könnyebben megtalálhatjuk a magyarság jövő nagyságát is.

Mig a cserkészet lelki alapokon épül fel és formálja az egyetemes világot, addig a fascizmus ugyanezen célt nemzeti, partikuláris keretben a reális, a gazdasági érdekképletek segitségével akarja elérni az igazságos, kiegyenlitő, kölcsönös erkölcsi és gazdasági támogatás eszközeivel végcsucsban a — nemzet szentsége alatt azzal az uj elgondolással, hogy a nép a nemzeti államnak nem tulajdona, hanem megforditva: az állam a nép, a nemzet tulajdona. Ha pedig a nép az igazi nemzet, a nép egyedei, mint állampolgárok — egyéni érdekvédelmet igényelnek erkölcsi s gazdasági téren s az erős öntudatos, polgári egyénekből fog kialakulni a nemzet keretében az erős és kiegyensulyozott, sulyos közakarat. Ez a közösség a fascis, a veszszőnyaláb, benne a bárddal, hogy a nyaláb által képviselt közös akaratnak mindenki engedelmeskedni tartozik. Ez az uj fegyelem szükségessége. Az összetett erkölcsi és gazdasági erő, az öntudatos fegyelem az uj jövő további eszközei.

Hazánkban eddigelé csak azt tapasztaljuk, hogy ösztönösen kezdjük érezni a fenti szunnyadó erők létezését és kibontakozási szükségességét. De még csak a megérzésnél tartunk, annak reális formája még nincsen. Az olasz fascis nem ültethető át hazánkba, de átültethető annak legfőbb mozgató eleme az — akarat. Akarat a komoly szervezkedésre, az erők összegyüjtésére s az alkotások fundamentumainak, lehetőségeinek előkészitésére. Nálunk már vannak erkölcsi célu egyesületek, vagy anyagi célu szövetkeztek, vagy egyéb formák, de sajnos, csak cimben, névben és formában. A lényeg, a tartalom, az öntudatos polgár, a dolgozó egyén, mint a nemzet tagja, ennek következtében a hatásosan jelentkező, kézzelfogható erő s az erők támogató összetétele hiányzik s mindaddig nem jöhet létre az uj nemzet, a magyar nemzet, mely államalkotó alapja kell hogy legyen a Dunamedencének. Hogy azzá legyen, meg kell értékelni, értékre emelni minden magyart, erejének kibontakozását elő kell segiteni. Ma ha van is egyesülési szabadságjog, de nem egyesül senki, vagy ha igen, — nem lelkileg. Az egyesülést ne vegyük egyszerü jognak, hanem — kötelességnek. Minden polgár tartozzék kivétel nélkül egy egyesületbe, vagy szövetkezetbe, mely erkölcsi, vagy anyagi javának érdekében hatásosabban munkálkodik. Mondja ki a törvény ezen kényszeritő erőt! Ezen egyesületekben minden tag sorsa nyilvántartást kapjon kivételnélkül s a tag necsak egy negativ szám legyen a sok között, hanem egy olyan aktiv erő, mely a foglalkozási szakma, a község és nemzet érdekében cselekvőleg bármikor számba jöhet. Igy az egyesület is kézzelfogható eredményeket fog tudni felmutatni a közzel szemben felfelé és lefelé is a tag, a polgár szivesen és nagyobb bizalommal fog a közzel ujból foglalkozni, mert be fogja látni, hogy a mai elzárkózás csak kétségbeesésre és öngyilkosságra, mig az egyesitett erők — az uj életre fognak vezetni.

Okuljunk a gödöllői cserkésztábor egyesülési szellemén és kézzelfogható példaadásán s gazdasági téren is kezdjünk hozzá bármily csekély erők összetételével is a magyar fascis megteremtéséhez!

Feltünően sötét képet fest a népszövetségi megbizott a költségvetési helyzetről

Tyler jelentése a magyar export emelkedéséről és a kitünő buzaterméstől gazdasági téren jótékony hatást vár

Budapest, augusztus 5.

R. Tyler, a Nemzetek Szövetsége megbizottja Magyarországon elkészitette jelentését az ország pénzügyi helyzetéről az 1933. év második negyedéről. A jelentés bevezetése annak tartalmát a következőkben foglalja össze:

A junius 30-ával végződő év készpénzhiánya 87.8 millió pengő volt (ideiglenes adat). Ezenkivül az állam külföldi adósságszolgálata a transzferált résznek egyenértéke, vagyis 50.2 millió pengő nem fizettetett be a külföldi hitelezők alapjába. Ennek az összegnek egyrészére vonatkozólag a tárgyalások folynak. A készpénzhiány, amelyből 60,4 millió pengő esik az üzemekre, a belföldi kölcsön felvétele utján fedeztetik. 1933—34. évi költségvetésben előirányzott kiadások magukban foglalják az állami adósságok teljes szolgálatát és bár a hiányra fedezet nem irányoztatott elő, a kormány annak a reményének ad kifejezést, hogy a külföldi hitelezők alapjába a fizetések helyett kincstárjegyeket helyezhet letétbe. Az előirányzott bevételek szinvonala magasabb az 1932—33. évben elért szinvonalnál, amely év a közigazgatásnál csak 708,9 millió pengő tényleges bevételt eredményezett.

Tyler-féle kritika

Abból a célból, hogy ez a deficit kormányozható legyen, szükséges lesz további megtakarításokat elérni a közigazgatásnál, különösen az üzemeknél, az állam által támogatott vállalatoknál és helyi hatóságoknál. Az ülésszak végéig az uj nyugdijtörvény, amelyről már hónapok óta szó volt, nem terjesztetett az országgyülés elé. A kiadások jelenlegi szinvonala igen sulyosan terheli a magyar adófizetőt, különösen arra való tekintettel, hogy a magyar pénzügyi rendszer főleg a fogyasztásra kiható adókon alapszik és arra, hogy sok tömegcikk ára a a virágzás évében elért szinvonalon vagy ahhoz közel maradt meg, sőt még emelkedett is, ennek eredménye az, hogy a fogyasztás erősen csökkent és vele együtt a költségvetési bevételek is csökkentek. Az adósok állandóan nagyobbodó körének nyujtott védelem bátorítást nyujtott a hitelezők követelésével szemben kifejett ellenállásra és veszélyezteti a mezőgazdák hitelét. A mezőgazdák megsegélyezésének kevésbbé veszélyes és hatékonyabb módja az volna, ha lehetővé tétetnék szám ukra, hogy az iparcikkeket méltányos árakon vásárolhatták meg figyelemmel a másutt fennálló árnivóra. A magyar fogyasztók vásárlóképessége ujra felelevenednék, ha a fogyasztók megvédetnének a tulmagas kiskereskedelmi árakkal szemben, amelyeket eddig különböző érdekeltségeknek sikerült magas szinvonalon tartani.

Biztató jelenségek és megállapitások

Az 1932. év megfelelő időszakához viszonyitva a kivitel értéke az 1933. évi második negyedében ismét emelkedést mutat, bár az emelkedés aránya kisebb volt, mint január—március havi negyedben. A mult évihez viszonyitva a vasutak forgalma és bevétele még mindig esett egész májusig, de jelentékenyen kisebb arányban. A posta, távirda és telefon esetében ugy látszik, az esés megszünt és

junius hava, másfél év óta elő-

Sok millió ember
Szenved gyomor-bajban,
De itt az Igmándi!
Gyógyhatása páratlan.

ször a takarékbetétek és folyószámlák tekintetében emelkedést mutatott.

A gabonatermés a vártnál jobbnak bizonyult, valószínűnek látszik, hogy egyedül

a buzakivitel többlete meg fogja haladni a 7 millió q-t, az őszi termények eddig jól állanak, így tehát egyes kedvező tényezők ellensulyozzák a költségvetési helyzetet, bár az távolról sem nevezhető kielégítőnek.

Korántsem javultak azonban még jelentékenyebb módon a jótermésnek azokon a helyeken való eladási lehetőségei, ahol könnyen átváltható külföldi pénz kapható.

A kereskedelem még mindig a cserekereskedelem irányában kényszerítteik és a Nemzeti Banknál befolyt nemes devizák aránya az 1933. év második negyedében csökkent, ami az 1924. évi ujiáépítési kölcsönt illeti, a Nemzeti Bank megfelelő pénznemekben elegendő valutát tudott átutalni, hogy a trösztök a tartalékalap felhasználása utján 1933 augusztus 1-ig az utóbbi napot, beleértve a kölcsön után járó kamatokat, teljesen kifizethessék. Ez említett naptól számitandó, következő évre vonatkozóan a kormány kijelentette, hogy reméli és mindent meg fog tenni, hogy a kamatszolgálat 50 százalékát fedezhesse, hogy ez lehetséges legyen, a Nemzeti Banknak majdnem kétszerannyi devizát kell majd tartalékolni, mint azt eddig tette.

Kilátások az általános helyzet javulására

Részletesen ismerteti a jelentés az uj boletta-rendszert. Közli a kormánynak a népszövetségi kölcsön ügyben julius folyamán közölt kommünikéjét és a londoni népszövetségi kölcsön bizottságnak ehhez fűzött megjegyzéseit (ezeket a julius 15-én megjelent lapok már részletesen közölték), az önkormányzatok költségvetése kapcsán felemlíti a jelentés, hogy a belügyminiszter és a pénzügyminiszter igyekszik az önkormányzatok kiadásait olyan arányban csökkenteni, mint ahogyan az állami közigazgatás kiadásai csökkentek. Ezidő szerint azonban még bizonytalan, hogy e miniszterek jelenlegi felhatalmazásai elegendők-e ennek a célnak elérésére. Részletesen foglalkozik ezután az állami kölcsönfelvételek ügyével, a valutával és pénzügyekkel, a bankjegyforgalommal, a devizahelyzettel stb. A jelentés ezután ismerteti a rövidlejáratu mezőgazdasági adósok kamatsegélyére vonatkozó rendeletet.

A jelentésnek a gazdasági helyzetről szóló része kiemeli, hogy a külkereskedelemnek kissé emelkedő tendenciája tovább tartott.

A mult év első negyedéhez viszonyítva a kivitel értéke emelkedett 11 százalékkal,

a többlet azonban a félévre vonatkozóan 5 százalékra hanyatlott.

Jó terméstől az általános helyzet némi javulását lehet remélni,

de helyteler volna ebből a külföldi devizahelyzet nagyobbmérvü javulását várni.

Magyarország továbbra is ugyanazokkal a nehézségekkel fog szembenállani, ha kiviteléért jó devizákat akar szerezni. A behozatali tilalmak a kivitel utját álljak és a nyugati piacokra vezető ut egyes esetekben oly feltételekhez van kötve, amelyek az ügyletet nem teszik vonzóvá, pld. hogy a fizetést már most pengőben kell elfogadni.

Számos országgal mindinkább nehezebbé válnak a kereskedelmi ügyletek és csak csere utján bonyolithatók le vagyis áruk adatnak áruk ellenében anélkül, hogy pénz egyáltalában forgalomba jönne. Ilyen körülmények között egy jó termés elhelyezése gondot okoz. A Magyarországon követett árpolitika a pillanatnyi nehézségeket még sulyosbitotta mind a külkereskedelem, mind az államháztartás szempontjából. Ami a külkereskedelmet illeti, a belföldi árak oly magasak, hogy a magyar buza nem adható el Antwerpenben vagy Rotterdamban jelentékeny veszteség nélkül.

Az államháztartásra vonatkozólag a magyar pénzügyi rendszer olyan adókon épült fel, amelyek a fogyasztást terhelik, az utóbbi pedig csökkent, minek következménye az a veszedelmes helyzet, hogy a költségvetés tartósan kiegyensulyozatlan. Oly árdisparitás mint amilyen Magyarországon fennáll, azok között az árak között, amelyeket a termelő a legtöbb agrár termékekért tényleg kap, legnagyobbára a kartelek ellenőrzése alatt álló ipari árak között kell, hogy sulyosan csökkentse a mezőgazdasági lakosság vásárlási és adófizetési készségét.

Ezeknek az uj egyezményeknek főeredménye az lesz, hogy Magyarország és dunai szomszédai között előmozditják az áruforgalmat az árucsere alapján és hogy a kivitelről gondoskodnak más országok irányában. A régi árutartozások lefizetése céljából azonban nem segitenek a Nemzeti Banknak a nemes devizák beszerzése tekintetében.

*

A Tyler-féle jelentéshez, amely Magyarország pénzügyi helyzetét sok részében indokolatlanul pesszimizmussal festi le, a kormány részéről bizonyára megadják a szükséges magyarázatokat. Egyelőre annyit jegyzünk meg, hogy a Népszövetség magyarországi megbizottja jelentésében megbizatásának megfelelően elsősorban a külföldi hitelezők érdekeire van figyelemmel, a kritikája ilyenformán magán viseli a szubjektivitás kritériumait.

Ma, vasárnap és holnap, hétőn féláru szelvényes előadások

Vigszinházban
Két és félórás előadások!
3 sláger egy müsorban!
„A vonósnégyes"
Szőke Szakállal
„Fehér törzsfőnök"
Főszereplő: George O' Brien.
„Élve hozzátok őket haza"
Előadások: fél 5, 7 és fél 10 órakor.

Urániában
3 órás előadások!
3 sláger egy müsorban!
Marlene Dietrich,
Gustáv Frölich,
Willy Forst,
Hans Albers
közremüködésével:
AZ ISMERETLEN ASSZONY,
TÜZ AZ OPERÁBAN,
AZ ELSÜLLYEDT FLOTTA.
Előadások: 3, 6 és 9 órakor.

DEBRECENI UJSÁG
SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
augusztus 6. és 7-i előadásaira

DEBRECENI UJSÁG
SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére
VIGSZINHÁZ vagy URÁNIA
augusztus 6. és 7-i előadásaira

HÉTFÖN A VIGSZINHÁZBAN: ÉLVE HOZZÁTOK HAZA ÖKET ÉS Lányok A VIHARBAN.

A cserkészek felvonulása a Kormányzó előtt

Gödöllő, aug. 5.

Szombat délután 5 órakor a világtábor zsufolásig megtelt közönséggel a cserkészek nagy diszünnepélye alkalmából. 5 óra után pár perccel felhangzott a Himnusz, megérkezett a Kormányzó feleségével és a diszpáholyban helyet foglaltak. Megjelent a Kormányzó két fia és számos előkelőség stb. stb. A zenekar indulót játszott. A felvonulók élén a leventék díszszázada haladt, majd a különböző járások képviselői jöttek. Nagyon tetszett a gödöllői földnek termését, buzát, almát, barackot burgonyát és hagymát vivő gazdalányok menete, majd telivér lovon diszmagyarban vitéz Endre László főszolgabíró következett 4 vármegyei hajdu kíséretében. A következő csoportban a papság és a különböző községek előljáróinak vezetésével hivatalok, szervezetek, alakulatok, egyesületek képviselői haladtak, majd a Vitézi Szék helybeli szervezete, a frontharcosok és több hadirokkant. Időközben a Move és a leventék hetes sorokban felvonultak majd Baden Powell is megérkezett, aki rögtön felment a diszpáholyba és hódolattal köszöntötte a Kormányzót. A felvonulók között ekkor a helybeli cserkészfiuk és lányok, főiskolások, középiskolások, elemi iskolás fiuk és lányok haladtak. Megható volt a fekete fátyolt viselő hadiözvegyek csoportja. A gazdalányok mézeskalácsos szivet és üvegekben mézet hoztak és a diszpáholy elé érve átnyujtották a Kormányzónak, közben a lányegyesületek virágokat hintettek a diszpáholy elé. Az egyesületek után különböző iparágak képviselői haladtak. A gazdák buzakalásszal diszített kalapot hordtak s a lányok népviseletben jelentek meg. Baden Powellnek is annyira tetszett a szinpompás kép hogy lefényképezte azt. A leánycserkészek piros kézimunkaszivet ajánlottak fel a Kormányzó felesének, Baden Powellnek és gróf Teleky Pálnak.

Az ünnepséget a Kormányzó a Himnusz hangjai mellett hagyta el.

Juniusban deficittel zárult Magyarország közigazgatási mérlege

Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozólag az 1933. junius havi pénzügyminiszteri közlemények szerint juniusban az állami közigazgatás kiadása 79.9 millió pengő, bevétele 58.6 millió penő volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 21,3 millió pengővel haladták meg a bevételeket. Ezenkivül az előlegkezelésben az államvasutaknak 10,4 millió pengő, az állami vasgyáraknak 0.1 millió pengő, a selyemtenyésztésnek 0,5 millió pengő, összesen tehát 11 millió pengő utalványoztatott, viszont a mezőgazdasági birtokok feleslege fejében 0.1 millió pengő fizettetett be. A kölcsönből fedezendő beruházásokra a juniusban 1.8 millió pengő fordittatott. Mindezeket figyelembevéve, tehát junius hóban a kiadások 34 millió pengővel haladták meg a bevételeket.

A kölcsönkezelésben az 1933. évi II. te. alapján felvett kincstári jegykölcsönből 30 millió pengő folyt be. Az összes állami üzemek juniusi kiadásai együttvéve 51.2 millió pengő, bevételei pedig 29.4 millió pengő, vagyis az üzemeknél együttvéve 25.8 millió kiadási többlet jelentkezett. Az emlitett bevételen kivül az állami közigazgatás az előlegkezelésben az államvasutaknak 10,4 millió pengőt, az állami vasgyáraknak 0.1 millió pengőt, a selyemtenyésztésnek pedig 0.5 millió pengőt bocsátott rendelkezésére, amivel szemben a mezőgazdasági birtokok feleslege fejében 0.1 millió pengő az állami közigazgatás javára utaltatott át. Junius folyamán az állami adósságok keretében 1.5 millió pengővel növekedett ezen összeg, amelyet a transzfer-moratórium kapcsán a Magyar Nemzeti Banknál letétbe kellett volna helyezni és igy a letétbe nem helyezett összeg julius végével az állami közigazgatásnál 30.8 millió pengőre, az állami üzemeknél pedig 3,7 millió pengőre emelkedett.

A transzfer-moratórium alapján a Magyar Nemzeti Banknál az állami adósságokkal kapcsolatban 1933. évi junius 30-án 6.7 millió pengő volt letétbe helyezve. Ezenkivül 37.7 millió pengő a népszövetségi kölcsön szolgálatára, a Magyar Nemzeti Banknál vezetett állami zárolt bevételi számlán volt elhelyezve. Nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a postán, valamint az államvasutaknál a forgalom az előző évvel szemben juniusban is általában visszaesést mutatott.

15958

A mult évinél hat és egynegyed millió mázsával több buzatermés várható Magyarországon

A hivatalos termésbecslés szerint 23·795 ezer mázsa kerül cséplés alá – Rozsból és burgonyából is igen jó termésre van kilátás

Budapest, augusztus 5.

A legutóbbi (1933 julius 19-i) hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt két hét időjárását az időszak túlnyomórészében rendkívül magas hőmérséklet s az ország legnagyobb részében az átlagon aluli esőmennyiség jellemzi.

A búza

A búza aratását nagyobbára befejezték, behordása és cséplése folyamatban van. A búzaszem szép fejlett, telt és sulyos; szorult szem elvétve található. A minősége — kevés kivétellel — jó, több helyen igen jó. Szalmája nagy mennyiséget ad.

A búzatermés kilátásai a két héttel ezelőtti becslés óta,

az aratás kedvező lefolyása következtében mintegy 1 és fél millió métermázsával javultak, a termés becslését megnehezíti, hogy a búza sok helyen megdőlt,

és cséplés előtt nem lehet biztosan megállapitani, hogy az igen nagy keresztszám ténylegesen mikért fog fizetni.

A m. kir. központi statisztikai hivatal által összeállított előzetes adatok szerint kat. holdankint országos átlagban 8.59 q, összesen mintegy **23.795.000 q búzatermés várható, mintegy 6,251.000 q-val több, mint tavaly.**

A rozs

A rozsot mindenütt learatták, cséplése folyik. Szeme általában fejlett, minősége kifogástalan, csak kevés helyen van vékony, szorult szem. A szalma bő hozamot ad.

Az eddigi adatok szerint holdankénti országos átlagban 7.93 mázsa, összesen mintegy 9,334.000 mázsa rozstermés várható, tehát mintegy 1.637.600 mázsával több, mint tavaly.

Az árpa

aratása befejezést nyert, hordása, cséplése folyik. A szem általában megsárgult, de eléggé fejlett és csak elvétve szorult. Szalmája jó minőségü és elég bő termést ad.

Az előzetes adatok szerint kat. holdankint országos átlagban 8,87 q, összesen mintegy 7,499.000 q árpatermés várható, tehát mintegy 308.300 q-val több, mint tavaly.

A zab

aratása még tart. Szemképződése jó a mag minősége általában közepes. Szalmája elég magas és bő hozamot ad.

Zabból kat. holdanként országos átlagban 7.75 q, összesen mintegy 3.118.200 q zabtermés várható, tehát mintegy 39.400 q-val kevesebb, mint tavaly.

A tengeri

növekedése az utóbbi időben az eső hiányában sok helyen megállt. Kielégitő fejlődésnek csak ott indult, ahol csapadékot kapott. Címerét kitolta, csövét hozza, de több vidéken hiányosan kötött és sok a meddő szár.

Tengeriből kat. holdankénti országos átlagban 9.77 q, összesen mintegy 19.666 q tengeritermés várható, tehát mintegy 4,653.700 q-val kevesebb, mint tavaly.

A burgonya

késői fajtái is jól elvirágoztak, szárai erőtejesek, lombozata dús és egészséges, de sok vidéken a szárazságot sinyli, fonnyadni és sárgulni kezd. A szép számmal mutatkozó gumók elég nagyok és egészségesek. Hogy a burgonya jó termés-kilátásai továbbra is megmaradjanak, bő csapadékra volna szükség.

Burgonyából kat. holdankint országos átlagban 46.04 q, összesen mintegy 23,790.000 q burgonyatermésre van kilátás, tehát mintegy 8,215.270 mázsával több, mint tavaly.

A cukorrépa gyökere szép fejlett, levélzete dús és erőteljesen zárt és üde zöld. Sok vidéken azonban már sinyli a szárazságot. Esőt kíván. Összesen mintegy 9.463.700 q cukorrépatermés várható, tehát mintegy 973.700 q-val több, mint tavaly.

Az eddig felsorolt hét terményféle a következő általános képet adja:

A búza és rozs igen jó, az árpa és zab jó közepes, a tengeri a közepesnél gyengébb, a burgonya és cukorrépa jó termést igér.

A gyümölcsfák

közül a szilva többnyire gyenge. Alma és körte elég jó termést igér, a dió szintén. Az őszibarack korai fajtái a piacra kerültek, a termés jó.

A dinnye sok helyen gyenge termést mutat; korai fajták már piacra kerültek.

A szőlők

állapota a tartósabb száraz meleg időjárás következtében még azokon a vidékeken is, ahol a fejlődésben elmaradás mutatkozott, a szőlők szép fejlődésnek indultak.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentés folyó évi augusztus hó 26-án kerül közzé.

A havasokhoz szokott svájci cserkészek csodálattal gyönyörködtek a Hortobágy-puszta szépségein

Kedves debreceni emlékekkel elutaztak a svájci cserkészek

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A svájci cserkészek másfélnapos itt-létük után megismerve az ősi Debrecent, meggyőződve a magyar vendégszeretetről, szombaton délben kiutaztak a Hortobágyra. Itt-létük alatt volt alkalmuk, hogy a város minden részét és minden nevezetességét megismerjék. A pénteki napon a klinikákat, egyetemet, stadiont és a csónakázó-tavat tekintették meg. A látottak mindenhol gyönyörüséggel töltötték el a cserkészeket. Nehányan közülük, — többnyire svájci orvosok, a klinika, mások a krematórium iránt érdeklődtek különösképpen. Az ebédet, uzsonnát és a vacsorát ugyancsak a Nagyerdőn fogyasztották el, ahol a debreceni hölgygárda minden jóval valósággal elhalmozta a cserkészeket. A

A szombati program:

Szombaton délelőtt magát a várost ismerték meg a cserkészek. Reggel az ipariskolai szállásról a Bikába vonultak, hol a Bika reggelivel látta el őket s a högyek minden cserkésznek egy füzér perecet és kis kulacsot adtak emlékül. Majd csoportokra osztva, megtekintették a nevezetességeket. — Az utirány a következő volt: Kossuth-szoba, Kollégium, Déri-muzeum, Nagytemplom, Liceumfa, Emlékkert, ref. főgimnázium, majd 1 órai bevásárlás után, a Csokonai szinház s onnan vissza az ipariskolába. Az egyes helyeken, Kollégiumban, muzeumben ismertető röpiratokat is kaptak a cserkészek, azonkivül a vezető cserkészek mindenütt magyarázattal szolgáltak.

Indulás

Negyed tizenkettőkor az összes cserkészek bent voltak már az ipariskolában, ahol felszerelték hátizsákjaikat és csomagjaikat, majd elindultak az állomásra. A kivonulás ugyanugy történt, mint a bevonulás. Négy lovasrendőr vezette a cserkészeket, akiket a város főutcáján hatalmas embertömegek ujjongása kisért. A nagyállomáson rövid pihenő után elhelyezték csomagjaikat a kocsikban s aztán az egynapos debreceni ismerősökkel váltottak élénk eszmecseréket. Vonatindulás előtt néhány perccel dr. Horvay Róbert néhány szóval hivatalosan búcsuztatta a cserkészeket, akiknek nevében Pierry von Bern, a svájci cserkészek vezetője válaszolt. Ujólag kifejezte köszönetét Debrecennek a csodaszép vendéglátás és fogadtatásért, majd megemlitette, hogy ők a hegyek fiai, valami leirhatatlan sejtelemmel vágynak megismerni a Hortobágyot, a magyar pusztát. Beszéde végén hatalmas csokrot nyujtott át Horvay dr.-nak. Néhány perc mulva megszólalt az indulást jelző sip, a cserkészek elbucsuztak a debreceni ismerősöktől, különösen a lányoktól, kik ugyszólván minden cserkésznek virágcsokrokkal kedveskedtek. Majd egy órakor nagy kalaplengetéssel és nemzeti kiáltások közepette integettek a cserkészek s gördült ki velük a különvonat. A Vargakertben még külön meglepetésben volt részük a cserkészeknek. A vonat meglassitott, majd megállt, mivel Hegedüs Károlyné, a Vasutas MANSz vezetőnője virágesővel és gyümölccsel kedveskedett a távozó cserkészeknek.

— Csy —

*

Itt emlitjük meg, hogy a rendezőség felkéri mindazokat a hölgyeket, akik a cserkészek fogadtatásánál és megvendégelésénél közreműködtek, hogy hétfőn délelőtt 10 órára a városháza kistanácstermében megjelenni szíveskedjenek ujbóli előkészületek megbeszélése érdekében.

A hortobágyi kirándulás

A Hortobágyra a vonat 1 óra 39 perckor érkezett. Megérkezése után a svájciak a tőlük megszokott rendben álltak fel az állomáson, ahol Vargha Endre városi számvevő és dr. Bauer Endre hortobágyi állatorvos, Pohl Ferenc kertészeti felügyelő, gazdasági tanácsos és még néhány Debrecenből kiutazott hölgy és ur kiséretében fogadták őket.

A Debrecenből ugyancsak kiutazott Vargha Endréné átnyujtott egy csokrot nehány szó kíséretében, amit a cserkészek „Huj-huj-hajrá!" és „Bravó" kiáltással köszöntek meg.

A csárdába ebédhez indultak, de a svájciaknak — ugy látszik — talpukban maradt a tegnapi vigadóbeli tánc, mert a csárda bejáratánál a cigányzene hangjaira a csárdában időző vendéghölgyekkel csárdásozni kezdtek, amit alig lehetett velük abbahagyatni.

Ebéd után dr. Bauer kellő szakszerü magyarázattal bemutatta nekik a vasalót, ahol két gulyás lebencset és tésztáskását főzött, amit megkóstolgattak és igen jónak találtak, továbbá az éppen korlátok közé hajtott bikákat, csikóslovaglást, majd a Hortobágy hidjáról tekintettek szét a pusztába, ahonnan a kisebb mérvü délibáb, a közel legelésző gulyák és mének kötötték le a figyelmüket. Legjobban tetszett nekik a mének s amikor a csikós saját lovát kérésükre átengedte nekik, alig tudtak betelni a lovaglás élvezetével, még leesések árán is. Felütnően remekül lovagolt azonban közülük egy 16—17 éves cserkész, akiről később megtudtuk, hogy a Philippi-szigeteken. Manillaban született s ami érthetővé tette cowboyszerü mutatványait. A fényképező gépeik pedig egymásután kattogtak.

Láthatóan kifárasztotta őket a végtelen puszta látása, ami természetes az ő hegyóriásokhoz szokott szemeiknek. Uzsonnájukat ismét a csárda udvarán töltötték el, ami után vonatuk a már ismert „Huj-huj-hajrá" kiáltások és kifejezett köszönetük után indul 6 óra 15 perckor Gödöllőre.

Magyar vezetőiük, dr. Kádár kérésének teszünk eleget, amikor alábbi nyilatkozatot közöljük:

A svájci cserkészek a lehető legjobb benyomásokkal távoztak Debrecenből és a Hortobágyról. Beszédükből kilátszik, hogy sokat hallottak ők a magyar vendégszeretetről, de ilyenről, mint amilyen a debreceni fogadtatás volt, nem is álmodtak. A Hortobágy végtelensége pedig jóleső bár, de teljesen kifárasztotta őket. A magyar cserkészek részéről a legnagyobb hálának ad kifejezést Debrecen város és különösen hölgytársadalma részéről, hogy ily maradandó emléket vésett a svájciak szivébe a magyar vendégszeretetről és hogy a jamboree sikeréhez hozzáillő méltó módon járult hozzá. Mindezekért a város vezetősége és társadalma fogadja a magyar cserkészek igaz köszönetét."

Nyári Egyetem és vidéke

Alakok és karcolatok a vendégekről, hallgatókról és őshallgatókról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Nyári Egyetem jellegzetes alakjai az őshallgatók.

Itt is vannak, nemcsak az egyetemen. A téli egyetemen csak indexaláíráskor és vizsgák idején láthatók, itt csak ismerkedési estély idején. De akkor megjönnek pontosan, mint a holdtölte. Fontoskodó arccal félrevonnak. Öregem, én már négy éve óta szórakoztatom az idegeneket, remélem, az idén sem feledkeztek meg... Miről? — Hát az ismerkedési estélyen szeretnénk mi is résztvenni. — Kérlekalássan, tartjuk szerencsénknek. De kérlek szépen... Mit szaporitsam a szót? Szerények nagyon is a mi ősdiákjaink. Csak vacsora, ital, cigaretta és borravalójegyet óhajtanak dijmentesen kapni (bár a borravaló errefelé nem divatos). Ha aztán sikerülne őket idegenek közé csalogatni. Óh, nem, ők nem tolakodnak. Szerények és inkább csendesen félrehuzódnak egymásmellé, vagy külön asztalok biztosabb menedéket adó fedezékébe és onnan mustrálgatják az idei „terméstt", hogy ne találja őket készületlenül az az idő, ha majd megszólal a muzsika és már nemzetközi nyelven is lehet érintkezni az idegenekkel.

Hogyan tanitsuk a németet nyelvet?

Már tudniillik azoknak, akik nem akarják azt megtanulni. Itt van pl. egy ötvenhét éves unitárius tanító. Szem és fültanuk szerint két mondatnál többet még nem olvasott el németül. És most — horribile dictu — németül tanul. A dolog ugy kezdődött, hogy meglátott egy ravaszul mosolygó lányarcot és elhatározta, hogy követni fogja. Először csak a nyakkendőjét igazította meg. Azután peidg kijelentette, hogy ő még legény. Azután pedig elindult. És mivel a „kislány" (magunk között szólva philosophiae doctor) egy előadóteremben kötött ki — hát kitartott ott is meliette. Egyelőre csak a kezdőkhöz jár, de jövő héttől kezdve már a haladók óráira is eljár, azután pedig — majdcsak „halad" valamire.

Hová lett a tavalyi hó?

Akarom mondani Terranova. Nem én nyomozom, kérem, hiszen én találkoztam vele olasz utamon, hanem egy kislány sehogyse akar belenyugodni, hogy nincs itt. Ülök a Dériben és nézem, hogyan igyekszik képekkel magyarázni meg a magyar irodalmat a talián nemzetségnek az egyik illusztris előadó. Nyilik az ajtó. Valaki benéz lassan, óvatosan. Valahol már láttam én ezt az arcot. Ja, igen. Az állomáson láttam, mikor az olaszok jöttek, ez a kislány akkor is ilyen kétségbeesetten keresett valakit s akkor is csalódott ábrázattal távozott el. Megint nyilik az ajtó. A közönség egyrésze fészkelődni kezd. Ugyanaz az arc. Bejön. Leül. Kutat tekintetével. Észbekapok. Tavaly is láttam már én ezt az arcot. Sőt harmadéve is. Mindig Terranovával. Amire ez eszembejut, már fel is áll és a közönség megvető pillantásaitól kisérve — kimegy. Én nem haragszom rá. Igaza van: néki már minden mindegy. Néki már nem sokat ér az egész Nyári Egyetem, de MINDEN KÜLÖN ÉRTESITÉS HELYETT ezuton hozom tudomására (azért ezuton, mert a címét nem tudom), hogy valakit Ő már hiába vár. Ha nem háromszor, hanem négyszer nyitja is ki az ajtót minden olasz előadás alatt, Terranova göndör haja akkor sem bukkan már fel mögötte.

Észt német kapcsolatok

Hogy mi lesz belőle, ma még nem lehet sejteni sem, de mindenki ezt emlegeti itt a Nyári Egyetem és főleg az Angol Királynő környékén. A szép szőke észt leány és a méla tekintetü hitlerista olyan szépen összeillenek, mintha nemcsak a maliciózus és irigy tekintetek, hanem a felsőbb hatalmak is általuk akarnák nyélbeütni a német—észt közeledést.

Bonyodalmak egy fürdődressz körül

(Internátusi tudósítónk jelenti): Ma délelőtt nagy gaudiummal hozott haza egy harcias német diák valami papirba göngyölt csomagot. Ezzel egyrészt a magyar kereskedelem válságán akart segiteni, másrészt a német vámőröket akarta kijátszani. Magyar árut akart bevinni a horogkereszt nagy birodalmába. A fürdőtrikóról azonban szakértői vélemény megállapitotta, hogy az / voltaképen — kombiné. A dolog ugy történt, hogy nyelvi nehézségek merültek fel az üzletben és ennek áldozata lett a götok kései, de nem méltatlan utóda.

Derüre boru

Beállit a titkárságba egy hullámoshaju fiatalember. — Kérem, be szeretnék iratkozni a Nyári Egyetemre, de nem tudom, lesznek-e németek.

— Hogyne! kérem, válaszol előzékenyen, de maliciózus mosollyal a titkárhelyettes. Lesznek, persze, hogy lesznek. No, akkor beiratkozom. De... hogy ugy mondjam. De, hogy ugy mondjam... meg is akar Ön ismerkedni talán velük? Óh, igen kérem, feltétlenül. Mindenesetre kérem. De kérem ezek... *hitleritsák*, nyögi ki végre a titoknok. Az más, kérem, azokkal én nem állok szóba. És elballag.

Egy kis nyelvismeret

nem árt néha. Felütöm az egyik germán féltve rejtegetett szófüzetét. Nyomozok. Tokaji. Szeretlek. Pájinka. Stb. Már kezdek áltaánositani. Nahát ezek az idegenek! Átmegyek a szomszéd szobába. Vacsorára gyülekező. Rögtön kérem, megyek. Negyedóra mulva visszatérek. — Mindjárt kérem... Ez is a szószedetét nézegeti Belenézek. „Az ablakom alatt szép fák vannak. Tavasszal a szép fák zöldek." Hát mindez igaz. És belenyugszom, hogy ilyen a német. Az ablakom alatt zöld fák vannak. De azért a tokaji sem megvetendő csemege.

Ahol a potyajegyvesnek van igaza

Megérkezik egy idegen csoport. Lelkes tömegek várják. Az egyik ifju és naiv legény — olasz ujságiró egyébként — felmerészkedik adatokat gyüjteni a kocsira. Jegyet! Jegyet! — riasztja fel a kalauz zordon szava. Hogyan? Hát nem adtak külön kocsit? kérdi tőlem meglepetve a jámbor riporter. Hát nem! Nekünk Olaszországban még éjszaka is juttatott hatalmas külön kocsit az ottani villamos igazgatójának kedvessége, itt pedig még kedvezményes jegyet sem adtak, ki kellett váltani az egészet — végig.

És még vannak, akik szemünkre hányják, hogy az idegeneknek nagyon is sok kedvezményt adunk s vannak, akik eszkimó vendégszeretetet emlegetnek.

Röndnek muszáj lenni

Leírjam? Ne irjam? Nem szivesen irom le, mert sokkal kedvesebb emlékek füznek Gál üzletigazgató urhoz, dehát ez mégis olyasvalami amit szóvá kell tenni, minden egyéni sajnálkozás mellett is.

A Nyári Egyetem hallgatói bérletjegyet kértek. Ez alkalommal azonban a HÉV azt a feltételt kötötte ki, hogy fényképes igazolványt hozzunk. Azzal az indokolással, hogy anélkül visszaélhetnek vele. Nem tudom ugyan elfogadni ezt az indokot, hiszen az idegeneknek mind volt tavaly, a magyarok közül pedig csak a titkárságnak s egypár erdélyi tanárnak akikről talán mégsem tételezhető fel. A jegy jellegzetes volta ugyis kizárt minden csalást.

Na. Nem baj. Irtunk külföldre, hogy hozzanak fényképet, de vizitnagyságut ám, mert másforma nem jó. Nagy elképedés közben el is hozta, akit még otthon ért a levél. S mi kénytelenek voltunk bevallani, hogy igen, mi tőlünk nem kértek fényképet odakinn a bérlethez dehát...

Azonban ez még nem elég. A fényképek egyrésze visszautasittatott, hogy nem megfelelő nagyság. A Nyári Egyetem egyik tisztviselője, egyébként állami tisztviselő ugyan, előhuzta érvelés gyanánt a MÁV igazolványt, ahol ugyanaz a fénykép volt — dehát kérem itt, nincs vita. Ott elfogadták? Hogy ott is rend van? Ez kérem mind igaz, dehát ez ellen nem lehet tenni. A HÉV illetékes faktora igy képzeli el a rendet és hát — röndnek muszáj lenni. Mosolygós arcot kérünk.

Kánikulában legjobban üdít az Auto-Syphonnal
készitett, házilag előállitott szódaviz.
Ismét INGYEN akció.
Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.
Telefon 11-75. Rózsa-u. 2. Telefon 16-03.

Erdélyi reformátusok Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Szombaton délután a nyirábrányi vonattal Erdély kálvinista városaiból, Kolozsvárról, Nagyenyedről, Székelyudvarhelyről és Marosvásárhelyről jöttek reformátusok Debrecenbe, a kálvinista Genf meglátogatására.

A 4 óra 36 perckor érkező vendégek fogadtatására megjelent Sipos Imre központi lelkész, dr. Harsányi Gusztáv ny. kuriai biró, a Péterfia-utcai egyházrész gondnoka, Kántor József ref. lelkész, a Soli Deo Gloria Diákszövetség elnöke, Magyar Bertalan és dr. Módis László lelkészek a Soli Deo Gloria Diákszövetség és Kuyper Katalin leánykörének tagjai és vezetősége Popovits Gyuláné elnöknővel az élén.

A vonatról leszálló vendégeket az I. osztályu váróteremben Sipos Imre lelkész fogadta és köszöntötte. Ezután Kósa Irmus a Kuyper Katalin leánykör nevében, Pusztak Sándor theológus pedig a SDG részéről köszöntötték a ritka, kedves vendégeket.

A szivből jött „Isten hozott"-ra az egyik vendég válaszolt és szavai minden hallgatónak könnyeket csalt szemébe és a zsufolt I. osztályu váróterem közönségét mélyen meghatotta.

„Nehéz leanne megmondani, hogy mi minden van a lelkünkben akkor, amikor ezen a diszes helyen szabad megállani és saját anyanyelvünkön, amelyért szenvedünk, szabad megszólalni. Bárcsak ne 17-en állnánk itt, hanem mindazok, akik vágyó szemmel tekintenek felénk. Valóság az, hogy van kálvinista Genf és itt szeretnek és várnak bennünket. Nem kirándulni jöttünk ide, hanem erőt meriteni. Összeforrni a kálvinista Genffel, a patiki várral és az integer Magyarországgal. Akármi legyen is, ha kinai falnál nagyobb válaszfalat és tért huznak közénk, lelkünk egy lesz. Ezért szeretlessetek és imádkozzatok értünk."

A könnyekig megható üdvözlés és köszöntés után a 17 erdélyi vendég szállására tért, majd a nagyerdei strandfürdőt nézték meg és élvezték annak kellemes vizét. Este a Polgári Lövölde vendéglőjében adott pompás vacsorát a Kuyper Katalin leánykör, melyen megjelentek az erdélyi vendégek: Biró Mózes kolozsvári lelkész, Kovács András kolozsvári egyházi főgondnok leányával, Piroska gimn. tanulóval, Juhos József egyházközségi gondnok, Bekes Károly theológiai hallgató, Pethő József ny. jegyző, Tavaszy Sándor theológiai professzor most maturált Mária nevü leánya, Zágoni Piroska tanárnő és Zágoni Zsuzsika Székelyudvarhelyről, Bechtold Henrikné, Demeter Ákosné és Demeter Irén tisztviselőnő Nagyenyedről, dr. Gündisch Mihály orvos, Horváth Berta tanárnő, Jakabos József jogász, Nemes Dénes tanitó, Oláh Róbert müszaki tisztviselő, továbbá Sipos Imre lelkész, Popovits Gyuláné elnöknő, dr. Boér Károlyné, Vargáné s a SDG leány és fiu tagjai.

A kitünő hangulatu vacsorán összeforrott lelkekben az erdélyiek és debreceniek és felejthetetlen emléket hagyott minden jelenvoltnak lelkében ez az este.

Itt Sipos Imre emelkedett szólásra és mint házigazda, meleg szavakkal köszöntötte a vendégeket, akik nevében Biró Mózes kolozsvári lelkész és Kovács András kolozsvári főgondnok válaszolt.

A gazdag élményü est és pompás vacsora megrendezése Popovits Gyuláné rendkivüli érdeme.

Az erdélyi vendégek ma a Kollégium, Nagytemplom, egyetem és klinika megtekintése után a 11 órás kistemplomi istentiszteleten vesznek részt, majd a Déri-muzeum megtekintése után közös ebéden a Bundában lesznek, majd 6 órás vonattal elutaznak Nyiregyházára és folytatják magyarországi két hetes tanulmányutjukat.

(Cs. S.)

15958

Tinódi legujabb krónikái

Az Optimista Liga-tagságról Szerzett Ének

Kebelemben örömtüzek lángolnak:
Mi jutott az eszibe az angolnak?
Minden embert jó kedélyre hangolnak,
Azt, ki busul, bikatsökkel tangolnak.

Kör alakul optimista szellemben,
Rózsaszines, örömteli kellemben,
Erős leszen valamennyi jellemben:
Jómagam is tagja leszek ellenben.

Hogyha kérdik, min röhögök reszketve?
Azt felelem potzakomat rezgetve:
Hitelezők soraival veszkedve
Az embernek biginezni lesz kedve.

Különben is meszesedik agg vérem,
Nintsen meg az augusztusi lakbérem,
Illy sok öröm nem eshetik, csak vélem:
Holnap reggel kiveszik a vakbélem...

Meglazult a' tsontvelő a vázamban,
Féreg őröl pirospozsgás mázamban,
Krokit írok influendza-lázamban,
Végrehajtó ténfereg az házamban.

Tsaládomnak három tagja átfázott,
Hideglelés engemet is átrázott,
Plafonom az sok esőben átázott,
Husz pengőért javitják az ádázot.

Vagyonomnak van a' rontsa rengőben,
Vizük tsaládi viszonyaim tengőben,
Háztartási adósságom lengőben,
Ezrekre megy kifejezve pengőben.

Adónemek szakadnak az létekre,
Mi sem marad ruházatra, ételre,
Vizáradás szabadul a' rétekre,
Ezerember vetemedik vétekre.

Halottja van betegségnek, gombának,
Pokolgépnek, ekrazitos bombának,
Ölő késnek, hegyesnek és tompának,
Puskapornak, parádénak, pompának.

Jön a számla zsebeimbe gázolva,
Feketére van a jövő mázolva,
Vetnek adót sokszorosan százolva:
Felebbezek helyzetemet vázolva.

Legyen kedvük az élőknek, hóttaknak,
Leendőknek, mulandóknak, vóttaknak,
Mindenféle adók által róttaknak:
Jelentkezem optimista póttagnak.

Vigadozom ujjaimat pörgetve:
Jön a guta ablakomat zörgetve,
Még akkor is, kebleimet hörgetve,
Összeütöm sarkantyumat tsörgetve.

Optimista leszen az én valásom,
Imullásom, szanaszéjjel mállásom,
Itt hagyom a födfeletti szállásom,
Részteleti nemlétező állásom.

Itt hagyom a legutolsó trillámat,
Jókedvemet, reményemet, Lillámat,
Leteszem az kanalamat, villámat:
Ihaj-tsuhaj!.... lehunyom az pillámat...

LISZTES.

Trilysin

BIOLOGIKUS HAJERŐSITŐ

BIZTOSAN HASZNÁL

A korpásodás megszünik
A hajhullás megáll
A haj ujra kinő

D. U. SZELVÉNY
T. GELLÉRT LAJOS mérnök és Tsa
BUDAPEST
VII, Károly király-ut 3-a
Sziveskedjék nekem a TRILYSIN biologikus hajerősitő szerre vonatkozó irodalmat ingyen és bérmentve megküldeni.
Név .....
város .....
utca .....

Uj szocialista párttitkár jön Debrecenbe

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) 1933. január 20-án csapta el állásából Holló János páttitkárt Pajor Rudolf, a szociáldemokrata párt központi titkára. Azóta titkár néikül, szabályellenesen müködött a debreceni pártszervezet.

Holló elárvult örökére többen pályáztak.

Váradi Alfréd Ábrahám nyomdász, akit eleinte Gombosi Zoltán favorizált, a siker reményében startolt a busás jövedelmet igérő pozició felé. Török Gábor is sokáig sóvárgott álmai netovábbja után. Sőt, amikor a központ az emlitett helyi nagyságokat nem fogadta el, Gombosi Zoltán pályázott a titkárságra, mert mostani állása a Nyirbogdányi Petróleumgyár R.-T.-nál távolról sincs olyan, mint a boldog emlékü „Steaua" igazgatói poziciója.

A szakszervezeti ötös bizottság és az azután kinevezett pártvezetőség uralma alatt a debreceni szociáldemokrata párt a teljes szétbomlás felé sodródik.

A központi pártvezetőség látva a mai helyzet tarthatatlanságát, utolsó kisérletként, egy uj párttitkár leküldésével akarja megmenteni a helyzetet. A helyi nagyságok hiába tülekedtek tehát a párttitkárság után, végül mégis pesti ember kerül a debreceni pártszervezet élére.

Nem tudjuk, kicsoda, micsoda, csak azt tudjuk, hogy az a pártvezetőség küldi ide, amely Pajor kijelentése szerint bünös abban, hogy Holló János tiz évig garázdálkodhatott Debrecenben...

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter is részt vesz a tiszántuli ipari vásár megnyitásán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Amint azt már többször közöltük, a Tiszántuli Ipari Vásár előkészületei nagyban haladnak előre. A főbizottság tegnap megtartott ülésén már erősen kidomborodnak a vásár előkészületeinek tervei. Az eddigi tervek szerint a vásár a következő meghatározott helyen lesz:

Az Arany Bika dísztermében, ahol a „Takarékosság" cégei; a kollégiumban, ahol a kézmüiparosság termelvényei, valamint az „Unió" cégei és a kereskedelem egy része vesz részt; a Kereskedő Társulat dísztermében a butoripar és az iparmüvészet állit ki. A csizmadiaszinben a csizma és cipőkészitő, valamint a csatlakozó bőripar, az ősi iparágak lesznek képviselve.

A belépti dij az összes kiállitási területekre 30 fillérben lett megállapitva. A kiállitás megnyitása szeptember 3-án d. e. 11 órakor történik amelyen dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter a város vezetőségével egyetemben megjelenik. A vásár alatt, amely szeptember 3—8-ig tart, több estén szabadtéri előadások, virágkorzó, konfetti és szerpentin csata, toronyzene, a céhek korszerü öltözetben való felvonulása, a nagyerdőn tüzijátékok lesznek.

A vásárbizottság felhivja a kereskedők és iparosok figyelmét, hogy a vásárra vonatkozó összes tervek és részletes helyszinrajzok elkészültek és most már a vásárra való jelentkezések annál is inkább sürgősek, hogy mindenki a neki éppen legmegfelelőbb helyet tudja magának biztositani. Éppen ezért felszólitja az Ipartestület Debrecen kereskedőit és iparosait, hogy 7-től, hétfőtől kezdve kezdjék meg helyeik lekötését a kiállitási irodában (Ipartestület (Simonffy utca 1. c. I. em.) Itt jegyezzük meg, hogy a vásár tartamára vasuti és egyéb kedvezmények lesznek.

EGY ÖRÜLT LEMÉSZÁROLT NÉGY GYEREKET

Bozen, augusztus 5.

Völs községben borzalmas családi tragédia történt. Egy Schaller nevü kisgazda őrülési rohamában megölte 11 és 5 éves fiát, 3 éves lányát és szomszédjának 4 éves lánykáját, azután megszökött. Előzőleg 4 éves gyermekével Bozenben hajat vágatott, este felé visszatért lakására és elkövette tettét. Az asszony, aki a mezőn dolgozott, hazatérve rátalált a gyermekek holtestére. Olvasó, egy falról levett kereszt és virág volt rajtuk.

Mindennapi Regölés

Haj, regő-rejtem...
Amulatom ejtem:
Gazdabajok csendesülnek,
Ingatlanok mentesülnek,
Ingókat is ójják:
Szabadok a gólyák,
Ingó, bingó, csacska ringó
Mentesül a kacskaringó,
Ásó, kapa, metsző,
Minden, ami tetsző,
Kuvasz arca, puli mája,
Kocsikülső kulimáza,
Vedrek, ágak, csebrek, ekék,
Csigabigák, csepp-brekekék.

Haj, regő-rengő...
Minden, amj lengő:
Megmarad a nadragulya,
Konda, csorda, gyatra gulya,
Bika, birka, réce,
Keritésem léce,
Gőzmotorok, cin-katlanok,
Ingóságok, ingatlanok,
Birtokom a kinesem,
Szóval: amj ninesen...
Földbirtokom adósággal,
Tárgyalás a hatósággal,
Egyezség a felebolton,
Ezer hold a teleholdon...

(LISZTIUS.)

A távrepülési rekordot akarja megdönteni egy francia oceánrepülő

Newyork, augusztus 6.

Codos—Rossi francia repülők ma reggel elindultak Boston irányában. A repülők legalább Párisba akarnak eljutni és megkisérlik a távrepülési világrekord megdöntését. Codos és Rossi csak akkor szálnak le, ha 2000 literny benzin már teljesen kifogyott.

FLOTTA-PARÁDÉVAL ÜNNEPLIK MEG A FRANCIA—OLASZ KIBÉKÜLÉST

Páris, augusztus 5.

A francia Rivierán lázasan készülnek a vasárnapi francia—olasz flottatalálkozásra. Hosszu évek után most történik meg először, hogy francia hadikikötőben ünnepélyes fogadtatásban részesítenek olasz hadihajókat. A francia kormány minden intézkedést megtett, hogy az olasz flotta látogatása minél ünnepélyesebb keretek között menjen végbe. Ezzel is dokumentálni kivánják, hogy immár végleges a francia—olasz kibékülés. Pénteken este megérkezett a st. juani öbölbe a Tourville és a Colmar csatahajó, valamint több nagy torpedóromboló.

Az olasz flotta fogadására kivezényelt francia flottaraj parancsnokságát Dubois tengernagy vette át. Az ünnepélyes fogadtatás a villefranchei hadikikötőben lesz s itt nyujtja át az olasz flottaraj parancsnoka a francia altengernagynak az olasz haditengerészet üdvözletét. Az ünnepélyes fogadtatás tartama alatt huszonhat óriáshidroplán kering majd az olasz és a francia hadihajók fölött s az egyik hidroplánt maga Pierre Cot léghajózási miniszter vezeti, aki nemrégiben tette le a pilótavizsgát.

SÜRGŐSEN ELADÓ
ingóságait legjobban értékesitheti, ha lapunkban meghirdeti.

A berlini rendőrfőnök utasitást adott a lőfegyver azonnali használatára a kommunistákkal szemben

Berlin, augusztus 5.

A Conti Iroda jelenti: Az elmult éjszaka a titkos államrendőri hivatal megbizásából a rohamcsapatoknak sikerült a kommunista röpirat terjesztőket elfogni és letartóztatni. Az egyik kommunista többek között szovjet csillagokat és kommunista röpiratokat osztogatott. Amikor a rohamcsapatok őrszobájukba vitték, egyik óvatlan pillanatban a letartóztatott kommunistáknak sikerült a mosdóhelyiség egyik ablakából leugrani. Azonnal meghalt.

A berlini rendőrfőnök elrendelte, hogy a rendőrök még az eddiginél is szigorubban, szükség esetén lőfegyverük azonnali használatával csirájában fojtsanak el minden kommunista mozgalmat, amely propaganda és lázitó iratokkal harcol a nemzeti Németország ellen.

Darabokra tépte az ekrazit a brünni robbanás öngyilkosát

Brünn, augusztus 5.

A felrobbant Európa-szálóban az eltakaritási munkálatok pénteken véget értek. Az épület beomlott részeit ujra fel fogják épiteni. A romok alatt tegnap is számos hullarészt találtak, amelyeknek fekvése megerősíti azt a feltevést, hogy Knop az ekrazitos táskát az ágy alá tette, majd Zwieselbauer Irmával az ágyra heveredett, maguk közé tette kis gyermeküket és ezután robbantotta fel a koffert. Ez a feltevés megmagyarázza azt is, miért nem lehetett sem Knop, sem kedvese, sem gyermekük holttestét megtalálni. A három ember testét a borzalmas erejü robbanás apró darabokra tépte szét; aránylag még bélrészük maradt leginkább épen. Ezenkívül egy láb részeit, egy kulcscsontot, női kezet, egy álkapcsot fogakkal és különböz alaktalan húscafatokat találtak. Megtalálták továbbá Knop pénztárcáját, amelyben 130 cseh korona volt, valamint a meg és kedvese kabátját.

Tizennyolcezer főnyi segédrendőrség felállitását engedélyezték Ausztriának

Berlin, augusztus 5.

A Börzenzeitung párisi tudósitójának jelentése szerint Dolfuss osztrák szövetségi kancellár a francia kormánynál 18 ezer főnyi osztrák segédrendőrség felállitását inditványozta a nemzeti szocialista mozgalom lekuzdésére. A segédrendőrség katonai felszerelést kapna és hadügyminisztérium hatáskörébe tartozna. A francia kormány az angol kormánnyal és a kisantanttal folytatott eszmecsere után hozzájárult az osztrák kormány inditványához.

Japán jegyzéket küldött Amerikának a flottaépitési terv miatt

London, augusztus 5.

A Daily Express washingtoni jelentése szerint a japán kormány éles tiltakozást jelentett be Washingtonban az Egyesült Államok haditengerészete által tervezett 235 millió dolláros épitkezés ellen, melynek során 37 uj hadihajót szándékozik épiteni.

Az amerikai flottaépitési program a japán jegyzék szerint létérdekében fenyegeti Japánt. A jegyzék rámutat arra, hogy az Egyesült Államok jelenlegi gazdasági helyzetét tekintve az uj flottaprogram valósággal gazdasági öngyilkosságot jelent Amerika számára. Annyiben az amerikai kormány nem változtatja meg Japánnal szemben folytatott provokáló politikáját — mondja végül a jegyzék, Japán kénytelen lesz konferencia összehivását kezdeményezni a washingtoni flottaegyezmény módositása végett. A japán demarsz azzal végződik, hogy a jelenlegi helyzet következménye csak az lehet, hogy a Csendes-óceánon teljes erővel megindul a flottaépitkezési verseny.

Washington cáfol

Washington, augusztus 5.

Itt valótlannak mondják az egyik angol lapnak azt a hirét, hogy a japán kormány tiltakozott az uj amerikai flottaépitési program ellen. Hivatalos körökben hozzáfüzik, hogy Japánnak nem is volna ürügye ilyen lépésre.

Olcsóbban fürdik
a Margit fürdőben,
mint odahaza saját fürdőszobájában.
Gőzfürdő 60 fillér. Szalonkádfürdő 70 fillér.
Gyermekjegy 30 fillér.
A villamos kalauzoknál
oda- és visszautazásra jogositó jegy
80 fillérért kapható.
Kiszolgálás 10 fillér.
Tyukszemvágás 20 fillér. Massage 20 fillér

Nézze meg
a GÁLL cipő kirakatát
Kálvin-tér 3.

Kedvezményes társasutazás a gödöllői Jamboree-ra

Szombaton, augusztus 12-én a Vitézi Szék különvonatot indit Gödöllőre és vissza Szolnok—Hatvanon át a Jamboree kedvezményes és szakszerü megtekintésére. A vonat reggel 7 óra körül indul Debrecenből és ugyanaznap éjjel 2 óra körül érkezik vissza Debrecenbe. A társasutazás résztvevői 1 pengős kedvezményes belépőjegyet kapnak és ezenfelül gondoskodás történt, hogy a Jamboreen kellő fogadtatást és étkezésre, pihenésre alkalmas helyet kapjanak. Jelentkezést elfogadnak augusztus 8. déli 12 óráig a Vitézi Szék, Bészler és Dávid vaskereskedés, Piac-utca 7., Telefon 20—78. és a MÁV Menetjegyirodája 9.34 pengő részvételi dij lefizetése mellett. A Jamboreen a IX. altábor parancsnokság gondoskodik a csoportonkénti vezetésről, valamint arról, hogy a hatalmas és szép gödöllői parkot, a Jamboree látványosságait, az esti gyönyörü tábortüzet a résztvevők kényelmesen, fáradság nélkül és jól megtekinthessék. E vonat utasai megtekinthetik az e napon sorra kerülő külföldi cserkészek, ugymint hinduk, lettek, japánok és a szimpatikus lengyelek cserkészbemutatóit, valamint a motornélküli repüléseket.

A Vitézi Szék felkéri a résztvevőket, hogy egyszerü, kényelmes ruhában utazzanak és hogy étkezésről mindenki maga gondoskodjék, bár a Jamboree helyén a Fővárosi Sörfőzde ételekkel és italokkal készséggel áll rendelkezésre a Vitézi Szék által lefoglalt fedett szabad terraszán.

23369—1933. VI.

HIRDETMÉNY.

Az 57.000—1931. K. M. számu rendelet 13. §-ának 2. pontja értelmében közhirré teszem, hogy Tóth Ferenc debreceni, Oláh Károly-utca 51. szám alatti lakos részére Debrecen sz. kir. város belterületén, főleg az egyetemi klinikák és a Közkórház között, illetőleg az emlitett gyógyintézményeknél a betegek lakásáig, vagy innen a gyógyintézetekig történő betegszállitásoknak eszközlésére szolgáló gépjárómüvállalat üzembentartására az engedélyt az 1930:XV. tc. 5. §-ának 4. bekezdése szerinti hatáskörömben a mai napon kiadtam.

Debrecen, 1933. augusztus hó 2-án.

Polgármester.

GRAND HOTEL
IMPERIAL
nagyszálloda
BUDAPEST,
1 perc a Keleti pályaudvartól.
Rendkivül olcsó téli idényárak:
Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fütéssel és borravalóval heti P 50.—
1 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 30.—
2 ágyas szoba fütéssel és borravalóval heti P 45.—
Átutazóknak is rendkivül mérsékelt árak.

15958

ELKÉSZÜLT A VILÁG MÁSODIK LEGNAGYOBB CSILLAGÁSZATI LÁTCSÖVE

Egy newcastlei műszergyár elkészítette a torontói egyetem számára a világ második csillagászati távcsövét. A távcsőhöz használt közel két méter átmérőjü, 30 centiméter vastag tükör sulya 2 és egynegyed tonna; csiszolásán egy évig dolgoztak, pontossága eléri az 1/500.000 hüvelyket. Az óriási távcsövet, amelynek költségei meghaladják az 50.000 fontsterlinget, 75 tonna sulyu acéllapban fogják elhelyezni.

Lég- és napfürdőhöz

NIVEA
CREME • OLAJ

Vegyünk nap- és légfürdőt minél gyakrabban; előzőleg azonban dörzsöljük be erősen testünket NIVEA-CREMÉ, vagy OLAJ-jal, amely elősegiti a lebarnulást és meggátolja a bőr fájdalmas leégését.
Ez a hatás kizárólag az Euceritnek tulajdonitható, amely a világon egyetlen egy bőrápoló szerben sem található meg. NIVEA tehát pótolhatatlan.
NIVEA kiváló minőség és mégis rendkivül olcsó.

CREME: P. —.50 - 2.20 / OLAJ: P. 1.— — 3.50

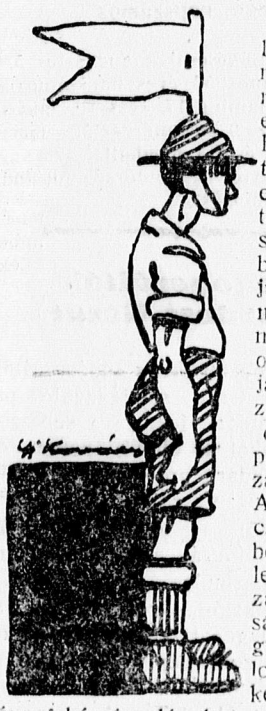

HELYSZINI RIPORT A JAMBOREERÓL

Páratlan élmények a földkerekség ifjuságának gödöllői táborában

Érdekes események a debreceni cserkészek mozgalmas életében

Gödöllői világtábor, aug. 5.

A világtáborozás megnyitó képét nem lehet elfeledni soha, soha többé. Már elhangzott a takarodó, alszik a tábor, de fejünk fölött még álmunkban is ott lobog a jamborree zászló erdeje. Nippon piros körös zászlaja. — Amerika csillagos lobogói, a lengyelek zászlósereg, magyar trikolorok büszke szárnyalása, fehér árvalányhaj tenger kavarodik össze a szemeink előtt.

A földkerekség ifjuságának tisztelgése a Kormányzó előtt

Annyi szin volt itt, annyi látványosság, amennyit nem lehet leirni oldalakon át. Még most is látjuk a roppant felvonulást, amely több mint egy órán át kigyózott végig az aréna téren. *A földkerekség ifjusága jön most itt tisztelegni a magyar Kormányzó előtt.* Lengyelek akik magyarul éneklik a cserkész indulót, csehek, akiknek fitogtatott zászlóit dacosan viszik kassai magyar gyerekek, svédek, akik csupa piros-fehér-zöld léggömböt eresztenek el a kormányzói díszpáholy előtt, piros nyakkendős máltai fiuk, fekete bőrü jamaikaiak fejkendős arabok, turbános indiaiak, komoly kis japánok, szőke finnek és daliás angolok, nevető skótok, fezes egyiptomiak.

Feledhetetlen látvány, amint a harmincezer fönyi sokaság előtt elvonul az ország Kormányzója. Előbb egy testőrtiszt jön, aztán fehér lovon a Kormányzó mögötte Baden Powell, gróf Teleki Pál, majd pedig nyolc testőr fehér lovakon és négy narancsszín cserkész lovasrendőr rekeszti be a díszkiséretet.

Egy-egy sorfal előtt orkánszerű üdvriadalom fogadja a Kormányzót. A magyar csapatok feszes vigyázzban tisztelegnek, a skótok, hollandiak botra tűzött kalapjaikat lengetik.

A beszédekből nem hallunk egy szót sem. A hangszórók gyengék, a szél elviszi a hangot. A külföldiek azt sem tudják, hogy ki beszél. Általában a *jamboreehól a cserkészek látják a legkevesebbet.* A felvonulás óriási távolságban van a nagy mezőn mi csak azt látjuk, hogy a kormányzói díszpáholy előtt meghajlik egy-egy lobogó. Találgatni kell, hogy melyik nemzeté.

Jönnek a csuvajok

A fiuk azzal szórakoznak, hogy hatul a felvonuló külföldieket biztatják, éljenzik, lelkesitik.

— Jönnek a csuvajok! — mosolyognak a lengyelek felé, akiket egyszrüen elneveztek csuvajoknak mert lengyelül a Jó munkát kivánság igy hangzik:

— Csuvaj!

Jó munkát! — felelnek rá tiszta magyar kiejtéssel a lengyelek.

Most látszik meg, hogy milyen népszerüek ezek a stramm, katonás és kedves lengyel gyerekek. Amerre vonulnak fel mindenütt zeng a huj-huj hajrá! Fent a tribünön is őket fogadja a legnagyobb kendőlengetés. Lassanként egy óriási szimpátia nyilvánitássá alakul ki a felvonulás. Halálos csnedben mennek a csehek, románok, jugoszlávok, legfeljebb egy-egy udvarias, kötelességszerű éljenzés hangzik. Tombol az aréna és összedőlni készül a tribün amikor a skótok, osztrákok, finnek vonulnak el.

Jamaika csapata előtt a magyar fiuk csendesen reklámálják:

Testvérek! Adjatok egy kis rumot!

Tudniillik rettentő szél fuj és mindenki össze van fagyva a vékony ingekben.

Panama táblájat ketten viszik, mire a cserkész-humor azt mondja:

— Biztosan szégyenlik, hogy ők is panamáznak!

Több, mint egy órán keresztül tart a felvonulás.

Debreceniek és hajdumegyeiek a diszmenetben

Végül a magyar díszrajok zárják be a végeláthatatlan menetet. A debrecenieknek ujra tomboló sikerük van. Ugy vágják a lépést, reng belé a föld.

A nagy lerohanás

— Meg látszik hogy ezek 39-esek! — kiáltják feléjük a tribünről. Egyszer csak meg lendül valahol egy zászló, aztán a következő pillanatban *mint egy élő lavina megindul a cserkész hadsereg. A nagy lerohanás ez, minden jamboree fő attrakciója.* Egy pillanat mulva már ott lobognak a zászlók a Kormányzó előtt. Ezer és ezer lobogó emelkedik az égnek. Minden kalap a levegőben, minden torokban viharzó kiáltás.

A Nagyúr pedig ott áll ennek az ünnepésnek kellős közepében. Szalutál, mosolyog és kedvesen odaint a lurrázó sokaság felé. Ugy veszik körül őt és Baden Powellt, mintha a szeretet és lelkesedés oceánja ostromolná ezt a két büszke szikla embert.

Csencselés az üzlet városban

Feledhetetlen percek ezek a lelkesedés teljes extázisában.

Esteledik már, mikor a gödöllői halmok fölött megindul haza felé az embersokaság. A tábor nagy napjának azonban még nincs vége ezzel. Este a park fái alatt fellobognak a tábortüzek. Egyiknél skótok, másiknál lengyelek, harmadiknál talán sziámiak szórakoztatják a közönséget. Az üzletvárosban óriási tolongás és óriási vásárlási kedv. A keskeny utakon pedig titkon folyik a csencselés. Skót csillagok, majobmörös bicskatokok, piros harisnya szallagok cserélnek gazdát pillanatok alatt.

Mozgalmas napok a debreceni altáborban

Lefuvás után a cserkészrendörök alig tudnak véget vetni a nagy csereberélési láznak.

A debreceni altábor csütörtökön reggel ismét mozgalmas napra virrad. Egész csomó esemény van a láthatáron. Délután a debreceni tábor területéről ad helyszini közvetitést a magyar rádió, este a toronyban tárogatós toronyzene lesz, délre az egyiptomiakhoz várják Báden Powellt, kilátásban van az olasz balillák érkezése. Közben állandó tárgyalások folynak az ujabb és ujabb ötletekről, amelyek még megvalósításra várnak. Többek között szó van arról is, hogy a Rádió üzenetei során egy meghatározott időben fognak haza üzenni az otthonvalóknak az összes tiszántuli fiuk. Péntek délutánra angol—magyar futballmérkőzés várható és Sallay Zoltán már be is állt az angolok közé, némi tréning okából.

Az orvos és szakácstábor munkája

Hét óra után munkában van már az orvosisátor is. Benne vitéz Várady-Szabó Miklós, a tábor orvosfőnöke kezeli az egyiptomiakat. A barna fiuk megérkezésük után olyan erős napot kaptak itt, hogy szabályszerű másodfoku égési sebeket szenvedtek. Most viszont rettentően fáznak és szines pokrócaikban mászkálnak egész nap.

A konyhán Pásztor Gyula vezetése alatt folyik a munka. Nagyszerü ebéd és vacsora van itt minden nap. Izletes, pompás ételeket készit a szakácsraj és jut mindenkinek bőven az ennivalóból.

Báró Vay László látogatása

A megnyitás estéjén előkelő debreceni vendégei voltak a tábornak. Báró Vay László főispán és felesége járták be a debreceni, hajdusági bi-

ÜZLETI FORGALMA MEGNÖVEKSZIK, ha áruit lapunk hirdetései közt ajánlja.

Saját érdekében csak arra kérjük, hogy téli tüzelőanyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot Prohászka és Tsa. cégtől, Bethlen-u. 44. sz. Telefon 11-61 Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák hazai szenek.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

hari tábort. Mindenütt a legnagyobb szeretet és lelkesedés kisérte őket. Itt járt dr. Vargha Elemér helyettes polgármester és felesége, akik részt vettek a jamboree megnyitóján is. Korábban meglátogatták már a tábort gróf Teleki Pál, vitéz Igmándy Hegyessy Géza testőrezredes, vitéz Szinay Béla a csendőrség feiügyelője, vitéz Zákányi Győző a 11-ik Bocskay hajduezred népszerü parancsnoka.

Kovách Elemér kalandja az egyiptomi extrával

„Nemcsak minket látogatnak azonban, hanem mi is állandóan vizitelésből élünk ennek a foglalkozásnak minden következményével együtt. — Vitéz Kovách Elemér bátyánk például elment az egyiptomiakhoz és magával vitte a dohányzással szemben tápláit összes előitéleteit. Tizenhárom éves kora óta nem dohányzott viszont az egyiptomiak első dolga volt, hogy megkinálták valami egészen álomszerüen finom, különleges, valódi extra egyiptomi cigarettával.

— Mondd nekik fiam, — biztatta a tolmácsot, — hogy én soh' sem dohányzom.

— Nem lehet nem lehet — tiltakozott a tolmács, — ez a legnagyobb sértés lenne.

Mit volt mit tenni, rá kellett gyujtani a cigarettára. A vitézhez illő hősies szívás után Elemér bátyánk csak annyit jelentett ki a sajtó képviselői előtt:

— *Nekem bizony büdös volt az egyiptomi extra!*

Az egyik bihari fiu ugyanilyen hősiességgel ette végig az egyiptomi menüt, amelynek főfogása krumplilevessel leöntött paadicsom volt. Bosszuból turós csuszát vitt nekik, amit viszont az egyiptomiak gyürtek le ugyanilyen nagy elszántsággal. Közben a kuktaruhába öltözött bihari fiut erősen faggatták a látogatók. Angolul, németül, fanciául kérdezték tőle jó-e a turós csusza?

Jó biz ez! — mondta ékes bihari tájszólással.

A pestiek pedig hanyatestek a csodálkozástól.

Igy terjedt el aztán az a hir hogy az egyiptomiak olyan jól beszélnek magyarul, akár a bihariak.

Egy kis humoros bonyodalom a hindukkal

Humorban, jókedvben tehát nem szükölködik a tábor, azonban nincs hiány komoly munkában sem. A debreceni altábor fölött ismét gyülekeznek a sötét gond felhői. Megjöttek ugyanis a hinduk, akiknek egész sajátságos óhajtásaik vannak. Még csak mellékhelyiséget is egészen speciálisat, a rituális előirásoknak megfelelőt kell épiteni a részükre. Náluk tudniillik egész körülményes ceremónia az, ami más népeknél egyszerü élet megnyilvánulás. Körötte hatalmas diplomáciai tárgyalások folynak tolmácsok doktorok és angol gyarmati szakértők bevonásával.

Közben azonban a tárgyaló felek egymás után rohannak ki a sátrakból hogy megnézzék a vitorlázó repülőket, akik ugy keringenek a tábor fölött, mint a prédára leső héjják. Most már repülő posta szolgálata is van a tábornak. Mert a cserkész mindent megcsinál. Felépiti a konyhát, felépiti a házát, városát és arra készül, hogy majd felépitse ezt a testben lélekben összerombolt keserves világot is.

A Kormányzó kihallgatáson fogadta a vitézi rendbe tartozó cserkésztiszteket

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója péntek délelőtt 11 órakor a gödöllői királyi várkastélyban fogadta azokat a IV. világjamboreen táborozó cserkésztiszteket, akik a vitézi rend tagjai. A Kormányzó dolgozószobájába először a régi vitézek, számszerint 27-en mentek, majd utánuk a Kormányzó külön fogadta a 12 főből álló várományos csoportot. Az államfő örömének adott kifejezést, hogy a vitézi rend tagjai közül ilyen sokan vesznek részt a legfontosabb ifjusági mozgalom, a cserkészet vezetésében.

A fogadás után közvetlen szavakkal elbeszélgetett a vitézekkel és érdekes volt megfigyelni azokat a megilletődött, de mégis csillogó szemü vitézeket, akik most kerültek elsőizben az államfő elé. Amikor a Kormányzó dolgozószobáját elhagyták, látszott rajtuk az a mélységes meghatódás, amellyel a szeretetteljes atyai szavak ifju leikükben kiváltottak.

Bethlen Kaposvárott kihallgatták a Dréhr-ügyben

Kaposvár, augusztus 5.

A budapesti törvényszék a Dréhr-ügyben elrendelte annakidején Bethlen István gróf volt miniszterelnöknek kihallgatását és ebből a célból leküldte az iratokat a kaposvári törvényszék vizsgálóbirájához, mert Bethlen István gróf jelenleg inkei birletén tartózkodik.

A kaposvári törvényszék vizsgálóbirája szombaton délelőtt 10 órára idézte be a volt miniszterelnököt aki Inkéről autón pontosan meg is érkezett. Kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott.

Bethlen István gróf kihallgatása után a következő nyilatkozatot tette:

— A kihallgatásról nincs mit mondanom. A politikáról a következőket mondhatom: Csend van, ugy a belpolitikában, mint a külpolitikában, hazamegyek hát Inkére. A gazdának ma a birtokán van helye.

A kaposvári törvényszék egyébként az iratokat Bethlen István gróf vallomásával együtt visszaküldi Budapestre.

Pilsudszky alkotmányreformot tervez Lengyelországban

Varsó, auusztus 5.

Szlavek miniszterelnök, a kormányblokk vezetője, a holnapi legionárius napon ismerteti Pilsudszky programját az alkotmányreform kérdésében. A három alapvető reformterv: az államfő jogainak gyarapitása, a népképviseletnek a kormányra való befolyásának csökkentése és a szenátusnak a rendek tanácsává való átalakitása. Hogy milyen módon kivánja Pilsudszky elérni az alkotmányreformhoz szükséges kétharmad többséget, azt egyelőre még nem lehet tisztán látni. Pilsudszkynak a parlamentben abszolut többsége van s igy előbb meg kell egyeznie az ellenzékkel, ha el akarja fogadtatni terveit.

Lumnitzer Sándor magyar versenyző világrekordot javitott az agyaggalamblövő versenyen

Bécs, augusztus 5.

A három napos agyaggalamb európai és világbajnoki versenyén, amelyen összesen 8 nemzet 46 legjobb lövője vett részt, szombaton ért véget. Az európai egyéni és csapatbajnokságí: egyéni versenyben dr Lumnitzer Sándor, ki ünő formában világrekordot javitott, 200 lövésből 200 találattal győzött. A második és harmadik helyet is magyar lövők foglalták el. Második Dóra Pál 220/217, harmadik Dóra Sándor 220/216 Holtverseny után. Az európai csapatbajnokságba Magyarország csapata 800/789 találattal győzött, 20 ponttal megelőzve a második helyre került Dániát.

Befejezték a biatorbágyi vasuti rém kihallgatását

Budapest, augusztus 5.

Dr. Németh Ödön, egyetemi tanár és dr. Tóth Pál László törvényszéki orvosszakértő, akiket a pestvidéki kir. törvényszék vizsgálóbirája Matuska Szilveszter elmeállapotának megfigyelésével s ezzel kapcsolatban megfelelő szakvélemény előterjesztésével bizott meg, befejezték a „vasuti rém" megfigyelését. Az elmeorvos-szakértők most dolgoznak terjedelmes szakvéleményükön, amelyet előreláthatólag a napokban benyujtanak a pestvidéki kir. törvényszékhez.

Minthogy Matuska kihallgatása egyébként már napokkal előbb befejeződött, a törvényszéken ugy döntöttek, hogy nem várják meg az orvosi szakvélemény beterjesztését, hanem Matuska Szilvesztert ettől függetlenül visszakisértetik a bécsi országos törvényszékhez, amely ugyanis Matuskát csupán a vizsgálat lefolytatásának tartamára adta át Magyarországnak. Ilyen körülmények közt Matuskát előreláthatólag a közeli napokban már elszállitják Budapestről.

Memento

Kárpáti Piroska mártiriuma

Az oláh megszállás esztendejében széltében-hosszában ismeretes volt az a gyönyörü irredenta költemény, amelynek egyes sorai ma már szállóigévé váltak. A hatalmas erejü vers első strófája:

„Üzent az Ort, Maros, Szamos,
„Minden hullámuk vértől zavaros,
„Halljátok ott tul a Tiszán,
„Mit zeng a szél a Hargitán?
„Mit visszhangoznak a csiki hegyek?
„Erdély hegyein sürü fellegek,
„Ez itt magyar föld s az is marad,
„Tiporják bár most idegen hadak.
„Csaba mondája uj erőre kel,
„Segit a tüz, viz, a csillagok
„És nem leszünk mások, csak magyarok!"

Keveseu tudják, hogy ennek a versnek a szerzőjét, Kárpáti Piroska székely tanitónőt e versért az Erdélybe bevonuló oláhok felkasztották!

Széngázzal megmérgezte magát egy napszámos

Békéscsaba, augusztus 5.

Dukát János 57 éves napszámos és felesége, valamint 17 éves fia lakásukon széngázzal megmérgezték magukat. Az apa és fia meghalt, az anya állapota sulyos. A rendőrség megindította a nyomozást.

Megoperálták Kardoss Gézát

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Kardoss Géza szinigazgató pár nap óta betegen fekszik a sebészeti klinikán, ahol az elmult napon dr. Hüttl Tivadar professzor kisebb műtétet végzett rajta. A népszerü szinigazgatót az egyik elmult éjszaka szállitották be a klinikára, mert valószinüleg fürdés közben kapott infekció következtében kellemetlen daganat keletkezett az orrán. A veszedelmes kelés lázas betegséget okozott s a klinikai vizsgálat után dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár kisebb operációt tartott szükségesnek. A műtétet maga dr. Hüttl professzor hajtotta végre s az kitünően sikerült, ugyhogy a beteg állapota örvendetesen javul.

A sikeres operáció után Kardoss Géza tisztelői és barátai közül sokan érdeklődtek a klinikán. A kezelőorvosoknak az a véleménye, hogy a szinigazgató pár napon belül gyógyultan hagyhatja el betegszobáját.

A német repülőgépek általmadása München ellen

München, augusztus 5.

Conti Iroda: A birodalmi légvédelmi szövetség szombaton délelőtt repülő általmadást szervezett meg München ellen. A gépek hosszu homokzsákkal megterhelt papirzsákocskákat doptak le, amelyen a szinlelt bomba fajtája és használata fel volt tüntetve. A polgári és katonai hatóságok vezetői az egész támadást a városháza tornyáról kisérték figyelemmel és megállapitották, hogy tényleges gáztámadás esetén a városnak egész negyedei menthetetlenül elpusztultak volna.

15958

Benedek László professzor formulázta meg a magyar sterilizációs törvényjavaslatot

A debreceni elmegyógyászati klinika igazgatója a büntetőtörvénykönyvbe iktatandó pótszakasszal indítványozta megoldani a kérdést — A négy egyetemi városban működne a terméketlenités felől határozó szakbizottság

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Az elmult héten a fővárosi és a debreceni sajtó is sokat foglalkozott azzal a mozgalommal, amely a sterilizációi törvénybe iktatását tüzte ki céljául. A laikus közönség számára meglehetősen idegenül hangzik ez a sokat emlegetett sterilizáció, amely magyarul mesterséges terméketlenitést jelent. Hogy most állandóan napirenden tartják ezt a kérdést, az annak köszönhető, hogy Németországban törvényt alkottak a gyógyithatatlan és öröklődő betegségben szenvedők terméketlenné tétele érdekében.

A probléma azonban nem uj egy egész tudományos ág fejlődött ki ennek a kérdésnek tanulmányozására. A fajegészségtan az ugynevezett eugenika foglalkozik annak tudományos megállapitásával, hogy miképen lehetne a mai, sok tekintetben elkorcsosult nemzedék helyére egy testileg-lelkileg különb emberiséget nevelni. Magyarországon ennek a kérdésnek leglelkesebb és szakavatottabb kutatója dr Benedek László egyetemi tanár, a világhirü ideggyógyász, aki külföldön is nagyra értékelt eredményeket ért el tudományos munkásságával ezen a téren. A fajnemesités egyik gyakorlati eszköze a sterilizáció, amelynek megvalósitása Magyarországon még csak társadalmi mozgalom és éppen dr Benedek László feit ki fáradhatatlan tevékenységet abban az irányban, hogy ez a probléma Magyarországon is mint több külföldi országban törvényhozási uton rendeztessék. A Debreceni Ujság munkatársa a most élénkebb lendületet vett akcióval kapcsolatban felkereste dr Benedek Lászlót, aki a külföldi mozgalmakat is megelőzve, már két évvel ezelőtt konkrét javaslatot tett a közegészségügyi és szociális szempontból rendkivül nagy horderejü kérdésnek rendezésére és tőle kért felvilágositásokat a mesterséges terméketlenités gyakorlati alkalmazásának jelenlegi állásáról. A tudós professzor kérdéseinkre az általános érdeklődést keltett ügy részleteiről a következőket mondotta:

Két évvel ezelőtt tett már javaslatot dr. Benedek László a sterilizációra

— A magyarországi eügenikai törvényjavaslatnak előkészitését a magyar elmeorvosok értekezletén már két évvel ezelőtt megindituttuk, amikor is Finkey kuriai tanácselnökkel, mint társreferensemmel együtt az eügenikai cselekvésnek jogi és pszihiatriai, továbbá öröklési és biológiai vonatkozásairól referáltunk az igazságügyminisztériumnak. A magam részéről már akkor kezdeményezés gyanánt három olyan elmebajnál, amely elterjedésénél és megjelenésben való következetességénél fogva a néptestnek genetikai értékeit az utódokra való átvitel által leginkább veszélyezteti — ajánlottam a sterilizációt, vagyis a terméketlenitést, olyan mütét (Sharf-féle) által, amely a nemi mirigyeknek a szervezetre nézve igen fontos belső elválasztását nem kárositja, csupán a kivezető cső elzárását eszközli. Ezen elmebajok mellett visszaeső, javithatatlan és örökléses csökkent értéküség által jellemzet nemi bünfetteseknél is az operáció javaslatba hozható.

A négy egyetemi városban székelő szakbizottság állapitaná meg a sterilizálás szükségességét

— *A sterilizációt, javaslatom szerint egy, az egyetemi városoknak megfelelő négy kerületben működő szak-bizottság hozná javaslatba.* A döntés a legfőbb birósághoz volna megfelebbezhető, amely az igazságügyi orvosi tanáccsal kooperál. A szakbizottság egy ideggyógvászból, egy sebészből és egy tisztifőorvosból állana.

— *Az általam formulázott törvényjavaslat a magyar büntető törvénykönyvnek a minősitett testi sértésre vonatkozó 303. §-ához hozzáfüzött kiegészitő szakasz volna,* amely exculpália az utódok károsodását jelentő örökléses elmebajok esetén a szakbizottsági döntés alapján végzett sterilizációt.

A közegészségügyi tanács nem tartja időszerűnek a kérdést

— A magyar elmeorvosok megbizásából a mult év elején Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, aki akkor a népjóléti minisztériumot is vezette, nemkülönben Zsitvay Tibor igazságügyi minisztert is felkerestem és mindkettőiüknél nagy érdeklődést állapithattam meg az aktiv eügenetikai cselekménytk iránt. Ezzel szemben a közegészségügyi tanács a benyujtott részletes elaborátumomnak konzekvenciáival nem azonositotta magát bár a további adatgyüjtést és a kérdés elméleti müvelését nagyon fontosnak tartotta, azonban ugy vélte, hogy a törvényjavaslatot még nem elég tudományos adat alapozza meg az öröklés-biológia terén.

Tudományos érvek a sterilizáció mellett

— Ezzel szemben az én álláspontom az, — folytatta dr. Benedek, — amelyet az elmeorvosoknak legutóbbi válaszmányi értekezlete ismét magáévá tett, hogy a *közegészségügyi prevenció sohasem dolgozik 100 százalékos bizonyságokkal.* Sulyos, az egyéneknek cselekvéseit korlátozó intézkedéseket tesznek fertőző betegségek terjedésének megakadályozására (pl. quaranteine-ok stb) avagy oltásokat visznek keresztül a fenyegető fertőzés miatt nagy tömegeknél sokkal kevesebb prognosztikai (kórjóslati) bizonyság mellett. Hiszen például a veszettséget is csak 30 százalék ember kapja meg, akit bizonyosan veszett kutya mart meg és mégis minden egyes esetben azonnal, nem ritkán következményekkel járó pasteur-oltásokat sietünk eszközöltetni és igy tovább. A nőknél a terhesség megszakitását orvosi javaslatra csak egy bizonyos százalékos valószinüséggel jelenlévő veszélyeztetettségek esetén rendelik el. Sohasem teljes a bizonyság. Ha a teljes kausalis származástani és gyógyszer hatástani tudományos megalapozásra vártak volna, ugy alig volna ma a gyógykezelési eszköztanban komoly értékes gyógyeszköz. Ugyanez a helyzet az eügenikai cselekvésnél is.

Országos akciónk fogják megvitatni az akció tovább folytatását

A sterilizáció Magyarországon való bevezetésének kilátásairól dr Benedek László igy nyilatkozott:

— Remélhető, hogy a svéd, dán, ujabban pedig az angol és német mozgalmak eredményei után nem is beszélve az amerikai sterilizációs törvényekről (27 államban, az Egyesült Államok 48 állama közül) nálunk is a *most elhatározott uj akciónk kevesebb ellenállásra fog találni.* Az [illegible] kel kapcsolatban a magyar elmeorvosok elnöksége felhatalmazást nyert arra, hogy az *országos ankét egybehivását a kormányzati szervektől ismét kérje.* Ugy látszik, hogy a házasság előtti vizsgálatra vonatkozó törvényjavaslattal kapcsolatban amely már kodifikálás alatt áll, ez irányban is komoly megértésre találunk.

Befejezésül elmondotta még dr Benedek László munkatársunknak, hogyha inditványát két évvel ezelőtt elfogadták volna, ugy a most életbeléptetett német törvényjavaslatot és az angol eügenikai szervezetek által készitett javaslatot is megelőzte volna Magyarország. Azt is kiemelte dr Benedek László, hogy *államgazdasági szempontból rendkivül nagy előnyöket jelentene a sterilizációs törvény bevezetése,* mert ennek kedvező hatása idővel abban fog mutatkozni, hogy az állam megszabadul az elmegyógyintézetekben és egyéb intézményekben államköltségen eltartott betegekre forditott jelentős összegü kiadásoktól.

Dr. N. I.

Megbizható ügynököt

csakis jó referenciákkal

OSZTÁLYSORSJEGYEK ELADÁSÁRA

előnyös feltételek mellett felvételnek. Levelek referenciák megadásával igy cimzendők:

BUDAPEST, 62. POSTAFIÓK 45.

Az angol királyné magyar és erdélyi ősei

V. György felesége az árpádházi Aba nemzetség sarja — Visszaemlékezések Mária királynő házasságának negyvenedik évfordulója alkalmából

Negyven esztendővel ezelőtt, 1893. julius 6-án fényes esküvő szinhelye volt a londoni Saint-James palota királyi kápolnája. Az angol trón akkori várományosa, a yorki herceg, mint V. György angol király, tartotta itt mennyegzőjét Teck herceg leányával, a szépségéről és kedvességéről Maynek (Májusnak) nevezett Victoria Mária hercegnővel. Az egykoru tudósitások hiven és bőven leirják az esküvő előkészületeit és lefolyását a kis kápolna befogadóképességének megnöveléséstől, berendezésétől kezdve a meghivott uralkodók, hercegek, államférfiak, egyházi méltóságok és ragyogóbbnál-ragyogóbb hölgyek érkezésének és magatartásának leirásán keresztül a vőlegény és menyasszony bevonulásáig, akinek selyemfátyol uszályát tiz hercegnő hófehér sora vitte, majd elmondják, hogy a vőlegény hangosan ejtette ki „igen"-jét, mig a menyasszony válaszát alig lehetett hallani. Amidőn az ifju pár rokoni csókra járul Victória királynő és a többi családtagok elé, huszonegy ágyulövés adta a világ leghatalmasabb birodalmának és az egész földkerekségnek tudtára, hogy immár az angol trón eljövendő urának méltó és fenséges párja van.

Kalotaszegi varottas a nászajándékok között

Az uj pár nászajándékai között, csodás értékü és müvü drágaságok tömege, mellett volt egy szerény ajándék is, melyet sem fejedelmek bőkezüsége, sem eljövendő alattvalók hódolata nem küldött, hanem az angoloknak talán meröben idegen föld gyermeke helyezett el ottan, de amely mégis édes-kedves melegséggel töltötte el az ifju ara szivét. A kincses

Erdély egy szülötte küldötte el Kalotaszeg ősi báju varrottasait annak a hölgynek, akit vére és származása füzött szintén Erdély földjéhez,

de akit az isteni Gondviselés kiszámithatatlan bölcsessége a világ legmagasabb és leghatalmasabb trónjá-

Autója, motorja, traktorja, villa mosberendezését gyári garanciával szakszerüen és olcsón javitja.

Bosch szolgálat

Debrecen, Széchenyi-utca 24. sz

Bosch SERVICE

AKKUMULÁTOR SERVICE BOSCH ROBERT K.F.T.

nak urnőjévé tette. A neves magyar író, Gyarmathy Zsigáné ajándékát különös melegséggel fogadta és köszönte meg Victoria Mary hercegnő, gróf Rhédey Klaudia unokája.

Erdélyi fejedelmi nemzetség sarja Mária angol királyné

Az akkori bájos hercegi arában, a britt világbirodalom mai királyi asszonyában Erdély fejedelmi családjainak s az ősi magyar Aba nemzetségnek vére kapott történelmi elégtételt mindazért az üldöztetésért, szenvedésért, amiben a magyar nemzet keserű századainak során része volt a nemzet kérlelhetetlen ellenségei részéről.

A negyven év előtti menyasszony apai nagyanyja gróf Rhédey Klaudia, Würtenberg Sándor herceg felesége volt. Würtenberg Sándor herceg, Lajos herceg fia és Frigyes würthenbergi király unokaöccse 1804-ben született. Ifju korában átlépett az osztrák hadsereg kötelékébe, mint lovastiszt. — Bécsben ismerkedett meg Rhédey Klaudiával, aki akkor édesatyjával, gróf Rhédey Lászlóval, akinek egyik őse, Rhédey Ferenc, Erdély fejedelme volt a 17-ik században, ott lakott. A csodálatos szépségü és utolérhetetlen kedvességü Klaudia édesanyja, báró Inczédy leány, anyja révén szintén erdélyi fejedelmi ivadék, Barcsay leszármazott volt. Rhédey Klaudiát, szülei egyetlen gyermekét Bécsben szerette meg és vette feleségül a würtenbergi királyi család tagja, Sándor herceg, bár politikai okokból az osztrák császár és magyar király V. Ferdinánd nem volt hajlandó ezt a házasságot egyenrangunak elismerni. V. Ferdinánd gróf Rhédey Klaudiának férjhezmenetele után a Hohenstein grófnő cimet adta, melyet a születendő gyermekeknek is viselnie kellett.

Sándor herceg és felesége rendkivül boldog házaséletet éltek, melynek folyamán három gyermekük született, két leány és egy fiu, Ferenc, akik később a würtenbergi királytól apai nagyanyjuk után a Teck hercegi cimet kapták. Ez a Ferenc, a mostani angol királynő édesapja szüleivel és testvéreivel együtt gyakran tartózkodott Magyarországon és Erdélyben, különösen anyai nagyanyjuknál az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyban, — ahol magyar rokonok és barátok, különösen gróf Török Sándor, körében töltötték vidáman az időt. Rhédey Klaudia azonban nem sokáig lehetett együtt boldog férjével és gyermekeivel, mert a halál ifjan elragadta szerettei köréből, halálos ágyán azonban megigértette még férjével, hogy Erdőszentgyörgyön, Erdélyben temessék el. Most ottan nyugszanak hamvai a Rhédey-ősök között a református templomban, melynek falába az angol királynő nagyanyja és magyar ősei emlékére márványtáblát illesztetett.

Az árpápházi Aba Sámuel közvetlen őse az angol király feleségének

Az angol királynő közvetlen magyar ősei, a Rhédeyek, egyike a legrégibb ősi magyar családoknak. A Rhédey család eredete a magyar történelem legősibb napjaiig nyulik vissza, bár sokszor csak a fennmaradt mondák és családi hagyományok vetnek fényt a mult időkre. Kétségtelen bizonyosságu az a tény, hogy a Rhédeyek abból az Aba nemzetségből származnak, melynek egyik tagja Aba Sámuel, Szent István nővérének férje, 1041—44. években Magyarország királya volt. A Rhédey családi hagyományok szerint Aba Sámuel király közvetlen őse a családnak.

Az Aba-nemzetség az idők folyamán igen kiterjedt, különböző családok váltak ki belőle, mint például a Rhédey, Somosi, Berthóty, Budamery, Omode, Szalánczi, Hedry, Tornay, Gagyi, Kompolthy családok s többi között.

A hagyományok a honfoglalás előtti időkre vezetik vissza az Aba nemzetség eredetét

A hagyományok szerint az Aba nemzetség őse az az Ed nevü hun vagy kun vezér volt, aki törzsével Kievnél csatlakozott a magyarokhoz. Ez az Ed vezér a hagyomány szerint Csaba és Csabán keresztül a nagy hun király, Attila leszármazottja volt. Béla király névtelen jegyzője megirja, hogy Árpád fejedelem a magyarokhoz csatlakozott két hun vezérnek, Ednek és Edömérnek hatalmas birtokot adományozott a Mátra vidékén. Valóban a nemzetség nagykiterjedésü földje a Heves és a szomszédos vármegyékben volt. Az Árpádházi királyaink alatt gyakran szerepeltek az Aba nemzetség tagjai és különböző igen előkelő tisztségeket töltöttek be.

A Rhédey név először 1275-ben szerepel az okmányokban. A család a későbbi századokban átkerült Erdélybe, mig egy ága Lengyelországba szakadt. A család tagjai közül I. Pál kapta adományul Bethlen Gábortól Erdőszentgyörgyöt, ahol az angol királynő nagyanyja pihen az ősi templom sirboltjában. A családnak ez az ága 1744-ben grófi rangot nyert. Legkimagaslóbb tagja az a Ferenc volt, akit 1657-ben Erdély fejedelmévé választottak. A fenyegető, az ellenpárttól szitott polgárháborut elkerülendő, — alig egy évi kormányzás után lemondott, de mint Apaffi Mihály tanácsadója, továbbra is résztvett a közügyekben. Erdély függetlenségének elvesztése után a család nem vett részt többé a közéletben, de mint Erdély egyik legelőkelőbb és leggazdagabb ősi családja, nagy népszerüségnek és közszeretetnek örvendett. Ezt a közmegbecsülést csak öregbitették azok a nagylelkü adományok, melyeket a református Rhédey család a sárospataki, debreceni és a szatmári iskoláknak és a kassai és szatmári református egyházaknak juttatott.

Most a negyven éves évforduló alkalmával a Debreceni Ujság hasábjain küldjük magyar szeretetünk és ragaszkodásunk kifejezését a legelső angol asszony trónjának zsámolyához innen, a magyarok csonka hazájából is, mint ahogy szeretettel és büszkeséggel tekintenek feléje a keserü megpróbáltatások között is ősei szükebb hazájának fiai. Erdély magyarjai is.

Végh Jenő.

Nyaraló előfizetőinkhez

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD"-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, szíveskedjék az alábbi szelvényt **kivágni** és **pontosan kitölteni,** kiadóhivatalunknak megküldeni. (Kossuth utca 3. fsz.) vagy pedig a cimet a 21—41. telefonszámmal közölni.

Kérem a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLDET, melyet eddig .....

..... címre kézbesitettek, ... hó ..... -tól ..... hó ..... ig a következő cimre küldeni:

Név: . . . .

Uj cim . . .

Mozaikok Debrecen történelméből

Irta olaszteleki KOLUMBÁN LAJOS

Szarka kapitány

Homályosan emlékszem bár vissza, de egyes dolgok mégis világosan vannak előttem:

14 évvel ezelőtt egyik jó barátom édesapja tanyáján töltöttük a nyarat, a vakációt tengeri törés, krumpli ásás mind kitünő testmozgás volt számunkra, hiszen közbe még soha nem látott, hallott dolgokkal ismerkedtünk meg, rókát, héját, réti sast, nyulat láttunk ölni, hallottuk a hazatérő gulya kolompját, ezek mind érdekesek, de legkedvesebb élménye ennek az időnek számomra az az este, amikor kint a nagy tengeri föld közepén összebordott tengerit hántottuk és este 10 órakor pedig ágyat vetettünk a friss, illatos tengeri csuhákba. Hanyatt fekve beástuk magunkat, kezünket fejünk alá téve néztük a nagy csillagos eget. Nem messze heveredett gubájában Bencsik bácsi, a 93 éves tengeri csősz is Bodrog kutyájával. Hosszu hallgatás után végre megtörte a csendet az öreg szolga; bizony fiatalurak, amikor lemegy egy fényes csillag az égről, akkor mindég meghal egy ember.

Mi, akik ilyen dolgokat nem hallottunk még mélyebben huzódtunk a csuhába. Rövid idő mulva — folytatta — hej 48-ba is sok csillag lefutott az égről, ide is nem messze a Hosszupályi-ut szélén a Paci erdőbe fekszik egy fényes csillag — Szarka kapitány. Az volt csak hős katona. Mind a ketten félderékig kiemelkedtünk, valami huzott az öreg ember mellé, hallani a szabadságharc egyik hős harcosáról a furcsa nevü kapitányról.

— Nem messzi, — folytatta, — ahoz a helyhez, ahol fekszik volt az apám kaszálója, én mint 19 éves gyerek tisztán emlékszem az eseményekre.

1849. augusztus 2-án Nagy Sándor József tábornok kis seregét a Köntösgát alatt a Téglavetőtül a Szoboszlói-utig lefelé visszaszoritotta a tulnyomó muszka sereg. A kicsiny, elcsigázott honvédcsapat nem tudott ellentállni a muszka hengernek, ami a Hortobágy felől ellenállhatatlanul bömpölygött Debrecen felé.

Nagy Sándor tábornok nem félelemből, de a felesleges vérontás elkerülése végett visszavonulóra vezényelte seregét a Pércsi uton keresztül Hosszupályi irányába. A sereg hátvédjéné, több fiatal tiszt elégedetlenkedett a visszavonulás miatt, — inkább haltunk volna ott a csatatéren, — mondotta egy lányos képü fiatal tiszt Szarka Lajos honvédszázados.

Szarka Lajos az anyja szoknyájá mellől került 18 éves korában 1848. nyarán Nagy Sándor seregébe, ahol ügyes, megbizható bátorsággal magára hivta felebbvalói figyelmét, rövidesen kornétás hadnagy, majd egyszerre egy nagyobb csetepatéban huszárosan vágta ki tábornokát az ellenség tömegéből és még ott a csatatéren kapitánynyá lett kinevezve. A fiatal kapitány jobb szeretet volna talán egyedül is szembeszállni az ellennel, mint hogy igy kardvágás nélkül visszavonulni.

Társai csillapitották, mig egyszer Szarka felvágva fejét, hevesen felszólitja társait, fogadjanak vele, ő visszamegy Debrecenbe és egy üveg bort hoz bizonyságául ott járlának. Társai közül többen röglön parolát adtak és fogadtak, bár figyelmeztették, hogy lehetetlent kisérel meg, hiszen Debrecenben az egész muszka sereg. Többen próbálták lebeszélni, de nem sikerült a tüzes szemü fiatal kapitányt, sarkantyuba vágta szép fekete lovát és megfordult Debrecen felé. Ez már délután tájt történt, hogy hogynem, tényleg sikerült is Szarka kapitánynak keresztül lovagolni a felismerés veszélye alatt a szakadozott csoportokban, de állandóan vonuló muszkák között egész a Fő-utcai Fehér ló vendéglőig, ami a jtlenlegi DET. épülete helyén volt — itt hirtelen egy üveg bort iszákjába vágva, erős vágtatásba indult visszafelé, de már ekkor két szotnya kozák, kb. 20.000 emberből álló csapat észre vette és elfogására indult. Szerencséje Szarkának, hogy olyan jó lova volt, mert a kozákok fele lemaradt a Boldogfalva szélén és már csak vagy 8 kozák vágtatott utána lóhalálba elfogni a merész honvédtisztet, akinek elfogásáért külön jutalom is járt.

De Szarka sem maradt rest, hanem kilőtte mindkét pisztolyát, amivel ismét két kozáktól szabadult meg, most már csak hattal kell megmérköznie, arca lángolt, nem érezte a fáradtságot, az egyenlőtlen féllel való harc csak fokozta erejét, bátorságát, hirtelen az ő hires fortélyával megállt és a legközelebbi kozákot rövid lusa után elküldte maga előtt szolgának a másvilágra, mielőtt a többiek odaértek volna, ujra jó lovával messzire ugratott, de a kozákok csak nem adták fel az üldözést. Szarkának ez meg éppen tetszett, milyen öröm lesz a bajtársakkal az egy üveg Sastakertit megínni és hogy igy kivágta magát a kozákok közül, ujra csak dicsőségére szolgál.

De mi az, hirtelen a Hosszupályiut kanyarodásánál az egyik kozák elébe kerül, őt meg mögötte, erre nem számitott, a nagy iramba elfelejtette, hogy a kanyarodónál megelőzhetik — folytatja az öreg, mig mi egész kijöttünk a tengeri csuhából mellé ülve, szemünkbe egy csepp álom sem volt, ajkán csüngve hallgattuk és vártuk a végét, csak talán nem fogták el, de hadd folytassa az öreg Bencsik bácsi tovább. A nagy zajra, lópaták dübörgésére mi is kijöttünk a házból megnézni, mi történik odakint, hát megdermedve látjuk, hogy egy magyar honvédlovast hat muszka dsidás üldöz és egy, aki elébe került, hosszu dsidáját lova oldalába döfi, mitől a fáradt ló azonnal összedül, de lovasa

15958

Warnában a magyar nyaraló a legszivesebben látott vendég

A világ legolcsóbb tengeri fürdője Warna — Magyar szótól hangos a warnai strand

Warna, július havában.

A bulgáriai idegen forgalomnak legfőbb állomása, a Bulgária legnagyobb büszkesége ma kétségtelenül Warna. A *Fekete tenger királynője*", mondják a bulgárok. A világ legolcsóbb tengeri fürdője, állapitják meg a magyarok akik egyre nagyobb és nagyobb csapatokban jönnek le ide a Dunagőzhajózási társaság express-hajóin.

Utoljára talán csak a Warnai csata idején járt ennyi magyar itt, mint az idén. Budapest székesfőváros, dr Fehér Géza professzor jóvoltából és a bulgárok előzékenysége folytán egész sereg magyar gyermek nyaral itt. Magyar szótól hangos a strand, a korzó, magyar lapokkal vannak tele az ujságos bódék. A derék bulgár vendéglősök siettek megtanulni a testvér-nyelvet és buzgalmuk eredményeképen több helyen látunk ilyen felirást:

— *Magyarul beszélni!*

A *„Fekete tenger királynője"* ma már nemzetközi fürdő. Bulgárok németek, csehek, oláhok, angolok, franciák adnak találkozót egymásnak nyaranta a warnai strandon. Legujabban ezer amerikait várnak ide hosszabb üdülésre. S a növekvő érdeklődésnek egyetlen magyarázata van: *olcsóság és udvariasság.*

Mintaszerü a bulgár idegenforgalmi hivatal

El kell ismerni, hogy a bulgárok mintaszerüen adminisztrálják az ide irányuló idegenforgalmat. Egyszerü kiállitásu, de pontos prospektusuk van mindenféle nyelven. Magyarul csehül, németül, franciául, olaszul, angolul adták ki ezeket a tájékoztató füzeteket, amelyek nyolc oldalon megbizható felvilágositást adnak mindenről. Ai *Tenger kertben* felállitott idegenforgalmi iroda, — amelyet az érdekeltségek hozzájárulából és a kurtaxák kis részéből tartanak fent — nagy személyzettel és pontosan müködik. A pályaudvaron külön kirendeltsége van, amely mindent elintéz.

Mi, akik hajnalban érkezünk, még zárva találjuk a pályaudvari irodát. A rendőr azonnal oda jön.

— *Telefonálni fogok,* — mondja németül, — *hogy jöjjön ki valaki.*

Öt perc mulva már ott van a nyaraló-iroda egyik tisztviselője.

Nyujtja a szállodai árakat feltüntető jegyzéket, végig kutatja a magán szállások katalógusát s egyszerre 15 cimet mond hogy hol lehet szobát kapni. A hotelek csak ugy mint a magánosok által kiadandó szobák az idegenforgalmi hivatal legszigorubb ellenőrzése alatt állanak. Maga a hivatal garantálja, hogy a szobák tiszták, poloskamentesek. Amelyik szállásadó ellen alapos panasz merül fel, az nem remélheti többé, hogy nyaraló vendéget küldenek hozzá. Az idegenforgalmi hivatal emberi lakásról-lakásra kisérnek minden vendéget. Maguk alkusznak a háziakkal, ők gondoskodnak mindenről. Ha kell, kocsit fogadnak és ügyelnek rá, hogy a bulgár fiakkeres ne kérjen többet, mint a tarifaszerint megállapitott összeg.

Olcsóság mindenütt

Az árak, — a mi pénzünkhöz viszonyitva — csodálatosan olcsók Warnában. Napi 2 pengő 80 fillérért két ágyas, tiszta nagy szobát lehet kapni közvetlenül a tenger közelében. Bent a városban még olcsóbbak a lakások. A nagyobb hotelek természetesen itt is drágábbak valamivel, de a hasonló magyar szállodáknál még igy is olcsóbbak 50 százalékkal. A vendéglőkben, ahol már nemcsak bulgárosan főznek, hanem a bécsi konyhamüvészet szabályai szerint is, fél csirkét adnak 1 pengőért s általában 1 pengő 30 fillérért bőségesen meg lehet ebédelni. A strandfürdő árai egyenesen hihetetlenek, mert hiszen egy jegy 6 leva, ami körülbelül 26—27 fillérnek felel meg. Ezért kitünő, tiszta öltöző szekrényt kap a vendég. Külön fizetni csak annak kell, aki családi kabint akar bérelni.

Luxus és egyszerüség

Az olcsó árak mellett Warna ma már mindazt a kényelmet nyujtja, amit a felkapott tengeri fürdők. A város express-tempóban épül, a régi házakat elhordták s helyükön modern stilusban épült paloták, villák nőnek ki a földből. Akik ittjártak régebben is, azt mondják, hogy néhány év alatt Warna teljesen átépült. A *„Tenger kertet"*, — amely a tengerparti sétány, — gyönyörüen parkirozzák. Árnyas fák alatt szép virágágyak porondos utak, pálmacsoportok várják az idegent. A strand épületei 10.000 fürdőzőt tudnak magukba fogadni s a tenger rendkivül kellemesen langyos. Rendszeint 22—24 C fokos a viz. A tenger homokja finom puha s jó messzi be lehet menni a vizbe, anélkül, hogy igénybe kellene venni a különben is gyenge lábon álló uszótudományt.

Esténként a Tenger kert óriás kaszinójának terraszán katonazenekar, majd pedig kitünő magyar jazz szórakoztatja az internacionális publikumot. A nagy korzón felszikráznak a vendéglők, szórakozó helyek szines lámpafényei s este 9 óra után egymásután vonulnak fel az elegáns toalettek. Cseh, francia, német magyar beszédtől hangos a promenád. A sétálók között ott vannak azután a warnai bulgárok is akiket azonnal fel lehet ismerni egyszerüségükről. De éppen ők adják Warnának azt a specialitást, amit hasonló tengeri fürdőn nem lehet megtalálni, a szerénységet. A legnagyobb luxus is szépen megfér itt a polgári egyszerüség mellett s éppen ezért a kevés pénzü magyar nyaralónak nem kell követni azokat az elegáns dámákat, akik a flancban, fényüzésben, kiruzsolt szájban, lila körömben hátig dekoltált pizsamában és a flörtben találják meg a nyaralás örömeit.

Idegen forgalom amely hasznot hajt

A helyesen irányitott, jól adminisztrált idegenforgalom meg is hozza az eredményt. Csak be kell menni a *Narodna Banka*-ba s megállni tiz percre a valuta osztály ablakai előtt. Magyar százasok, cseh szokolok, lirák és angol fontok tornyosulnak fel a pénztárnok előtt. Warna megél az idegenforgalomból, a tengerből, hajózásból halászatból, laskiadásból.

Nagyon ügyesen használják fel a bulgárok a nyaralók üres óráit is. A főszezonban rendszerint nagy hangversenyek vannak, amelyeken a legjobb bulgár müvészek ismertetik meg a bulgár zenét az idegenekkel. A Tenger kertben a bulgár festők rendeznek kiállitást. Száz leváért, négy és fél pengőért remek akvarelleket árulnak itt a legjobb bulgár festők. A külföldi nyaraló egy teljesen modern, de nemzeti tradicióktól, bulgár lélektől áthatott festőmüvészetet ismerhet itt meg. A kereskedelmi főiskola palotájában most nyilt meg az ipari kiállitás, amelyet érdeklődéssel kerestek fel az itt nyaraló külföldi üzletemberek is. Az üzletek tele vannak a szebbnél-szebb bulgár kézimunkákkal népviseletekkel, amelyeknek viselésére maga a királynő ad példát. Odahaza jó lenne ha látnák, hogy az idegeneket csakis a nemzeti specialitásos üzletek állandóan zsufolva vannak pénzes vevőkkel.

Magyar ünnepély a warnai csatatéren

Warnából ki lehet aztán kirándulni Evxinogradba, a királyi nyaraló csodálatosan szép környékre. Magyar embernek pedig illik elzarándokolni a warnai csatatérre, ahol egyszerü emlék áll azon a helyen, amelyen magyarok, lengyelek bulgárok vivták hősi csatájukat a nyugat felé törő ozmán hatalommal. A királyi vérrel öntözött csatatéren az idén — ép oly tartózkodásunk ideje alatt — megható ünnepélyt rendeztek a warnai magyarok. Az ünnepélyen József Ferenc királyi herceg mondott beszédet és a testvér bulgár föld fölött magyar üdülő gyermekek és budapesti nyaralók ajkán zendült meg a Nemzeti Hiszekegy.

Eljöttek az ünnepélyre a bulgárok is, akik általában mindenütt kimutatják a magyarok iránti rokonszenvüket.

Bulgár kiránduló csoport jön Magyarországra

Warnában a magyar nyaraló részesül a legudvariasabb bánásmódban a legfigyelmesebb kiszolgálásban. Általában *itt még becsülete van a magyar névnek, — noha nagyon sok magyar nyaraló mindent elkövet, hogy ártson annak a szimpátiának, amit a bulgárok éreznek iránt unk.*

Ezt a bulgár-magyar rokonérzést a két ország javára kihasználni ugy, hogy abból kölcsönösen legyen anyagi haszna mindkét nemzetnek, egyelőre nagyon nehéz ma. A válság meglazitotta a kereskedelmi kapcsolatokat, a bulgár középosztály nincs abban a helyzetben, hogy magyarországi utazásokkal rekompenzációt nyujtson a warnai magyar nyaralókért. Dr Fehér Géza professzor vezetése alatt augusztusban mégis több száz fönyi bulgár vendég érkezik Budapestre, a magyar főváros megtekintésére. Idegenforgalmi téren inkább olyan irányba kellene dolgozni, hogy a Warnában, Bulgáriában megforduló külföldieket a bulgár szervezetek irányitsák Magyarország felé. Információnk szerint erre meg is van minden lehetőség.

Kelet felé . . .

A debreceni nyaralónak — ha már külföldre megy, — nem ajánlhatunk egyebet: jöjjön ide a Fekete tenger partjára. Olcsóság udvariasság fogadja és várják a Cserno More hüs hullámai, köszöntik a végtelen vizek, a bulgár hegyek és a testvér bulgárok. Főként pedig jöjjön az az uri magyar középosztály, amely nemcsak kellemesen fog nyaralni, de itt követe apostola lesz a magyar ügynek, a bulgár-magyar együttmüködésnek. Hiszen aki végigutazik egyszer a vén Duna hátán, meg fogja látni, hogy a magyar sors, a magyar politika, gazdálkodás kereskedelem, talán a jövendő utja is kijelöltetett nekünk. Az utat, a vén Dunát maga az Ur Isten alkotta erre a célra s a nagy vizek partjára rendelt számukra testvért, jó barátot, szövetséges társat. A Dunán keresztül két kéz nyulik egymás mellé. Szoritásukban, összefonódásukban talán jobb sorsát találhatja meg két nemzet. S mi hisszük, hogy jövőre már nagyon sok magyar munkása lesz ennek a gondolatnak fent a Fekete tenger partján — Warnában is.

Marschalkó Lajos.

---

csodálatosan épen felugrik és szembe száll az ellenséggel, már félelmesen forog kezében kardja, — mig a muszkák hosszu pikáikkal csak nehezen mozognak, sőt egymásnak mennek, a hős lovas bár már gyalog, de egy kozákot ismét lefegyverez és kardja hirtelen járja át annak szivét. Mindjobban egyoldalu lesz a támadás és egyszer aztán az egyik lovas a már féltérden álló honvédtisztet hátulról hosszu pikájával ledöfi és mintegy vezény szóra, mind szur egyet az elesett hős testébe és amilyen gyorsan jöttek, ugy távoznak is el, mi amikor még csak a porfelhőbe burkolt kozákokat láttuk nem mertünk előjönni, de mihelyst eltüntek, odamentünk a már halott hőshöz és a még vérző testet átvittük az ut porából s az üde erdei fübe tettük, apám, anyám elment, összegyüjtötték a környék lakóit és szépen ott, ahol elesett a rettenetes harcban, eltemettük ugy, ahogy volt, elmondva felette egy Miatyánkot.

Ezzel aztán be is fejezte Benesik bácsi az elbeszélést, mi mintegy kérdőleg tekintettünk rá és szinte a szemünkkel kérdeztük, na és nincs tovább, de kár, hogy már vége. Megérezte az öreg és pipáját ujra tömni kezdte, mondva, de van ám ennek folytatása is: Halljuk, ujjongott fel a mi szivünk. — Azután pár év mulva valaki, senki sem tudja, hogy ki, egy márvány-emlékkövet csináltatott a sirja felé és minden évben, március 15-én éjjel pontban 12 órakor egy lefátyolozott feketeruhás nő koszorut hoz a sirra, senki nem ismeri, nem is látta az arcát. Ezzel fejezte be mondókáját az öreg bácsi és pipájára gyujtva elbuvagolt körülnézni a föld szélén.

Mi jóformán egy szót sem szóltunk és visszamentünk a friss harmatos csuhába aludni.

*

Elolvassa Szücs I. „Debrecen történelmét" fentiek nyomát a köv. száraz adatokban találjuk: „Egy sebesült honvédtiszt a Hosszupályi-uton az erdő szélén sebeibe meghalt, a környék lakói eltemették több a környéken elhalt honvéddel együtt." Más helyen: „A Paci erdőben ismeretlen személy által emlékoszlop emeltetett." Majd ismét másutt: „A Paci erdőben levő honvédsirra egy lefátyolozott nő minden augusztus 2-án koszorut helyez.

Cserkész koromban egy izben az őrsömmel koszorut helyeztünk augusztus 2-án a Szarka kapitány és honvéd bajtársai sirjára. Szeretném, ha a KIE önképzőköre kegyeletes meg emlékezésül ez év augusztus 15-én koszorut helyezne a Hosszupályi-uti honvédsirra. Ha a közeli honvédtemetőbe ki tudunk menni, ugy a hősök iránti tiszteletet kell, hogy eltudjon vinni bennünket oda is.

Iparügyek

Uj iparosok és kereskedők

A mult héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Aszódi Sándor géperejü bérkocsi, Gyönyösi Sándor és Gyönyösi János géperejü bérkocsi, Kiss Bálint és Varga Bálint géperejü bérkocsi, özv. Steiner Józsefné szatócs, Kiss Istvánné gyümölcs és déligyümölcs kiskereskedő, Erdei György szobafestő, Kovács Lajos férfi és női fodrász, Bene József burgonyakereskedő, Gyenes Viola női szabó, Kiss László kövező, Radóc József baromfi, tojás kiskereskedő, ifj. Szilágyi József szatócs, Varga Gáborné gyümölcs, déligyümölcs és zöldségkereskedő, Nagy Gáborné szappankereskedő, Pataki Józsefné műszerész, Posztarik József autószerelő, Gulyás István hordár, Haisler Dávid norinbergi és rövidárukereskedő, Oláh Miklós egyfogatu bérkocsi, Nádor József férfiszabó, Kiss Lajos csizmadia, Blum Sándor kötött, rövid, textil áru kiskereskedő, Lakatos Lajos „Turul fakitermelő és értékesitő vállalat" elnevezés alatt tüzelő és épitkezési anyag kereskedés, Friedmann B. Jónás tüzifa és épitőanyagkereskedés, Klein Lajos sütő, Sólyom Jánosné gyümölcs, szőlő, dinnye, sülttök kiskereskedés, Klein László cipész és cipőfelsőrész készitő, Szabó Márton kovács, Özv. Kurucz Pálné szatócs, Doruzs Sándor tojás, zöldség kiskereskedő.

Megszünt iparok

A mult héten az elsőfoku közigazgatási hatóság a következőket törölte az iparlajsromból:

Fischer Adolf cipész, Özv. Herceg Henrikné gyümölcskereskedő, ifj. Máthéi János bádogos, Lengyel József asztalos, Rósenberg Sándor szatócs, Kiss István géperejü bérkocsis, Kiss Imréné zöldségkereskedő, Baumgartner József lakatos, Lichtmann Farkas ló adásvételének közvetitése, Péntek József fuvaros, Dr. Rex Kémiai gyár és gyógyáru nagykereskedés rt. gyógyszerészeti, tudományos kémiai készitmények adásvétele, vitéz Hodosi Istvánné szatócs, Márkus Jenőné bornagykereskedő Sopron, Győr és Vas megyei Tejgazdaság rt. tejtermék nagyban és kicsinyben való eladása, Járai Irén gyümölcskereskedő, Fekete Kálmánné női szabó, Szilágyi Józsefné szatócs, Bodó Sándor játékkereskedő, Pecze Imre kerékpárárusitása és kölcsönzése, Mészáros Sándor csizmadia, Szilágyi György illatszer és fodrászati cikk kereskedés, id. Varga Imre mészáros, Schmidt Endre hangszer, zongorakereskedő, Horváth Vendel borbély és férfi-fodrász, Gurcsó Istvánné szatócs, Thuri Zoltán kötött, szövöttáru kereskedés, Hajdu Mihályné szatócs, Nagy Zsigmond kocsma, Borbély Gábor baromfi kiskereskedő, Dsobek Ádám fényező és mázoló, Kovács Sándor paprika, cukorka kereskedő, Takáts Antal szatócs, Neisz Mária szatócs, Diósi Adolf vendéglő és étterem, Gattstein Ignácné kárpitos.

HIDROPLÁNKIKÖTŐ PÁRISBAN

Páris, augusztus 5.

A francia főváros közvetlen közelében óriási vizikikötőt akarnak épiteni vizirepülők számára, hogy a hidroplánoknak is lehetővé tegyék, hogy Párisból startolhassanak és itt szállhassanak le. A városi tanács több tagja pénteken formális indítványt terjesztett be, amelyben javaslatot tesz a hidroplán-kikötő megépitésére. Az indítvány értelmében az óriási vizikikötőt a Marne és a Szajna torkolatában, Crétail község közelében kellene megépiteni. Páris szivétől ez a kikötő csak fél órányira fekszik. A hidroplán-kikötőt olyan nagyra tervezik, hogy legalább háromszáz vizirepülőgép számára legyen hely.

Magyarország Kormányzója, a kormány és a képviselők lehajóznak a Tiszán Tokajtól Szolnokig

Szolnok, augusztus 5.

Érdekes tervről értesitette a napokban Kállay Miklós földmivelési miniszter Borbély Györgyöt, a szolnoki főispánt. Kijelentette a miniszter, hogy a kormány egyik legfontosabb programpontja a Duna—Tisza-csatorna elkészitése s a Tisza-probléma megoldása. Éppen ezért elhatározták, hogy még ebben a hónapban hajóutat rendeznek a Tiszán, Tokajtól Szolnokig, amelyen a kormány a képviselőház és felsőház tagjai vesznek részt, de megjelenik a hajóa a kormányzó is, aki a szolnokmegyei szakaszon ugyancsak végighajózza a Tiszát. Igy a hajóuton beszélik meg a politikusok, hogyan kellene megoldani a sürgős problémákat.

Ostromállapot Dublinban a De Valera elleni puccs-készülődés miatt

Dublin, augusztus 5.

Az ir fővárosban péntek este óta ostromállapot van. A lakosság körében a legvadabb pucscshirek keringnek s az izgalom a végsőkig fokozódott. A dublini rendőrség tegnap este arról szerzett tudomást, hogy az ir fasiszták ugynevezett „fehér hadserege" puccsot készit elő s meg akarja támadni az ir parlamentet, valamint az összes középületeket. A rendőrség jelentéstétele után De Valera ir miniszterelnök azonnal kihirdette az ostromállapotot és utasította az összes rendőri és katonai hatóságokat, hogy tegyenek meg minden intézkedést a puccsmozgalom letörésére.

Este kilenc óra tájban rohamsisakos rendőri és katonai fegyverzettel a főváros utcáin, különösen pedig abban a negyedben összpontositottak nagy fegyveres csapatokat, ahol a parlament és minisztériumok épületei állanak. A rendőrség és katonaság megszállotta az összes fontosabb középületeket s a stratégiailag jelentősebb pontokon géppuskás osztagok foglaltak állást. A készültség egész éjszakán át tartott s a kivételes intézkedéseket még ma reggel sem vonták vissza.

De Valera erélyes intézkedése természetesen óriási feltünést keltett s a legvadabb rémhirre adott alkalmat. A főváros lakossága egész éjszaka vírrasztott, óriási tömegek hullámzottak az utcákon, különösen a minisztériumok környékén.

Még nem is lehet tisztán látni, hogy a pucscshirekből mi igaz, egyes verziók szerint azonban az államcsiny hire abból keletkezett, hogy a parlament vendéglője alatt lévő hütőhelységben tegnap tüz támadt éppen akkor, mikor a parlamentben ünnepélyesen leleplezték De Valera arcképét.

De Valera elnök egyébként a fasiszta pucscshirek hatása alatt sürgősen kiegyezést keres az angol kormánnyal s minden igyekezete arra irányul, hogy minél előbb békét hozzon létre a már hónapok óta tartó angol-ir konfliktusban, amely legutóbb már nyilt gazdasági háboru jellegét öltötte. A szombat reggeli lapok jelentése szerint az angol és az ir kormány között már hetek óta folyó titkos tárgyalások eredményre vezettek s az összes függő kérdések elintézése közvetlenül küszöbön áll.

Százharminc év alatt száznyolcvannyolc millióról ötszázhat millióra nőtt Európa népessége

Budapest, aug. 5.

Nem régen jelent meg Laky Dezső müegyetemi tanárnak, a kiváló közgazdásznak és statisztikusnak a „Népesedéspolitika" c. munkája, amely ismét bebizonyitja, hogy a népesedés problémája milyen hallatlanul érdekes kérdésanyagot rejt magában.

Adatai szerint Európa lakossága 1800-ban kereken 188 millió volt. Ötven évvel később már 266 millióra becsülték. *1900-ban már 401 millióra rugott, jelenleg pedig 506 millió.* A XIX. század első felében 42 százalék, a második felében 50 százalék volt a szaporodás arányszáma, sőt az elmult 30 év alatt is 26.4 százalékkal szaporodott Európa népessége. Ez a hallatlan szaporodás természetes következménye a gazdasági fellendülésnek és a kultura nagy előrehaladásának. A szaporodás nagy mértéke bármennyire is meglepő, a népesedés tulajdonképpeni problémája mégis ott huzódik meg, hogy a szaporodás a mult század kilencvenes éveitől kezdve nagy mértékben hanyatlott az európai államokban.

Az 1881—1890-ig tartó években 1000 lélekre számitva a természetes szaporodás volt: Angliában 13.4, Belgiumban 9.7, Franciaországban 1.8, Magyarországon 11.5, Németországban 11.7, Olaszországban 10.7, Svédországban 12.2, Japánban 7.3.

Ezzel szemben az 1926—30-as évekre jelentékenyen megváltozott arányszámokat találunk a természetes szaporodásban. Angliában 4.6, Belgiumban 4.9, Franciaországban 1.5, Magyarországon 9.0, Németországban 6.6, Olaszországban 10.8, Svédországban 3.8, Japánban 13.9 szaporodás esett 1000 lélekre.

Amint ezekből a számokból látható, egyenesen megdöbbentő, ha a nyugati államok népének regeneráló ereje erősen, mondhatjuk, katasztrófálisan hanyatlott. *A természetes szaporodás Angliában felét sem éri el a multszázadvéginek, Németországban közel a felére zuhant, de a többi országokban is 20—25 százalékig terjed a szaporodás csökkenése* s csak néhány kivételt találunk, mint Olaszországot és Franciaországot, amely a mult században már meglévő igen alacsony szaporodásmértéket változatlanul megőrizte az utolsó évtizedben is. Viszont egészen meglepő, hogy Japánban épen ellenkező folyamatot tapasztalunk, ahol ugyanezen időszak alatt a szaporodás arányszáma közel a duplájára emelkedett.

Pályázat az 1933. évi ipari munkásjutalmakra

A kereskedelemügyi miniszter a kamara területén lévő ipartelepeken hosszabb idő óta megszakitás nélkül alkalmazásban álló és minden tekintetben érdemes, idősebb ipari munkások részére az idén is 5, egyenként 100 pengőnyi jutalmat alományozott. Ezekre a jutalmakra a kamara a pályázatot az alábbiakban hirdeti meg:

1. A jutalmakra csak olyan munkások pályázhatnak, illetve csak olyan munkásokat hozhatnak a munkaadók javaslatba, akik

a) kifejezetten ipari (kisipari, vagy gyári) munkások, vagyis az ipartörvény rendelkezései alá tartozó ipartelepeken szakbavágó munkát végeznek,

b) jelenlegi munkaadójuknál megszakitás nélkül legalább is betöltött 25 év óta vannak alkalmazva,

c) ötvenedik életévüket betöltötték és

d) akik sem a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urtól jutalmat vagy elismerő levelet még nem kaptak, sem pedig szolgálati érdemeik elismeréséül legfelsőbb kitüntetésben nem részesültek.

2. Minden pályázó munkás köteles pályázatához csatolni:

a) munkakönyvét, annak teljesen hiteles igazolására, hogy mennyi idő óta van jelenlegi munkaadónál megszakitás nélkül alkalmazva,

b) munkaadója nyilatkozata arról, hogy alkalmaztatásának egész ideje alatt — különösen a forradalmi idők alatt — kifogástalan és nemzethü magatartást tanusitott,

c) a rendőri hatóság erkölcsi bizonyitványát arról, hogy az állam iránti hüség és egyéni megbizhatóság szempontjából nincs ellene kifogás.

A nem magyarország születésü pályázók részéről a magyar honosság megszerzését vagy a honositás iránti folyamodás megtörténtét is igazolni kell.

A pályázati kérelmeket a kereskedelmi és iparkamaránál (Debrecen, Varbóczy-u. 2—4.) kell előterjeszteni, legkésőbb 1933 október 20-ig. Az ezen időn tul érkező kérelmeket a kamara mint elkésetteket visszautasitja.

Nyomatékosan felhivja a kamara a figyelmet arra is, hogy nem terjeszthető fel azon pályázó kérelme sem, aki pályázatához a 2. pont a—c alatt felsorolt mellékleteket nem csatolja.

Azok a munkások, akik alkalmazásban vannak, kérelmüket munkaadójuk utján terjesszék be, azok pedig akik alkalmazásban nincsenek közvetlenül. Az a pályázó, akinek munkaadója ipartestület kötelékébe tartozó képesitett iparos, az ipartestület nyilatkozatát is csatolja be arról, hogy alkalmaztatása egész ideje alatt, különösen a forradalmi idők alatt kifogástalan és nemzethü magatartást tanusitott.

— **A köztemető statisztikája a mult hónapban.** Az elmult hónapban a lezárt felekezeti temetőkben eltemetett holttestek kiásására és a köztemetőben leendő eltemetésre az engedély 17 esetben adatott ki a hatóság által. A lezárt felekezeti temetőkben levő meg nem telt sirboltokba leendő hozzátemetésre az engedély két esetben adatott ki. A mult hónapban a köztemetőben 132 holttestet temettek el, melyek közül ingyenes temetés volt 57.

Ravatalozás eszközöltetett az elmult hónap folyamán 86 esetben, ebből 13 első osztályu, 21 másod osztályu és 33 alsósori ravatalozás volt.

15958

A kormány nyári munkaprogramja

Irta: **Pintér László** országgyülési képviselő.

„Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus". „Vajudnak a hegyek és egeret szülnek!" Amikor Mussolini még a tavasszal a maga őszinte beszédmodorában előre megmondotta lesujtó véleményét a tervezett londoni világgazdasági konferenciáról, a világ sajtója és a nemzetközi politika korifeusai hangosan botránkozva csóváltak fejüket e szerintük hallatlan és vakmerő kritika felett. A Duce kereken kijelentette, hagyjanak fel ezekkel az amugyis komolytalan komédiázásokkal, melyek szemkitörülésnél nem egyebek. Azóta lepergett a világ szeme előtt a híres, immár hirhedt londoni gazdasági világkonferencia. Sok beszédnek sok az alja, mondja egy régi magyar közmondás. A londoni sok szép és nagyszabásu beszédnek még csak alja sem maradt. Levegőverdesés volt az egész. Mondhatnám azt is, hogy: szánalmas vergődés. Mindegyik fél a másiktól várta, hogy az hozzon áldozatot. „Hadd lássam, mit tesz a másik", mondotta mindegyik. Ez a másik azonban hasonlóképen gondolkozott. Ezért valamennyien, bár mindannyian indulni akartak, mégsem tudtak elmozdulni helyükről, mert nem volt ott az a parancsoló erő, mely az egész társaságot egyszerre inditotta volna el. A kölcsönös bizalmatlanságban rejlő tehetetlenségen feneklett meg a londoni konferencia.

Nem veheti senki rossz néven Imrédy pénzügyminiszternek, most utólag (nálunk mindig akad hátrafelé bölcselkedő próféta elég), hogy ennek ellenére elment a konferenciára és bizott annak sikerében. Egy kis államnak mindig udvariasnak kell lennie. Ha mi mondtuk volna azt, amit Mussolini, egyrészt nevetségessé váltunk volna, másrészt ránk támadt volna az egész külföld, azt mondván: ime, megint a magyarok az izgágák. De most a londoni konferencia után kormány és nemzet levonhatja a konzekvenciát: számunkra csak egy ut van nyitva: a saját erőnkből kell kiküzdenünk sorsunk jobbra fordulását.

Kormányunk meg is teszi, amit emberileg meg lehet. Külpolitikánk erős aktivitása elsősorban és főképen gazdasági problémáink megoldására irányul. Berlin, Róma, Bécs mind ennek az egy gondnak az értékesitési nehézségek megoldásához vezető utnak állomásai és a nemzet bizhat abban, hogy a kormány nem is fog nyugodni addig, mig ezt a célját el nem érte.

Természetesen nem szabad abból a teljesen téves beállitásból elindulni, hogy ez a kérdés kizárólag rajtunk fordul meg. „Csak szabaddá kell tenni a határt, akkor már rendben lesz minden!" Mondják sokan felelőtlenül, hasonlóan ahhoz, amikor az volt a jelszó: „nem akarok katonát látni", avagy amikor azt fuvolázták a magyar fülébe: „letenni a fegyvert, a többi magától lerakja!" A gazdasági élet is harctér. Sajnos, makacsabb sok tekintetben, mint maga a háboru. Fegyverletétel még sose hozott igazi megváltást. Mindig csak pillanatnyit, mely után annál keserübb elnyomatás következett. A nemzet már eddig is meggyőződhetett róla, hogy kormányunk egész politikája arra irányul, hogy a középeurópai problémát közelebb segitse megoldásához, ezért keresi Ausztriával a minél szorosabb kapcsolatot.

Ne féltse senki e kapcsolat létrejöttét attól, hogy a kormány esetleg tulzott ipari vámvédelem álláspontjára helyezkedve veszélyeztetné az agrárkivitel sikerét. Az ilyen beállitás felelőtlen vádaskodás, melynek ellene mond a legutóbbi időben lekötött gazdasági kapcsolatok egész sorozata. Már eddig is jelentős áldozatokat hoztunk és hajlandók vagyunk az áldozatok terén elmenni (itt mindig az ipart értem) addig a határig, amig saját husunkba nem vágunk. Nem rajtunk fog mulni, hogy gazdaságunkat Ausztriáévai összeegyeztessük. Természetesen az osztrákok sem térhetnek ki hasonló áldozatok hozatala elől a maguk mezőgazdaságának védelme terén. Élni és élni engedni, ennek az elvnek kölcsönös alkalmazása fog kivezetni a mai összekuszált helyzetből.

Politikánk e fő gondja melletti belső nagy problémák egész sorozatának megoldásán dolgozik a kormány. Ugy állnak e kérdések a magyar politikai ugaron, mint kepék a magyar tarlón. A gazdaadósságok, velök kapcsolatban a vidéki hitelintézetek helyzete, a belső piac bajai, a hátralékos adók és állástalanok elhelyezésének problémái, mind meg annyi fejezet a kormány nyári munkaprogramjában. Adja Isten, hogy ehhez is ugy adja meg áldását, mint ahogy megáldotta ezidén a szántóvető magyar munkáját.

Szinpompás tarkaság, vidám élet folyik a debreceni Nagyerdőben, a strandon és a Vigadóban

Misztikus világitás mellett táncolnak a párok esténkint a gyönyörü Vigadó-udvarban

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Debrecennek, amelynek pár évvel ezelőtt még egyetlen valamire való kiránduló helye sem volt, ma már annyi nevezetessége és kellemes, kedves üdülő helye van, hogy a közönség azt sem tudja, melyiket válassza. Legtöbben mégis a nagyerdei strandfürdőt látogatják, amely világvárosi nivóju s ahol a nyári hónapokban találkát ad gymásnak a város intelligenciája. Természetes, hogy a strandfürdő látogatottságát igen nagy mértékben előmozditja az Arany Bika kezelésében levő Vigadó, amelyet még a tavasszal ugy kiépitettek, oly széppé varázsoltak, hogy hozzá hasonlót az egész vidéken nem lehet találni.

Vidám élet a strandon

A meleg nyári napokon már a délelőtti órákban megkezdődik a forgalom a Vigadóban és a strandon. Vannak, akik az egész nyarat a strandon töltik. Szinte ott laknak. Különösen a délutáni órákban van sok látnivaló. A forró napsütésben szinpompás, tarka ernyők alatt keresnek egy kis árnyékot a négerré lesült strandolók, más helyen éppen ellenkezően, a legforróbb napsütéses helyen barnitja magát a nappal az, akinek még nem elég, hogy rézbőrü lett, de egyenesen szeretne akar lenni. Közben a hideg és meleg medencékben vidám társaságok élvezik a debreceni strand vizét. A trambulinokról hatalmas loccsanással zuhan a vizbe egy-egy sportember s maga körül messze körzetben fröcsköli a vizet.

Külön vendéglő és cukrászda a meleg medencéknél

Jó meleg napokon nagy a forgalom hétköznap is, de vasárnap olyan tömeg szorong a strandon és a Vigadóban, hogy alig lehet helyet találni. Ilyenkor a strand medencékben egyszerre több ezer ember fürdőzik, de tele van a strandhely, a napozó és a vendéglő is. Szines, tarka tömeg ez, amely megszabadulva a városi tikkasztó hőségtől, itt keres és talál magának enyhülést. Ha azután már nem birják itt sem a meleget, ott van a Vigadó, ahol pompás hüsitő italok, fagylalt várják az elkikadt embereket. A meleg medencénél az Arany Bika részvénytársaság modernül felszerelt külön vendéglőt és cukrászdát rendezett be, ahol a fürdőző közönség minden kényelmet megtalálhat. A kitünő konyha és a pompás italok a nap minden szakában rendelkezésre állanak az éhes vagy szomjas közönségnek. Az ernyőkkel ellátott kedvesen berendezett terraszon külön hely van a batyuzók részére, akiket azonban éppen olyan előzékenyen szolgálnak ki a pincérek, mintha a vendéglő kosztját fogyasztanák.

Táncoló párok a Vigadó-udvarban

Igy tart egész napon át a késő esti órákig. Gyakran még éjfél után egy órakor is nyüzsög a sok vendég a Vigadó terraszán, ahol Magyari Gyula zenekara szórakoztatja muzsikájával a közönséget. Bent a Vigadó udvarban pedig a Pogány-jazz zenekar hangjai mellett táncolnak a párok. A háromszinü villanyvilágitás misztikus fényt vet rájok s az egész azt a benyomást kelti a szemlélőben, mintha valamelyik nagy, külföldi világváros mulatójában volna. Itt már a strand-ruhát az elegáns nyári kosztümökkel váltják fel. Táncoló párok, vidám társaság. Az egyik asztal mellett ül csak egy busongó fiatalember. Ujdonsült vőlegény és a meleg medencében elvesztette a jegygyürüjét. Hát bizony, ez még nagy baj, de arra való a jazzmuzsika, a tánc és a pompás italok, hogy még ezt a bajt is elfelejtse a peches vőlegény.

Amikor elcsendesül a Nagyerdő

Mikor azután elérkezik az indulás ideje, az Arany Bika részvénytársaság előzékenysége révén a közönségnek meg van az a kényelme is, hogy állandóan villamosok állanak rendelkezésére s nem kell a meleg éjszakában gyalog bemenniök a város tulsó végére. Legutóbb viszont a polgármester intézkedett hivatalosan, hogy a villamosok augusztus 6-tól, vasárnaptól kezdve minden este a rendes járatokon kivül 11 óra 40 és 12 óra 20 perckor közlekedjenek, sőt az erősebb szombatesti forgalomra való tekintettel az uj intézkedés szerint még ezen felül éjjel egy órakor is indul villamos a Nagyerdőről. Egy óra után aztán a Nagyerdő, a strand és a Vigadó is elcsendesedik, hogy másnap folytassa mozgalmas, nyári vidám életét.

x **Fontos az egészségére:** Füröd jön a

Margitfürdőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes. Időben nincs korlátozva, mert külön női és férfi gőzosztályok vannak. Leszállitott árak, kedvezményes havi bérletek és füzetjegyek kaphatók a fürdőpénztárnál. Minden villamoskalauznál az utazás.

Régi Debreczen

A légszesszeli világitás

Ady Endre nem hiában nevezte el Debrecent a Maradandóság Városának: a régi Debrecen történelme telve van maradandósággal. Igy például 1862. októberéig — amikor már az összes nagyvárosokat gázzal világitották, — Debrecen utcáin még olajlámpások pislákoltak. A városi hatóság ekkor kezdett foglalkozni az „olajjal világitás" megszüntetésének gondolatával. A tervből azonban mindössze annyi lett, hogy eme „fényüzés"-t házi kezelésbe vették. 1863-ban aztán a „magosb fejlődési és müveltségi fokra emelkedett városok példájára" a légszesszeli világitás enlhatározlatott. E célból a vezetőség egyezségre lépett L. A. Riedinger augsburgi légszeszgyárossal. A világitás 1863. december 14-én nyittatott meg, tehát hetven esztendővel ezelőtt.

Sorozatos éjszakai ablakbeverések Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Stern Sándor Ajtó-utca 8. szám alatt lakó gazdálkodó feljelentést tett a mult nap a rendőrségen. Előadása szerint már napok óta azzal bosszantják és zavarják fel éjszakai álmából, hogy ismeretlen tettesek beverik a házán az ablakokat. Feljelentése szerint a szombatra virradó éjszaka történt ablakbeverés már a harmadik eset rövid pár napon belül. — Ugyancsak ilyen dologért tett panaszt tegnap Dudás Istvánné Zrinyi-utca 8. szám alatti lakos is, akinek az éjjel szintén beverték a lakása ablakait. A rendőrségen megindult a nyomozás a tettes kézrekerítésére.

Iparos szakosztályi ülések

A Debreceni Ipartestület hentes szakosztálya augusztus 8-án, kedden este fél 8 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart az alábbi tárgysorozattal: Temetkezési csoport további müködése; felügyelőbizottság jelentése; szalmaügyek rendezése; ipari vásár előkészitése. Az ülésen tárgyalandó ügyek fontosságára tekintettel a tagok pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A vendéglős, kávés és szállodás szakosztály aug. 7-én, hétfőn délután fél 4 órakor az ipartestületben, igen fontos ügyekben szakosztályi ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre minden tag pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A mészáros szakosztály aug. 7-én hétfőn este hét órakor, az ipartestületben rendkivül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre a tagok pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A férfiszabó szakosztály választmánya aug. 8-án, kedden este 7 órakor az ipartestületben, rendkivül fontos ügyekben ülést tart. Az elnökség ezuton kéri a választmány tagjait, hogy ezen az ülésen feltétlen és pontosan megjelenni sziveskedjenek.

LAPUNKAT TÁMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Hirek

1933. augusztus 6. (Vasárnap.)
Prot.: Berta. Kath.: Urszinv.
1933. augusztus 7. (Hétfő.)
Prot.: Ibolya. Kath.: Kajetán.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth", Piac-u. 26., „Reménység", Csapó u. 22., „Isteni gondviselés", Petőfi tér, „Csokonay", Mester-u. 43., „II Rákóczy", Külsővásártér, „Mátyás király", Nyilastelep, „Árpádfejedelem", Csapókert.

—

Rendőrségi telefonszám 20—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti augusztus 5-én:

Északeurópában egy nagykiterjedésü időjárási zavarterület alakult ki. Ennek hatáskörében viharos szelek, borultság és csapadék van. Déli és délkeleti Európában is borult még az idő és Olaszországban, valamint a Balkánon is voltak kisebb-nagyobb esők. Hazánk legnagyobb része a nyugateurópai derült és száraz zónába tartozik. Jelentéktelen csapadék csak egy-két helyen fordult elő. A hőmérséklet ma 29 fokig emelkedett. Esti hőmérséklet 23 fok.

Prognózis: Élénk északi szelekkel változóan felhős, meleg idő várható. A zápor- és zivatar-lehetőség növekedett.

—

Jobb világ

Az emberi lélek mindig megérzi, ha valami váratlan fordulat következik. Mint ahogyan a kánikulai fülledtségben a vihar közeledése lappang, úgy mibennünk is a pesszimista fülledtség, vagy — igen ritkán! — az optimista verőfény árasztja el a lelket. A mai kor embere sok ilyen „megérzés"-re emlékezhetik vissza. Amikor 1914-ben a szabadkőmives revolver kioltotta Ferenc Ferdinánd életét, a béke nyugodtsága még hetekig tartott, de lelkünk mélyén már átéreztük a világháboru közeledését. Így voltunk aztán a forradalommal, elesettségünk ezernyi bajával, így éreztük meg egyszer a spekulációs időszak rövidélejü „fellendülését" s nem sokkal később a gazdasági leromlás borzalmait.

Amióta ez az utóbbi „zavarterület" körülfogta a világot, éveken keresztül fojtó levegőt, fülledtséget és nyomoruságot éreztünk. Még csak egy halvány reménysugár sem derengett bennünk. A pesszimista világszemlélet kezdett a lelkeken eluralkodni... S most mit látunk mégis? Az agyonfáradt és elesett emberiségben uj erők sóvárogják a jövőt. Hogy miért? — az okát még nem tudjuk. Azt sem tudjuk, hogy mit hoz a jövő, de érzéseink a jobb világ eljövetelét hirdetik. S ezt nemcsak a rekordtermés, nemcsak külpolitikai sikereink, a nagyszerü kereskedelmi szerződések, a gödöllői jamboree himnikus hangulata és más ilyen örvendetes szimptómák okozzák, de kétségtelenül azt is megállapithatjuk, hogy a krizis utáni lábbadozásnak elöjelei mutatkoznak.

Jobb kedvük van az embereknek! Higyjék el, kérem, hogy szebb és boldogabb világ következik. Olyan váratlanul és rövidesen, mint ahogyan az előre megérzett bajok is bekövetkeztek.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, d. u. 5 ó. dr. Farkas Pál; Kistemplomban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor, 11 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr. Soós Béla; Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor dr. Módis László; Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 3 órakor Márki Kálmán; Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc; Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre; Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász András, délután 3 órakor Kulcsár Lajos th.; Téglavetőben délután 3 órakor Benke Tibor; Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre; Kerekestelepen délután 3 órakor Kiss Antal th.; Wolaffka-telepen délután 3 órakor Kalas Ferenc; Nyulason délelőtt 10 órakor Kotormán I. th.; Téglaskertben délután 3 órakor Birinyi János th.; Sámsoni-uti iskolában délután 4 órakor Nagy Dezső th. Ispotály: délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órakor Benyhe Imre th.

A római katholikus templomban

Pünkösd utáni IX. vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltizkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentségbetételi ájtatosság. Szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. Auguszta-szanatóriumban reggel 9 órakor szentmisét mond Szabó Imre káplán.

A görögszertartásu róm. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentiszteiet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula paróchus, szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, szentbeszéddel, szentségimádással

Az evangelikus templomban

Délelőtt 10 órakor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

—

— **Felhivás!** Felhivom a homokkerti ref. ifjusági egyesület mindkét csoportjának a tagjait, hogy egyesületünk augusztus 7-től sakkversenyt rendez, melyre minden tag benevezhet. Kérjük a résztvevőket, hogy nevezéseiket minél előbb adják le. Benevezni lehet 6-án este 9 óráig az emöknél. (Az otthon helyiségében.) **A vezetőség.**

— **Éjfélután is közlekedik a nagyerdei villamos.** A Debreceni Helyi Vasut igazgatósága értesiti az utazóközönséget, hogy a nagyerdői Vigadótól menetrend szerint este 11 órakor induló villamosvonaton kívül augusztus 6-ától kezdve 31-éig bezárólag minden nap este 11 óra 40 perckor és 12 óra 20 perckor rendkívüli vonatokat fognak indítani. Szombaton éjjel még egy harmadik rendkívüli vonatot is indítunk, mely a nagyerdői Vigadótól éjjel egy órakor fog indulni. A fent felsorolt rendkívüli vonatokon csak a kalauzok által árusított rendesáru menetjegyek és a szabadjegyek érvényesek.

— **Meghülésnél,** náthaláznál, mandolalobnál, torokgyuladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz rendes gyomor- és bélmüködést biztosit. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a **Ferenc József** viz hatása gyors, kellemes és megbizható.

— **Nyomorgó, hetvenhárom éves öregasszony kérelme.** Némethi Zsuzsánna hetvenhárom éves öregasszony, aki negyvenöt esztendeig egyfolytában szolgálta becsülettel és szorgalmasan özvegy Czobor Károlynét, aki csak pár nappal ezelőtt halt meg, — asszonya halála után semmi nélkül maradt s most a legnagyobb nyomorban él. Arra kéri a város nemesszivü közönségét, hogy sulyos helyzetén segitsenek pénz- vagy természetbeni adományokkal. Magas kora miatt már munkát nem tud vállalni, de nem is igen jutna hozzá s igy kénytelen a nemesszivü emberek segitségét kérni. Az adományokat kérjük a Debreceni Ujság—Hajdufőld kiadóhivatalába juttatni, Kossuth-utca 3. szám alá s azokat a legközelebbi lapban nyilvánosan fogjuk nyugtázni.

— **Áramszünet.** Ma, vasárnap, a következő helyeken az áramszolgáltatás hálózatunkon eszközlendő javitások miatt szünetelni fog. Augusztus 6-án reggel 6 órától 7 óráig és 11 órától 12 óráig: Árpádtér, Virág, Rakovszky, Dobozi-utca, Csapókert, — Katztelep, Kut, Nyil, Homok, Apaffy, Nagy Sándor József, Csonka-utca, Kassa-ut, Hadházi, Kórház-utca, Simonyi-ut páratlan oldala, Nagyerdő és Pallagpuszta. 1933. augusztus 6-án reggel 6 órától 12 óráig: Wesselényi-utca, Budai Ézsajás-utca eleje, Hajnal-utca, Vámospércsi ut, Baranyai-utca, Márton Kálmántelep, Boeskai-Pacsirta-utca és Loránffy-utca. **Világitási Vállalat.**

Rozsdamentes gyümölcskések
FRICKNÉL, FERENC J. U. 27.

— **Dr Kontsek Béla** nőorvos, a szülészeti klinika tanársegéde, rendelőjét Kossuth-utca 15, sz., I. em. megnyitotta. Rendel délután 3—5-ig. Telefon 20—22.

— **Uj debreceni polgárok.** A mult hónapban a város a következőket vette fel községi kötelékébe: Győri Géza Sándor m. kir. határőralezredes, Vályi Lajos honvédszázados, Tóth Kálmán számvivő őrmester, Cséke Lajos nyug. áll. csendőrtiszthelyettes, Scheiber Viktor honvédőrmester, Rumy Árpád honvédőrmester, Jónás Béla honvédőrmester, Jeles Endre nyug. áll. előljáró, Ginder Karolin városi diinok, Vojlay Ferenc rk. polg. isk. tanár, Orosz Mihály nyug. Máv. üzemi altiszt, Ónody Sándor házmester, Kus Lajos nyug. Máv. pályaőr, Tóth Imre nyug. Máv. pályaőr, özv. Kutasi Jánosné Máv. nyugdijas, Göllner Jozefin háztartásbeli, Balogh József cipészsegéd, Páter Károly szabómester, Varga Gyula kéményseprősegéd, Hegyi Izidor kereskedő, dr. Karácsonyi Miklós orvos, Klauszmann Nándor Máv. főintéző, Adrigán Irén háztartásbeli, Józan József nyug. ig. tanitó, Polacsek Artur alkalmi ügynök, Geszti Imre földmives, napszámos, Sinaly József könyvkötő iparos, Ádámcsik Sándor nyug. müszaki altiszt, Jelinek Jakab patkoló főmester, Takács Sándor posta és táv. vonalfelvigyázó, özv. Csobánci Pálné háztartásbeli, Heres János kovácsmester, özv. Pető Károlyné Máv. nyugdijas, Palcsik Sándor épitészmérnök, Kutasi József kereskedelmi alkalmazott. Összesen 36 uj polgárral gyarapodott tehát Debrecen lakossága. Állampolgársági esküt tett a mult hónapban a városi hatóság előtt 29 visszahonositott egyén. A községi kötelékbe való felvétel kilátásba helyeztetett 3 külföldi honos debreceni lakosnak.

— *KÁNIKULAI HIREINK: A GYEREKSZÜLŐ TETSZHALOTT, AZ ÖNGYILKOSSÁGI MIRIGY, A PORUKBÓL MEGÉLEMEDETT RÁNTOTTCSIRKÉK ÉS EGYEBEK.* A boszniai Kiakari községben pár nappal ezelőtt meghalt *Jogarics* Mátyás felesége. Az elhunyt parasztasszonyt annak rendje és módja szerint felravatalozták. Már éppen a temetésre készülődtek, amikor *Jogaricsné egy egészséges fiugyermeket szült, majd visszafeküdt az ágyba* Anya és gyermeke jól vannak. — *Más.* — Londonból jelentik: Barnum Brown, az amerikai természettörténeti muzeum agilis igazgatója Wyoming államban, annak is Graybull nevü városában egy 16 méter hosszu *brötosaurus (?)* csontvázát bányászta elő, elő, amely 120 millió éves. *(Az életkor még nem egészen pontos, mert Brown szerint a brötosaurus nőstény s igy leheteséges, hogy 10—20 millió évvel fiatalitja magát.)*.. — *Más.* — Bombayból jelentik Sir Samuel Hoare indiai miniszter az indiai alkotmányreformbizottság ülésén — dacára a nagy kánikulának — egyfolytában negyven óráig beszélt s ezalatt 2347 kérdésre válaszolt. Időközben annyira kimerült, hogy *2348-ik kérdése már nem tudott feleletet adni.* — *Más.* — Berlinből jelentik: Német orvosok különös megállapitást tettek, mely szerint az emberi szervezetben levő thymus mirigy rendellenes megnövekedése öngyilkosságra viszi az embereket. A tudósoknak most az a tervük, hogy *makacs öngyilkosjelölteknél a thymus-mirigyet sterilizálni fogják.* — *Más.* — Végül Tokióból jelentik: *Joshimasha Mimori* 73 éves japán öregember négy nap alatt 800 kilométert tett meg kerékpáron, annak bizonyitására, hogy az akaraterő diadalmaskodik az elaggott szervezeten. Ugyanezak ő oly hatalmassá fejlesztette az akaratát, *hogy megölt csirkéket uj életre tud támasztani.* Mint lapzártakor értesülünk, Mimori arra kéri a jószivü embereket, hogy rántottcsirkéiket szíveskedjenek elküldeni s a legközelebbi hajóval mint kotlós tyukokat meneszti azokat haza.

—

— **A Déri muzeum augusztusban zárva.** Debrecen sz. kir. város Déri muzeuma takaritás, molyozás, rendezés miatt augusztusban zárva lesz. Idegenek, hogyha az igazgatóságnál jelentkeznek, hétköznapokon 10—11 óráig belépti-dij és vezetés mellett megtekinthetik a muzeumot.

—

RÖGZITETT PÉNZ

A betörőt rajtacsípik, amint feltöri a bank páncélszekrényét.

— Kérem — védekezik a betörő — engem most félreértettek. Én csak azért vállalkoztam erre a munkára, hogy lépéseket tegyek az európai államok érdekében.

— Hogyan?

— Rögziteni akartam a pénzt.

—

— **Ismerkedési estély.** A Csapókerti Ref. Olvasókör, mely ez év folyamán alakult meg, vasárnap este 7 órai kezdettel a Kisfaludy-utca 39. sz. a. helyiségében, a csepókerti ref. egyházrész bevonásával társasvacsorát rendez. E társasvacsorának a célja, hogy az Olvasókör tagjai, valamint az egyházrész tagjai között barátságos érintkezést elmélyitsék és ugy a tagoknak, mint azok családtagjainak egy kellemes estét nyujtson. A vigalmi bizottság széleskörü intézkedést tett arra nézve, hogy a résztvevőknek minél kellemesebb estét szerezzen. A társasvacsora résztvevői a vigalmi bizottság tagjainál levő gyüjtőiveken jelentkezzenek, vagy pedig Erdei Ferenc vigalmi bizottsági elnöknél, Árpádtér 16. szám. A vacsoránál a zenét Halmi zenekara szolgáltatja.

15958

Gyászhírek

Eltemették özv. Czobor Károlynét

Debrecen város magyar társadalmának őszinte részvéte mellett temették el özv. Czobor Károlynét, a köztiszteletben álló urasszonyt, aki életének utolsó éveiben sorozatos szerencsétlenségektől sujtottan, nagy szenvedések között hunyt el. A kivételes müveltséggel rendelkező urhölgy bámulatos lelkierővel viselte ezeket a csapásokat. Ügyvéd fia a világháboru első esztendejében hősi halált halt, nemsokkal később másik fia is elesett a fronton. A háboru után férjétveszitette el, majd alattomosan pusztító, gyötrő betegséget kapott s már évekkel ezelőtt mind a két szemevilágát elveszitette.

Czobor Károlyné mintaképe volt a jószívüségnek. Minden pénzét, keresményét a szegényeknek adta és ez okozta, hogy nyomoruságos anyagi viszonyok között halt meg. Pedig a vezetése mellett készített Czobor-féle mézeskalácsok a magyar mézeskalács-iparnak országraszóló hírnevet szereztek. Olyan szegényen halt meg, hogy temetésére sem maradt pénze s a szomszédok, jóismerősök temettették el. A „Debreceni Ujság—Hajdufölde" szerkesztősége ezuton kéri az elhunyt urasszony tisztelőit, hogy a temetési költségnek még fedezetlen részleteire pénzbeli adományokat szíveskedjenek a kiadóhivatalba eljuttatni.

—

Özv. Márkus Andrásné Holló Rozália élt 88 évet. Temetését a Köztemetőből hétfőn délután 4 órakor Fehérlói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok, jóbarátok, és ismerősöknek, nemkülönben kartársaimnak és felettteseimnek, kik boldogemlékü jó feleségem, illetve édesanyám, Fischer Rudolfné született Katona Terézia temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek: fogadják ezuton hálás köszönetünket. **A Fischer és Füzessy-család.**

x ÖREGEDŐ EGYÉNEKNÉL, HA AZ EREK MESZESEDNEK, IGMÁNDIVAL SEGITHETNEK S ÉVEKKEL TOVÁBB ÉLHETNEK.

—

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Béke József fm—Vámosi Margit, Horváth Miklós npsz.—Vári Juliánna, B. Kiss Sándor ácssegéd—Mónus Zsófia, Szakmári István kövezőtanuló—Balogh Juliánna, Szilágyi József férfiszabósegéd—Szalánszky Margit, Buidosó Imre utburkolósegéd—Huszti Erzsébet, Horváth Antal Máv. müasztalos—Bálint Ilona, Rajkó István sütősegéd—Ritter Mária, Séra Ferenc szobafestősegéd—Révész Ilona, Jenei Dezső Máv. hiv.—Farkas Etelka.

Születések: Bordás János kézbesitő leán. Eszter Erzsébet, Biró Antal gépész-kovács leány, Mária Magdolna, Erőss Bertalan lakatossegéd leány, Gizella, Hüse Lajos erdőtelepitő fiu, Sándor.

Halálozások: Kovács Endre ref. 6 hónapos Bajnok-utca 28, Humann Margit rk. 22 éves Szent Anna-utca 11, Rosenstein Rózsi izr. 26 éves Nyiregyháza, Vay Ádám-utca 7, Kovács Andrásné Micinkó Ilona gk. 30 éves Nyirkirjs.

MÜVÉSZET

Szabadtéri előadás Debrecenben

Augusztus 13-án vasárnap este 9 órakor nagyszabásu müvészi esemény színtere lesz a Déri-muzeum előtti artisztikus tér, a debreceniek kedvenc sétahelye. Debrecen város és az Egyetem ezen a téren rendezi az első szabadtéri előadást.

Régi óhaja a város müvészbarát közönségének, hogy a többi vidéki város mintájára Debrecen is kivegye a részét a szivet-lelket gyönyörködtető szabadtéri előadásokban, melyekben egy város népének karaktere, tehetsége nyer legjobb nyilvánulást.

[illegible] István, a város minden szépért, jóért minden kulturális ügyért lelkesedő polgármestere a Déri-muzeumnak a város által megteremtett pompás architekturai és virágos pompájába most diszként ileszti a szabadtéri ünnepet, mely nemsokára oly integrális része lesz Debrecen idegenforgalmának, mint a többi városok ünnepi játékai.

A város és az egyetem dr. *Hankiss* János egyetemi tanár, a nyári egyetem igazgatója, *Szabó* Emil zeneiskolai h. igazgató állitották összse az első szabadtéri előadás programját. A mai helyzethez igazodva, nem akartak költséges felvonulásokat sok kiadással járó betanitásokat, de mégis képet akartak nyujtani a mai Debrecenről, egyben a debreceni tradicióknak is áldozni.

A program szebbnél-szebb magyar zenei számokból áll: A *Mácsai Dalkör* régi és uj magyar nótákat ad elő, *Simon* István magyar nótákat énekel cigányzenekar kisérettel, *Julow* Kató és *Janka* Baba magyar táncokat lejtenek. *Hoór Tempis* Erzsébet tanitványai a *János vitéz* egy jelenetét adják elő (*Takács* Panni, Vajda Julia, Bakó Károly). Igen érdekes lesz „Csokonai bucsuztatása" cimü jelenet, melynek szövegét *Liszt* Nándor, a kiváló költő irta, s amelyet korhü jelmezekben egyetemi hallgatók adnak elő, mig a darabban előforduló régi magyar diáknótákat, Csokonai dalokat a Mácsai Dalkör énekli. A dalok között szerepel a régi magyar biedermaier diákének, a „Szép ifjuságom merre jár" és a hires „*Dongó*" nóta is. Betetőzi az estét a Magyar rapszódia cimü zenés táncjelenet, melynek szereplői debreceni urleányok és ifjak, főszereplője pedig *Vásáry* Annus, aki a délceg alakjával, magyaros, szép táncával annyira elragadta a közönséget a Dóczi-intézet tavalyi ünnepén. Végül a Mácsai Dalkör énekli *P. Nagy* Zoltán *„Uj Talpra Magyar"*-iát, mely a hazafias ünnepélyek legkedveltebb, hatalmas erejü müsordarabja lett.

A Déri-muzeum előtti tért a terv szerint erre az estére lezárják és a közönség egy részét mintegy 500 ülőhelyen helyezik el, belépődij nincs, de a számozott meghivó megváltása kötelező. A szintér reflektorokkal lesz megvilágitva, melynek berendezését a városi világitási vállalat végzi, mely annak idején a dalosverseny kivilágitásaival remekelt.

A számozott meghivókat célszerü hétfőtől a Méliusz könyvkereskedésben előjegyezni, mert csak az egyetem 200 helyet foglalt le eddig.

— **A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünete.** A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünetét a 40.592—1933. K. M. sz. rendelet legutóbb ugy szabályozta, hogy a kifőző üzletek vasárnapokon és Szent István napján reggel 7 órától este 10 óráig tarthatnak nyitva. Ezt a rendelkezést a 48.032—1933. K. M. sz. rendelet most megváltoztatta és kimondotta, hogy a kifőző üzletek vasárnapokon és Szent István napján reggeli 7 (hét) órától este 11 (tizenegy) óráig tarthatók nyitva. Ha a kifőzőipar céljaira szolgáló üzlethelyiségben élelmiszerekkel helyben elfogyasztók kiszolgálásával foglalkozó más ipart (pl. kávémérést) is üzenek, az üzlethelyiség a kifőzőiparral egy helyiségben gyakorolt másik iparra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően munkaszüneti napokon is kinyithat és nyitvatartható, azonban a kifőzőiparral kpcsolatos tevékenység csak a fent megjelölt időn belül folytatható.

— **Érdekes hireket** közöl most mindennap a rádió a gödöllői világjamboree-ról. Mindazok a cserkészek, akik nem táborozhatnak kint, a táborozók hozzátartozói, le ugyszólván mindenki élénk figyelemmel kiséri a Jamboree eseményeit és hallgatja rádión az erről szóló tudósitásokat. Valóban csodálatos, hogy a rádió mennyire sokoldalu és mennyire hozzátartozik a mai korhoz, a modern ember életéhez. A lakásunkban levő kis szekrényke napról-napra ugyszólván szünet nélkül ontja magából a legkülönbözőbb tanulságos és szórakoztató müsorszámokat, melyekből tetszés szerint válogathat a hallgató. A bevált 2+1 lámpás, négycsöves hangszóróval egybeépitett 7016-os Orion rádió 86 pengős árban bármely rádiókereskedőnél megvásárolható.

— **Orvosi hir.** Dr Winkler Jenő fogorvosi rendelőjét Kossuth-utca 3. sz. alá helyezte át.

— **Akinek a gyomra fáj,** bélmüködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengült, nyelve fehérsárga, annak naponta egy pohár természtes **„Ferenc József"** keserüviz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt.

— **A baromfitenyésztők világkongresszusa Rómában.** A baromfitenyésztők háromévenkint megrendezni szokott világkongresszusa ez évben Rómában, világkiállitással kapcsolatban lesz megtartva szeptember 6-tól egészen 15-ig. A kongresszusra minden számottevő nemzet bejelentette magát. A magyar kormány, — sajnos —, pénzügyi okok miatt lemondani kényszerült a részvételről. A Kistenyésztők Lapja szerkesztősége, hatalmas propagandával megszervezte a tenyésztőket és a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal pedig messzemenő támogatásával lehetővé teszi, hogy a faj és nemesitet magyar baromfi, galamb és nyul is a világ szeme elé kerüljön. Felkérjük a tenyésztőket, — minél számosabban és mielőbb jelentsék be állataikat a római kiállitásra és az azt megelőző nagy budapesti birálóversenyre. A birálatot az ország legjelesebb szakértői vállalták magukra Benkő Pál m. kir. gazdasági főtanácsos elnöklete mellett. A birálóverseny szeptember elsején lesz Budapesten, majd második és harmadikán a felküldött anyagot kiállitják. Bejelentések a Kistenyésztők Lapja szerkesztőségéhez, Budapest Csarnok-tér 5. szám, intézendők, ahol bővebb felvilágositást is nyujtanak.

Ötszázötven pengős betörés a Miklós-utcán

Az elmult éjszaka vakmerő betörés történt a Miklós-utca 22. számu háznál. Itt lakik Tarcsay Vilmos főhadnagy, aki csak a késői órákban ment haza s ekkor a lakását feltörve találta. A lakásból eltünt egy igen értékes fényképező gép és egyéb apróság. A kára körülbelül ötszázötven pengőt tesz ki. Azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást a betörő kézrekeriésére. Máris olyan adatok állanak rendelkezésére, amelynek alapján a rendőrség biztosan reméli, hogy a betörőt hamarosan sikerül elfogni.

— **Tizenhatezer négyzetkilométer kocsiutat burkolnak a Horthy Miklós-sugárutan.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy Debrecen sz. kir. város polgármestere 23599—1933. VII. sz. a. Debrecen sz. kir. város Horthy Miklós-utján 10.000 négyzetkilométer és a Vilmos császár körut déri erdősori szakaszán 6000 négyzetkilométer kocsiutburkolat kiépitési munkálatainak biztositása céljából az e tárgyban hozandó közgyülési határozat kormányhatósági jóváhagyásától feltételezetten nyilvános zártajánlati versenytárgyalást hirdetett. Az ajánlatok készpénzfizetésre és 3 éves hitelezéses fizetési módozatokra figyelemmel teendők olyképen, hogy a törlesztés 1934. évben kezdődik. Az ajánlatok Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatalának cimezve, Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalában f. évi augusztus hó 31. napjának délelőtt 11 órájáig nyujtandók be. Kirási müvelet a müszaki ügyosztálynál kaphat, Debrecen, Kossuth utja 20., 106. ajtó, 2 P befizetése ellenében.

—

NAGY VADÁSZ

— Már huzamosabb idő óta vadászik ezen a vidéken?

— Oh igen, már tiz év óta ismer engem a környék minden nyula.

—

— **Ügyvédi hir.** Dr. Pórszász Károly ügyvéd irodáját Hunyadi-utca 8. szám alá helyezte át.

— **A MANSz Erzsébet Vegyeskar kirándulása.** A MANSz Erzsébet Vegyes kar ma, vasárnap, délután kirándulást tart a Nagyerdőre. Találkozás délután 3 órakor a hősök emlékoszlopánál. — Este szalonnasütés lesz. A tagokat és az érdeklődőket ezuton hivja meg az elnökség.

— **A Közmüvelődési Könyvtár augusztus hónapban zárva.** Debrecen sz. kir. város Közmüvelődési Könyvtára takaritás, könyvek álnézése és beköttetése miatt egész auguszusban zárva lesz.

— **Áldott állapotban levő nők és ifju anyák** a természetes **„Ferenc József" keserüviz** használata által rendes gyomor és bélmüködést érnek el.

— **Ellopták a biciklijét.** Rácz Károly napszámos panaszt tett a rendőrségen, mert tegnap délelőtt ismeretlen tettes a rendőrség előtt őrizetlenül hagyott kerékpárját ellopta. Megindult a nyomozás.

Uj üzlethelyiségek kiadók.
Szent Anna 6.

RÁDIÓ

A budapesti rádió vasárnapi müsora:

8.30: Hirek. 8.45: Hirek a jamboreeről, a helyszinről. 9: Egyházi zene és szentbeszéd a gödöllői IV. „Világjamboree"-ről. Az ünnepi szentmisét a hercegprimás ur ő eminenciája mondja. A szentbeszédet dr. Tóth Tihamér mondja. A cserkész-énekkar a „Missa de Angelis"-t énekli. Vezényel dr. Koudela Géza. 11.15: Evengélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. Énekszámok a dunántuli énekeskönyvből: 2., 414. és a Himnusz. Orgonál Weltler Jenő. 12: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Polgár Tibor., Közremüködik Német Ella. 2: Gramofonhangverseny. 3: A m. kir. földmivelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. Westsik Vilmos, a tiszántuli mezőgazdasági kamara homokjavitó kisérleti gazdaságának vezetője: „A szalmatrágyázás. 3.45: Üzenetek a cserkésztáborból.5: Megemlékezés az 1. honvéd és az 1. népfelkelő gyalogezredről. Balassa Imre előadása. 5.15: A Budapesti Konzert Szalonzenekar. 6: Angol cserkészvezérek a mikrofon előtt. 6.20: Sárváry János tárogatózik. Zongorán kiséri Kazacsay Tibor. 6.50: Aszlányi Károly vidám estvegése. 7.20: Pontos időjelzés, hirek. 7.30: Operettelőadás a Studióból. „Gül Baba. Zenés szinjáték 3 felvonásban. Szövegét irta Martos Ferenc. Zenéjét szerzette Huszka Jenő. Rendező Kiss Ferenc. Vezényel Fridl Frigyes. Szünetben: Sporteredmények. 10.30: Toll Árpád és Jenesi cigányzenekara. 11.15: Egy magyar anya különböző nyelveken üdvözli a külföldi cserkészszülőket. 11.30: A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboreeről.

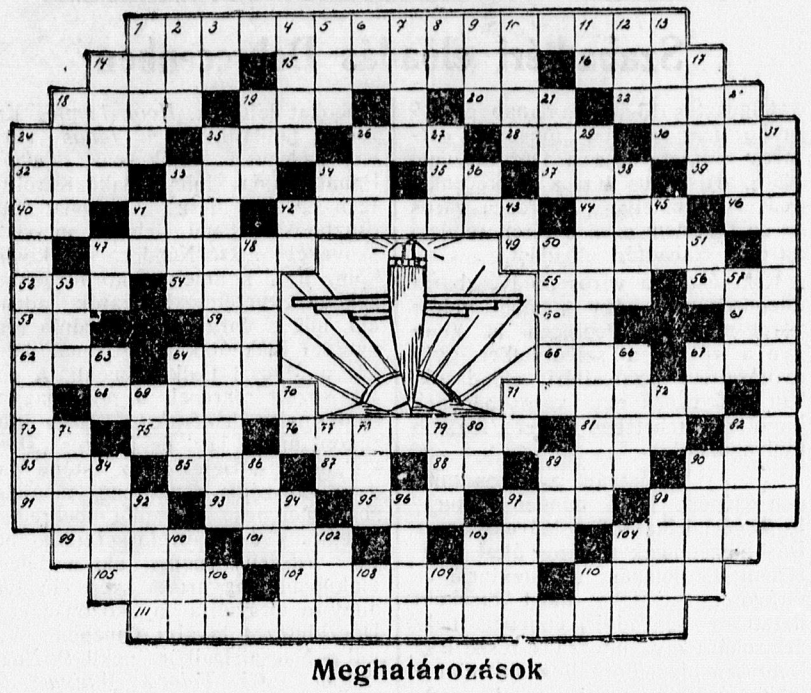
—

A budapesti rádió hétfői müsora:

6.45: Torna. Utána: Gramofon. 9.45: Hirek. 10: Két külföldi ujságiró utja Magyarországon a mult században. (Felolvasás.) Utána: Gramofonzene. 10.45: Hirek a jamboreeről. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Helyszini közvetités a jamboreeről. 12.40: Hirek. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Utána: Gramofon. 2.45: Hirek, élelmiszerárak, árfolyamhirek, piaci árak. 3: Üzenet a cserkésztáborból. 4: „Félóra a leányszobában." Ujjné Mikola Ilona előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 5: Káliz Jenő zongorázik. 5.45: „A magyar evezősport és az evezőbajnokság". Vitéz Csik László dr. előadása. 6.15: Margittay Margit magyar nótákat énekel Bura Sándor és cigányzenekarának kiséretével. 7.30: „Egy régi délután". Schöpflin Aladár novellája. 8: Popper Dávid emlékezete. Közremüködnek: Kötsky Jolán, Grossmann Vera és Hütter Pál (gordonka). Zongorán kisér Kósa György. 8.50: Pontos időjelzés, hirek. 9.10: Veress Lajos és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból. 10.25: Időjárásjelentés. 10.30: Károlyi Dezső szalon- és jazz-zenekara Solthy Gyula énekszámaival. 11.30: Helen Erss és Alise Dzirkal nett dalokat énekelnek. Zongorán kisér Herz Ottó dr.

A Debreecni Ujság-Hajdufőld 100. számu keresztrejtvénye

Készitette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

Vizszintes sorok:

1. Bibliai idézet. (Szent János 19—33.) 14. Dunántuli bortermő község. 15. Meghaltat szokták. 16. Most határfolyónk. 18. Mondjuk, hogy „mesélni" szokott. 19. Jogtalan haszon. 20. Cimzésrövidités. 22. Orosz fegyver. 24. Előcsarnok. 25. Hal. 26. nincs kedve. 28. ,,, Got. 30. Megálljunk csak! 32. Egészen friss. 33. Szenvedő Ige. 34. Zeus kedvese. 35. Kalandos lovag. 38. Folyó más nyelven. 39. ...Dagover. 40, Ige, 41. Angol számnév. 42. Árpád apánk. 44. Azonos betük. 46. SD. 47. Átkeltek a vörös tengeren. 49. Halál. 52. Kicsomóz. 54. Lehel ősi neve. 55. Mutató tárgyraggal. 56. Huranyag. 58. Kicsinyitő rag. 59. Keresk. röviditás. 60. Négylábu. 61. Szomszédos betük. 62. Rovar. 64. Kettős. 65. Női becenév. 67. Kinai böles ...cse. 68. Zupa edény. 71. Latinul — vénasszonyos. 73. Keletrómai császár névbetüi. 74. női ruha. 76. Levélboriték — falun. 81. Római üdvözlés. 82. Edömér őse. 83. Takarmány. 85. Kaszinó töltelék. 87. Kinai név. 88. Balzsam. 89. Mesterséges nyelv. 90. Irni — félmultban. 91. Kutyák. 93. Romás. 95. Királyunk előneve. 97. Magyar község. 98. Monéta. 99. Szántóföld más nyelven. 101. = 20. Vizsz. 103. Szláv férfinév. 104. Kvaterkázó. 105. forditott folyónk. 107. Szerelmesek vizijárműve. 110. Édes — falusiasan. 111. Szigligeti szinmü cime.

Függőleges sorok:

1. A fiam keresztapja. 2. Király más nyelven. 3. Szabad nép. 4. Tisztartó. 5. ,,, Top. 6. Gentlemana. 7. Vasszakmai eszköz. 8. Máté — rövidebben 9. Zúdit. 10, Magyarul és forditva Tied. 11. Bakter. 12. Egyik csontunk neve. 13. Ez a pasa hires afrikai utazó volt. 14. Falusi leánynév. 17. Állatok lakhelye. 18. Mohamedán uralkodó. 19. Betük rendje. 21. Finom dohány. 23. Édes füszer. 24. Emile Gaborian regény cime. 25. Egy fővárosi hetilap cime. 26. Szörme gallér. 27. Cigarettás ige. 29. Badarságoktól hemzsegő könyv. 31. Igy mutatom be a feleségemet. 33. Németül — rész. 34. Olasz névelő. 36 a „vágy" netovábbja. 38. Adagol. 1.. Ts 42. Törökül fehér. 43. Minden eredője. 45. Kertész ige ford. 47. ZD. 48. Immunizálok. 50. Würtenbergi járási székhely. 51. SB. 53. Matuska szelleme. 57. Zsidóul jó „idea". 63. Kóc — ó — nélkül. 64. Notát. 66. Játékbababajta. 67. Lovas határai. 69. Francia birtokos névmás. 70. = 42, függ. 71. Folyó Dánul. 72. Német magánhangzók. 74. Vasutállomás Debrecen—Budapesti vonalon. 77. Olaj tud. röviditése. 78. Jassz ital. 79. Mariska röviditése. 80. Zenei röviditás. 82. Falevél igéje. 84. Temesvidéki csatorna. 86. Árvédelmi épitmény. 89. Tejtermék. 90. Szellemi munka. 92. Falusi megszóllitás. 94. Szebb a mesénél. 96. Job, magyar iró. 97. Letarolt rét. 93. — Esztendők. 100. Utca Párisban. 102. Babatöltelék. 103. Női név becézve. 104. Szárnyon jár (ugy mondják). 106. DB. 108. NZ. 109. Fém. 110. Após.

A nyertesek:

Keresztrejtvény versenyünkön legutóbb a következők érték el a nyerő kétszáz pontot: Barcza Ilona, Csajkos Éva, akik a jutalomkönyveket hétfőtől kezdve átvehetik bármelyik nap a Debreceni Ujság—Hajdufőld kiadóhivatalában, Kossuth-utca 3. szám alatt.

32,800—1933. áü.

Hirdetmény

a gabonajegy forgalom behajtásával kapcsolatos eljárásról.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. minisztérium 6200—1933. számu rendeletével a gabonajegy és lisztforgalmi adóváltság tárgyában az 1933—1934. gazdasági évre vonatkozólag rendeletet bocsátott ki.

A kibocsátott rendelkezés szerint gabonanemüek csupán gabonajegykiséretében hozhatók forgalomba. A gabonajegy gabonalevélből és szelvényből áll. Megszerzésének kötelezettsége abban az időpontban áll be, amikor a gabona a termelőtől olyan forgalomba kerül, amelynek közvetlen célja nem a mezőgazdaságban való felhasználás. A gabonajegy megvásárlásra az kötelezett, ki a gabona tulajdonjogát a termelőtől megszerzi.

Gabonajegy kisérete nélkül szabad átruházni azt a gabonát,

a) melyet a mezőgazdák egymás között mezőgazdasági vagy háztartási célokra ruháznak át,

b) melyet a termelő a gazdaság részére végzett munka teljesitményért szolgáltat ki,

c) melyet lelkésznek, tanitónak, községi vagy egyházi más alkalmazottnak javadalmazás cimén szolgáltat ki a termelő,

d) amelyet a föld haszonbérlője a föld tulajdonosának vagy haszonélvezőjének haszonbér cimén szolgáltat ki,

e) amelyet a vámőrlésre jogosult malomnak vámőrlésdij fejében enged át.

Aki a gabonát a termelőtől megszerzi, a szelvényt a termelőnek köteles átadni. Termelő a szelvény 3 P. értékét a városi adóhivatal utján kapja meg és pedig akként, hogy annak fél összegét a terhén fenálló közadó tartozásának kiegyenlitésére számolja el, felét pedig készpénzben kifizeti. Amennyiben a szelvényt beváltó termelőnek köztartozása már ki van fizetve, a szelvény értékét teljes összegében készpénzben kapja meg. A termelőnek érdekében áll gondosan ügyelni arra, hogy gabonájának átruházása esetén a gabonajegy szelvényét átvegye.

A gabonanemüek lisztté őrlése alkalmával az őrlést teljesitő malom lisztforgalmi adóváltság fizetésére kötelezett minden kereskedelmi őrlés után. Mentes a lisztforgalmi adóváltság alól a vámőrlés. A gabonajegy és a váltság szempontjából az őrlés akkor minősül vámőrlésnek, ha az őröltető saját termésü vagy gabonajegymentes beszerzéséből származó gabonáját őrölteti fel és az őrleményeket kizárólag saját háztartásában, mezőgazdaságában, vagy állathizlalójában használja fel. Ilyen vámőrlésnek minősül a malomtulajdonos családja, gazdasága és állattartása, alkalmazottai és azok családja, valamint állattartása részére a vámkereségnyből részes őrlés, továbbá a gazdaságok cselédei alkalmazottai, nyugdijasai részére végzendő őrlés, továbbá az inségenyhitő mozgalom céljából történt őrlés.

A malom minden vámőrlési tételre szálhitó bárcát állit ki, amelyen feltünteti az őrlést (cserélést) végző malom nevét, a behozott gabona sulyát, az őrlemény kiadásának időpontját, az őröltető nevét, foglalkozását, lakcimét, a zsákok számát s a kiadott őrlemények összes sulyát.

A lisztforgalmi adóváltság beszedhetése céljából müködő ellenőrző közegek az őrlemény szállitásokat ellenőrzik. Ebből a célból az őrleményt szállitó járművek az ellenőrző közeg felszólitására a szállitmányok jegyeit, illetve a vámőrlés bárcáját felmutatni és az ellenőrző közegnek minden felvilágositást még a szállitás megtörténte után is megadni kötelesek. Az ellenőrző közegek ellenőrzési célokból érdekelteknél az üzleti, vagy üzemi idő alatt bármikor, esetleg az éjjeli órákban is megjelenhetnek. Az ellenőrzés akadályozása, vagy adatszolgáltatás megtagadása jövedéki kihágást illetve szabálytalanságot képez.

A vámőrlésből származó őrlemény kenyérsütés, illetve kenyér ellenében kicserélhető, ha a vámőrlésre jogosult legalább 40 kg. lisztet ad át felsütés, illetve cserélés végett. Az igy nyert kenyér azonban a vámőrlésre jogosult által kizárólag saját háztartásában fogyasztható el. Cserélés végett a süő iparoshoz a liszt szállitóbárca, vagy községi igazolvány kiséretében szállitható. A sütőiparos az átvett lisztet az őrlemény raktárkönyvbe bejegyezni, kenyércsere könyvet vezetni és a szállitó bárcát, illetve községi igazolványt megőrizni és az ellenőrző közegek kivánságára felmutatni köteles. A kenyérdagasztásért és sütéséért visszatartott lisztmennyiség váltság kötelezettsége alá esik. Az egy naptári hónapban őrleményért kicserélt kenyérmennyiségéről minden sütőiparos a forgalmi adóhivatal malomosztályához bevallást köteles benyujtani.

Fenti tárgyban kelt részletes információ a Budapesti Közlöny 1933. évi julius 30-iki számában megjelent m. kir. minisztériumi rendeletből szerezhető.

Debrecen, 1933. augusztus 3.

Városi adóhivatal.

15958

TESTEDZÉS

Nagy érdeklődés előzi meg a Bocskay és a Crisana mérkőzését

A Bocskay vasárnap nemzetközi mérkőzéssel nyitja meg a szezont, vendégül látva a kitünő képességü csapatot, a Crisanat. A Crisana játékerejére jellemző, hogy a bajnoki idényben mindkétszer megverte a NAC-ot 3:2 és 2:1 arányban, ugyancsak legyőzte 2:1 arányban a sok nemzetközi sikert is elért Universitateat, döntetlenül játszott a müncheni Wackerrel, valamint a Ripensiával és 3:2-re verte Stájerország válogatottját Grácban.

A Crisana holnap délelőtt 10 órakor érkezik autókon Debrecenbe számos kisérővel. A nagyváradi csapat a következő összeállitásban áll ki a Bocskay ellen: Püllök, Szabó II. (Bulzan), Romanescu, Szőke, Carlach, Bradea, Cionca, Michele, Nagy, Bonatiu, Pintea (Muresanu). Mint tartalék Breuer jön a csapattal és minden valószinüség szerint áthozzák Barátkyt is.

A Bocskay összeállitásának és az egész mérkőzésnek különleges érdekessége az lesz, hogy a kék-sárga együttesben két középfedezet is játszik próbajátékot. Az egyik próbajátékos Illyés, a második ligabeli Szürketaxi centerhalfja, a volt jeles Postás-fedezet, a másik Buzássy, az Attila kitünő középfedezete. Buzássyval egyébként teljes vasárnap a Diószegi-uti pályán a volt angyalföldi, majd BAK-fedezetsor, a Gombkötő, Buzássy, Pajotás együttes, amely azonban a kék-sárga szinekben megcserélt szélsőfedezetekkel játszik. A Bocskay védelme egyébként a standard Varga, Vágó, Janzsó összeállitásban szerepel, a csatársor pedig Markos, Vincze, Teleki, Előry, Hevesi felállitásban, tehát ugy, ahogy a tavaszi nagy sikereket kivivta. Minden valószinüség szerint szóhoz jut azonban a mérkőzésen a Bocskay többi játékosa is, igy Dóczé, az ujonnan szerződtetett balösszekötő.

A mérkőzés egynegyed 6 órakor kezdődik, Schön vezetésével. Előtte a DKASE és a DVSC, a két kitünő debreceni amatőregyüttes nyitja meg barátságos mérkőzéssel az amatőrök szezonját, egynegyed 4 órai kezdettel. A mérkőzésre a Bocskay vezetősége igen olcsó propagandahelyárakat állapitott meg, éppen ezért semmiféle szabadjegy sem érvényes. Jegyelővétel déli 12 óráig lesz a MÁV Menetjegyirodában.

Monstre-verseny lesz a DTE. nemzetközi atletikai versenye

A DTE mai atletikai viadalára befutottak már a várt összes nevezések. Kétszázon felüli a nevezések száma, ugy, hogy minden számban tömeges indulások várhatók. A 100 m.-es sikfutásban 27, a 800 m.-es sikfutásban 8, az 1000 m.-es sikfutásban 11, az 1500 m.-es sikfutásban 8, a 200 m.-es gátfutásban 16, a 4x100 m.-es stafétában 5, a svédstafétában 6, a magasugrásban 14, a távolugrásban 22, a hármasugrásban 12, a rudugrásban 5, a sulydobásban 17, a diszkoszvetésben 19, a gerelyvetésben 20 atléta indulására lehet számitani a benevezések alapján. Ehez hasonló tömegindulásra még nem volt példa Debrecenben. — 100 m.-es sikfutásban a BEAC, Obitz dr. Szobonya Szolnoki MÁV és a DTE crekje, Ráthonyi között dől el a küzdelem. Ráthonyi most katonáskodik, nem tud rendszeresen trenirozni. 800 m. a BEAC Hermann, a Szolnoki Isfenits és a DTE Nvatka lesznek az élen a finisben. Itt Istenits győzelme várható, illetve valószinü, ép ugy az 1500 méteren is, ahol még Papp DTE várható az élcsoportban. Az 1000 m. ifj. sikfutásban a budapesti egyetemisták Pintérje, a Békéscsabai Nyemecz, a Szolnoki Szücs küzdenek az elsőségért, itt a meglepetések embere, Kovács DTE 200 m. gátfutásban a katonáskodó Fehér DTE-nek legveszedelmesebb ellenfelei a budapesti egyetemiek kiküldöttjei: Obitz dr. és Czakó, akik valószinüleg az első két helyet biztositani fogják a BEAC-nak.

A 4x100 m. stafétában a budapesti MÁVAG, a BEAC, a DEAC és Szolnok vivnak ádáz csatát az elsőségért. Itt a DTE nem fog szerepet játszhatni, lévén stafétájának 3 tagja most katonáékhoz bevonuló ujonc. Az ifjusági svédstafétában a Szolnoki MÁV, a Békéscsabai MÁV, a DEAC és a DTE stafétái között dől el kis különbséggel az elsőség, — a jobban váltó és jobban összeállitott csapat javára. A magasugrásban a szegedi nagy viadal hősétől, Hollótól (Szolnoki MÁV) nehezen vitatható el az elsőség, mig az ifjuságiban Kapros DTE a favorit. A távolugrásban a budapesti egyetemiek kitünő ugrói a testnevelési főiskola kiküldötteivel erős ellenfelei lesznek a kitünő formában levő ker. bajnok Horváthnak (DTE). Az ifjuságiban Wtth DTE, Kapros DTE és Tóth BEAC a legerősebb aspiránsok. Weth győzelme valószinü. Hármasugrásban is ugyanaz a helyzet. Mindkét DTE-crecк kerületi rekordjavitásra készül, ami nem kizárt dolog. Az ifjusági rudugrásban a szolnoki Ambrus és a DTE kiváló szertornásza, Tóth Lajos között dől el az elsőség, papirforma szerint az Ambrus javára. Sulydobásban a szolnokiak fognak dominálni, ha a DEAC Véghje nem indul. Majzik u. i. közel 13.50 formában van, Tóth is közel dob a 13 méterhez. Diszkoszban a szolnoki Eszes és Végh (DEAC) között dől el a verseny.

A versenv keretében vivja a Szolnoki MÁV a Szegedi Vasutas SC és a DTE a Papp Dénes ándordijért folyó küzdelmet, melynek idei védője minden valószinüség szerint a Szolnoki MÁV lesz, amelynek megerősödött gárdájával szemben a DTE nélkülözni kénytelen most katonáskodó kiváló atlétáit. A verseny pontosan 3 órakor kezdődik.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ
Bocskay-tér Telefon: 14—26
Vasárnap:
„Északi szerelem". Izgalmas attrakció Arnold Korff főszereplésével.
Megelőzi: „Vadnyugat kapitánya". Cowboy történet Tim Jio Coy főszereplésével.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Az István-malom megkezdte buzavásárlásait

Habár eddig semmiféle kormányintézkedés nem történt abban az irányban, hogy az István malom beszüntetett üzemét felvehesse, mégis amint a malom igazgatóságától értesülünk, az igazgatóság elhatározta, hogy a nagy termésre való tekintettel és hogy a malom régi és megszokott üzletfelei vevő-partner nélkül ne maradjanak, buzavásárlásait hétfőn felveszi.

Ez irányban megkeresések tehát a malom régi terményosztályához (telefon 24—40) intézendők, ahol a mindenkori legjutányosabb napi árban fogják a buzákat felvenni.

Terménytőzsde

A budapesti piacon a határidő-buza és a határidő-rozs ára teljesen lényegtelenül változott.

A határidő-tengeri lebonyolitások következtében körülbelül 10 fillérrel olcsóbbodott.

A készáruvásáron lanyhább volt az irányzat, mig a lisztárak nagyobbára változatlanok.

Határidőüzlet: Buza október 9.72—74, március 10.78—80. Rozs: október 6.62—64, március 7.45—47. Tengeri: augusztus 7.65—68, szeptember 7.80—82, május 8.16—18.

Készáruüzlet: Buza tiszai 77 kg. 9.50—80, 78 kg. 9.00—90, 79 kg. 9.70—10.00, 80 kg. 9.80—10.10, felsőtiszai, jászsági 77 kg. 9.10—20, 78 kg. 9.20—30, 79 kg. 9.30—40, 80 kg. 9.40—50, fejérmegyei, dunántuli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 9.05—20, 78 kg. 9.15—30, 79 kg. 9.25—40, 80 kg. 9.35—50, Rozs: pestvidéki 5.95—6.05, egyéb rozs 5.95—6.05, takarmány árpa II. 6.95—7.15, zab I. ó 7.70—80, zab II. 7.60—70, zab uj 7.40—50, tiszai tengeri 7.45—65, egyéb tengeri 7.45—55, korpa 5.00—10.

A készáruvásáron a buza 10 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab I. ó 5 fillérrel drágább, tengeri 10 és árpa 5 fillérrel olcsóbb.

—

Debreceni termény és takarmánypiaci árak

Buza 8.00—7.80. Rozs 5.00—4.50—4.20. Árpa 5.50—5.20. Zab 6.00—5.80. Tengeri 6.80—6.20. Lucerna 3.20—3.00—2.80. Széna 3.00—2.80. Lóhere 3.00—2.80. Bükköny 1.70—1.50. Alomszalma 1.80—1.60. Ágyszalma 2.00

—

Borpiaci jelentés

A magyar borpiacon a borkészletek rohamosan megfogytak. A borral való házalások teljesen megszüntek csaknem minden vidéken, mert a termelők már olyan árakon tudják eladni boraikat, amelyeket a batyuzó nem tud megfizetni. Ennek következtében a kocsmárosok és vendéglősöknél is emelkedett a borfogyasztás. A nagykereskedelemben eladatott Alsóörsön egy vagon fehéráru literenként 34 filléres alapon, Tiszafüreden egy vagon 12 fokos fehéráru literenként 26 filléres áron, Ludason eladatott egy vagon prima áru muskotály literenként 40 filléres alapon. Meg kell jegyezni, hogy a muskotály borok iránt nagy kereslet van, készlet azonban alig van. Egerben eladatott egy vagon 13 fokos bor literenként 27 fillérért, egy vagon 11.5 fokos bor literenként 24 fillérért, Alsóörsön 140 hl. 12.3 fokos kövidinka literenként 21.5 fillérért, Révfülöpön egy vagon nehéz fehér bor literenként 33 fillérért. A terméskilátások a Dunántulon, Baranyában nagy megelepetéseket hoztak, a mult évihez képest, az idei termést egynegyedére becsülik. Ezen a vidéken a borárak a multheti árakkal szemben majdnem duplájára emelkedtek. Peronospórát jelentenek nagyobb mértékben Szeged és Debrecen vidékéről. Nagykőrösön eladatott 200 hl. fehérbor literenként 19.5 fillérjével. A szőlőmunkákkal rendben vannak, de a szőlő fejlődése meg van késve.

Tiszazugon a szőlők állása kielégitő, a rendesen kezelt szőlőkben már ötször permeteztek és az ilyen helyeken a peronspóra kevés kárt csinált.

Gyöngyösön a borpiacon nincs semmiféle változás, a kereslet a héten kissé lanyha volt. A szőlők állapota kielégitő, egyes helyeken kisebb jég volt a környéken, de nagyobb kárt nem okoztak.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A város tulajdonát képező, illetve alapitványi vagyont képező alábbi ingatlanoknak 1933 október 1-től három évre leendő haszonbérbeadására f. évi augusztus hó 8-án, kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében uj árverést tartok.

A bérbeadásra kerülő ingatlanok a következők:

1. Az Elep 100. sz. alatti 358 hold 1215 négyszögöl területü Kövesdy-féle alapitványi ingatlan.

2. A Kadarcs csárda és hozzátartozó 57 hold 367 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

3. A Kadarcs csárda melletti 172 hold 1078 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

A részletes árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet 17. sz. szoba) megtekinthetők. Ugyanott részletes felvilágositás is nyerhető.

Debrecen, 1933. augusztus hó 5.

Polgármester.

HIRDETÉS

Folyó évi Nagyboldogasszony-napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár augusztus hó 13, 14. és 15-én lesz.

Felhivom a vásári árusitásban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusitási helyük kijelölése végett iparjogositványukkal a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca fsz. 30. számu szoba) augusztus hó 7., 8. és 9-én jelentkezzenek annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztositani nem lesz módomban.

Vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határnapként augusztus hó 10., 11. és 12. napjait jelölöm ki.

Jelentkezés hétköznapokon délelőtt 8—12 óráig, a fentebb emlitett hivatalos helyiségben.

Debrecen, 1933 augusztus hó 4.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatóság, mint elsőfoku iparhatóság.

HÁZAT ELADNI nehéz, de sikerül, ha lapunkban hirdeti.

A KIE konferenciája a világ áborozáson

Gödöllő, augusztus 5.

A KIE ma egyházi konferenciát tartott a gödöllői ref. templomban, a KIE világszövetségének közel 250 cserkésztiszt tagja részvételével. Részt vett a tanácskozáson a francia, dán, finn, amerikai, holland, Svájc és az angol KIE vezetősége és mintegy 150 magyar KIE cserkészvezető. Szőllősy István budapesti tanár nyitotta meg az ülést és megállapította, hogy a cserkész világ mozgalom is a keresztyén ifjuság egyesületekből indult el. Több felszólalás után a konferenciát befejezték és a cserkésztisztek részére a gödöllői ref. és evangélikus egyházközség rendezésében ebéd volt, amelyen megjelent a világ főcserkésze Baden Powell is, aki a pohárköszöntőkre hosszabb beszédben válaszolt

ÜZLETI
FORGALMA
MEGNÖVEKSZIK,
ha áruit
lapunk hirdetései közt
ajánlja.

Kitünően sikerült a Nyári Egyetem első hangversenye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Nyári Egyetem szombaton este tartotta meg az első hangversenyét a városi zenede hangversenytermében. Három kiváló zenemüvész tanár és egy szólóénekes mutatkozott be ezuttal a nagyszámu előkelő érdeklődő előtt. A rendkivüli sikerü hangversenyen dr. *Kuti* Sándor német és francia ismertetője után a Mácsay dalárda két régi magyar éneket adott elő preciz betanulásban és remek interpretálásban Szabó Emil zenetanár mesteri dirigálása mellett. Buza Gábor a zenede kiváló hegedümüvésze, ki külföldön is annyi sikert ért el, Boka keserglјét és Bihari: Primatialis magyar-ját utólérhetetlen müvészettel játszotta el a közönség legmelegebb ünneplése mellett. Majd Debrecennek közismert basszistája, Simon István, a városi dalárda egyik legkiválóbb oszlopos énekese három Kodály átdolgozásu magyar dalt énekelt el. Kidolgozott, finom hanglejtésü, hatamas orgánuma rendkivüli mértékben érvényesült s a közönség tomboló lelkesedéssel kényszeritette két másik ropogós magyar dal eléneklésére.

A nivós müsort Liszt: H-moll balladája fejezte be. Ezt a számot Galánffy Lajos, a zeneiskola tanára, Liszt országszerte legkiválóbb interpretálója játszotta zongorán. Játékában összpontositva volt a legkiválóbb müvészieség páratlan technikával. Az előadót lelkesen ünnepelte a közönség. — *Csy* —

ÁRVERÉSI HIRDETÉS

Folyó hó 11-én délelőtt 9 órakor a Mezőgazdasági gépgyár telepen (Déli-sor 19. szám alatt 1 drb használt, jó állapotban lévő, de javitásra szoruló „RÁBA traktor" nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében el fog adatni.

A hirdetésből felmerült költség a vevőt terheli.

M. kir. 6. honvéd javitómühely parancsnokság gazdasági hivatala

Csökkenlik Amerikában a buzaterülete

Newyork, augusztus 5.

A mezőgazdaság megsegitéséről szóló törvénnyel kapcsolatban csökkentik az Egyesült Államokban a buza vetésterületét. Hivatalos nyilatkozat szerint a buzatermelést 456 millió bushelre szoritják le, ami éppen a belső szükséglet fedezésére elegendő. A vetésterület 20 százalékkal csökken, a gazdák pedig a veszteségért bushelenkint 28 cmt térítést kapnak. Az ehhez szükséges összeget az iparra kirovandó fogyasztási adókból szerzik meg.

TURISTÁK KATASZTRÓFÁJA

Linz, augusztus 5.

Bécsi Távirati Iroda jelenti: Steiner Tivadar 28 éves bécsi bádogossegéd és Javitz Helli 19 éves bécsi tisztviselőnő augusztus 1-én a Dachstein megmászására indult. A hegycsucson váratlan hóvihar lepte meg őket és hosszabb időn át a csucstól messze kellett nekik meghuzódniok. Steiner megfagyott, a fiatal leánynak pedig mindkét lába csaknem térdig elfagyott.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg. Üzleti és vastag betüvel szedett hirdetés más ár. Apróhirdetést vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Házasság

Izr vallásu leányok
férjhezmenendők hozománya keresek fiam részére Apja után örökölt 30 éves sötődét vezet önállóan, szép, derék ember. Cimem a kiadóba. 1200

Levelezés

Tankönyvek
regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapir különlegességek, 10 papir, 10 boriték 50 filléres egységáron Springer papir fotocikkek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 212 k

Levélpapirok,
papirszalvéták, befőzéshez — üveghártya, kötözőzsineg olcsón beszerezhetők Vámosi papirüzletében Szinházi átjáró 1268

Betöltendő állás nőknek

Intelligens
leányt keresek gyermek mellé vidékre. Jó bánásmódért és zsebpénzért Ajánlkozók adjak le cimüket a kiadóba a/1

Rendszerető
minden házidolgot végző szolid árva urileány 20—26 koru, magános urnőnél szerény fizetéssel otthont talál. özv. S. L. né Nyiregyháza, Egyház u. 8 2480

Vendéglői
konyhára ügyes leány felvétetik Kossuth u. 3. I. em 2523

Ügyes
leány italmárésben felvétetik, kinek gyakorlata van előnyben részesül. Petőfitér 3 1246

Kifogástalanul
főző szakácsnő hosszu bizonyitvánnyal szeptember 1-re felvétetik. Arany János u. 4 (emelet.) 1264

Jó családból
tanulóleányt fölvesz Friczi Kalapszalon 1275

Csakis
hosszu bizonyitvánnyal szeptember 1-rekeresek perfekt főzőnőt és szobaleányt Cim a kiadóban. 1231

Mindenes
bejárónő azonnalra felvétetik. Salétrom u. 30 sz 1225

Keresek
trafikba bolti leányt Ajánlatot „Trafik" jeligére a kiadóba a/1

Mindenes
leányt jó bizonyitvánnyal — azonnal felveszek. Lantosné, Külsővásártér 16. 1220

Német
leányt keresek gyermek mellé augusztus 15-re Dés-Combes főügyvéz Fürdő u. 8 Margitfürdő mellett. 2449

Állást kereső nők

Gépirónő
ügyvédi irodába szerény fizetésért állást keres 89

Betöltendő állás férfiaknak

Asztalos
tanuló felvétetik. Boross, — Széchenyi u 6 szám. 1301

Tanulót
kifutót, jobb házból való fiut felvesz Hurav irógépüzem, Werbóczy utca 2. 2489

Középiskolát
végzett fiu pincér tanoncnak felvétetik „Korona" vendéglő. 2492

Házmester
kisebb házhoz felvétetik Jelentkezés Böszörményi ut 5/c. Épitési irodában. 1249

Házmesternek
kerestetik gyermektelen házaspár 15-re lakással és fizetéssel. Arany János 46. 1240

Cipészsegédet
jobb női munkára azonnal alkalmazok Álandó munka — Klein Testvérek Karcag. 90

Egy
jobb családból való fiu koszt, lakással anulónak felvétetik Hangya, Vámospércs. 1262

Facsemeték
szemzéséhez értő ember keresletik Délután, Károly Ferenc József 52. 2496

Ügyes
tanulót felvesz Perczel fényképészeti müterem, Kálvintér 3 1304

Kifutófiu
felvétetik Merkur, Hatvan u. 29. 1285

Cipőmunkások
felvétetnek Dregán. 1287

Butorozott szoba

Butorozott
szoba kiadó, Vigkedvü Mihály utca 49. 2506

Egy
vagy két csinosan butorozott szoba kiadó, Piac u 49 1274

Utcai
butorozott szoba kényelmes — tiszta, azonnalra is kiadó — Miklós utca 19. 245

Különbejáratu
szoba üresen kiadó Rákosi Jenő utca 4. II em 5 1255

Különbejáratu
butorozott szoba, fürdőzőknek azonnal kiadó parkirozott udvarban. Rákóczi utca 35 1296

Különbejáratu
utcai butorozott szoba 1 vagy 2 személyre kiadó. Kazinczi u 12 sz. a., 3 ajtó, balra a/1

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó Nagyon szép udvarban Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48 hátul az udvarban keresztépület. 73

Nyaralóknak
fürdőzőknek csinosan butorozott utcai szoba, teljes ellátással kiadó. Batthyány u. 9. 2468

Különbejáratu
butorozott szoba ellátással is kiadó Püspöki-palota, I em. 38. 2467

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban Cim a kiadóban 73

Butorozott
szoba, különbejáratu utcai aug. 1-től kiadó Vigkedvü Mihály utca 10. a/2

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, Ötmalom utca 1. szám Füszerüzlet 2472

Különbejáratu
szépen butorozott szoba azonnal kiadó, központban Iskola utca 8 sz. 2482

Butorozott
tiszta, kényelmes szoba, külön bejárattal, ellátással is kiadó Csapó u. 19 udvarban jobbra a/1

Különbejáratu
nagyon szépen berendezett utcai parkettes szoba (WC-és elő szobával) József kir. herceg 35 I jobb oldal 2519

Lakás és szoba kereslet

4—5 szobás
kifogástalan lakást keresek, lehetőleg központi fütéssel — Cim a kiadóban 2478

Egy
vagy két szobás, fürdőszobás lakást keresek Cim a kiadóban. 2485

Üres
különbejáratu kisebb szobát — villannyal keresek bérmegjelöléssel „Augusztus 15" jeligére kiadóba. 1263

Kiadó lakás

Novemberre
földszinti utcai négyszobás uri lakás és udvari háromszobás, fürdőszobával kiadó. Arany János 20. 1256

Szép
nagy egyszobás, konyhás, — speizos, féregmentes lakások azonnal kidók Zugó 4. Reáliskolánál. 1277

Udvari
modern kis szoba magános nőnek kiadó. Szappanos 18 1294

Kiadó
2 szoba, konyha, mellékhelyiségből álló lakás Széchenyi u. 44 1303

15958

Udvari
két szoba, mellékhelyiségekkel kiadó József kir herceg u. 50 1260

Arany János utca 4
számu földszintes ötszobás — modern lakás azonnalra, vagy november elsejére kiadó. Értekezni az emeleten 1253

Udvarranyiló
szoba 15-re kiadó Zsák utca 15 Ugyanott 3000 kvadrát Téglaskert II. járási föld kiadó 1273

Utcai
három szoba, előszoba, fürdőszoba pincekonyhával kiadó november elsejétől. József kir herceg u. 50 1261

Egy
nagyszoba, előszoba, konyhás lakást keresek 3 tagu családnak Ajánlatot „Pontos fizető" jeligére kiadóba 1265

Lakás kiadó
azonnalra is egy szoba, — konyha, fáskamara, sertéstartás megengedve D'oszegi ut 20. szám. 97

Utcai
szoba, előszoba, udvari szoba előszobával, mellékhelyiségekkel, meg butorozott szoba is tizenötre kiadó Csokonai 15 1299

Kerti
lakás szoba, konyha kiadó Domb 33. 1282

Szent Anna 35
alatt 4 szobás és 2 szobás urilakások fürdőszobával novemberre kiadók. Dr Sebestyénnél 1280

Egy
szoba, konyha kiadó Nyil utca 76 a/1

Utcai
három szobás, fürdőszobás, teljes komfortos modern lakás kerttel, november 1-re kiadó Honvéd u 9/j. — Értekezni: Zöldfa u. 9 2507

Kiadó
egy szoba, előszobás lakások. Keleti-sor 7. sz. a/1

Kiadó
szoba, konyhás lakás Domb u. 20. 2518

Kiadó
modern hat és négyszobás utcai urilakás teljes komforttal Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Kiadó
prima, csendes garzonlakás, 2 szoba, konyha, fenyvesekre — nyiló nagy terrasszal Péterfia 48 2517

Kétszobás
fürdőszobás, modern lakás — Király u 6 sz uj bérházban november 1-re kiadó. Értekezni Ritter Sándor Piac u 43 1232

Kiadó
egyszobás lakás tartozékaival és egy udvari szoba augusztus 15-től Rothermere 38. sz. 101

Magánlakás
a telepen Malvin utca 49 két szobás kiadó. Miklós utca 33. 1241

Háromszobás
utcai négy szobás kertes, — komfortos lakások kiadók — Szent Anna u 29. 2351

Csinos
egy szoba, konyhás lakás — azonnal kiadó. Nyugoti u 34. szám 3/a

Kiadó
egy három szobás modern lakás novemberre Szent Anna 22 2473

Két
nagy szoba, előszoba, konyhás urilakás Márton Kálmán utca 2. sz alatt november 1-re kiadó Orvosi lakás és rendelő is volt. 1272

Ház
5 szobás, modern lakással, — kerttel, házmester lakással kiadó. Tisztviselő-telep Bornemissza u 6 2224

Kiadó
Kossuth kertben villaszerü ház 3 szobás lakással. Értekezni: Gazdák Bankjában. 2501

Kiadó
tiszta, egészséges családi lakás olcsón, 3 szoba, előszoba, pince, kert udvar. Poroszlay ut 20 2497

Kiadó
telepes házakban több egy szobás lakás Értekezni Gazdák Bankjában. Kossuth utca 2500

Utcai
3 szoba, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel szeptember 1-re kiadó. Wesselényi ut 97. a/1

Szoba,
konyha, speiz, pince, mellékhelyiségekkel kiadó. Erzsébet utca 12 a/1

Kiadó
féregmentes szép szoba, konyha, speiz, mosókonyhával. — Méliusztér négy 2502

Garzon lakás
2 szoba, előszobával, erkélyes kiadó Kossuth 61 2486

Kiadó
4 szobás udvari lakás, parkirozott udvarban, üveges terrasszal Kossuth 61 2487

Kiadó
novemberre 3 szoba, alkovnival, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Rothermere (Darabos) utca 22 szám alatt a/1

Kettő szoba,
előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Varga utca 6 2481

3—4 szobás
modern lakás kiadó. Hunyadi 19. 2488

Kiadó
egy modern 2 szobás II emeleti lakás teljes komforttal, azonnalra Simonffy utca 13 Értekezni a házfelügyelőnél 1172

Háromszobás
utcai lakás külön udvarral aug 1-re kiadó Nemzetőr u 1 Értekezni dr. Széll Kálmán, Csapó u 18. I 2 Telefon 29—61 169

II. emeleti
5 szobás komfortos lakás kiadó Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 1077

Utcai
világos, tiszta 1 szoba, konyha, kamarából álló lakás, jó levegőjü, virágos udvarban — szeptember 1-től kiadó. Apafi utca 20 sz. a/10

Kettő szobás,
fürdőszobás, összkomfortos — modern utcai lakás Király u 6. sz., ujonnan épült bérházban kiadó Érdeklődni lehet — Garainál. Magyar Ruhaipar. Bika szálló 1976

I emeleti
udvari 2 szoba, konyha, fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló lakás szeptember 1-re — Kossuth utca 3. sz kiadó Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 2191

Három szoba
minden mellékhelyiséggel, — kerttel, villany, gáz Simonyi uthoz igen közel kiadó. Bessenyei ut 6. szám alatt Értekezni Burgundia u. 5 sz alatt. 2450

Kiadó
Csillag u. 82 sz családi ház szeptember 1-re Értekezni — Ispotály u. 13. sz

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha — speiz. Postakert, Gyár u. 6/b. 2521

Két
szép nagy szoba, konyha, pince azonnal kiadó. Cserepes u 24 2508

Egész
udvar, szép kertes családi ház, olcsón kiadó Kigyó u 35 2477

Utcai
3 kis szobából stb álló szép tiszta lakásomat kiadom olcsón, ki a lakbért egy évre kifizeti. Kossuth utcába nyiló szép melléklek helyen Cim a kiadóban 2474

Központon
kertilakás (lépcsőmentes emelet), bolt kiadó. azonalra. — Csapó 19 1223

Ajánlat

Poloskairtást
syángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom — Poloska- és patkányszer kapható Kossuth utca 47. Nánássy. 1050

Kesztyü
horgolást vállalok Péterfia 25 2509

Emeletes
házak átalakitását, tatarozását, vasbeton vagy tégla sirbolt épitését jutányos áron vállalja Kállai épitőmester, K. Tóth u 5. 1207

Betföttes
ugorkás üvegek legolcsóbban Árpádtér 17., uj üzlet. 99

Hölgyfodrászatban
Piac utca öt alatt vas és vizondolálás 50 fillér, hajvágás 30 és 40 fillér, hajmosás 40 fillér, manikür 30 fillér Modelleknek dijtalan kiszolgálás. 868

Olcsóbb
lett a szövött faroletta Készíti: Relőnyüzem, Bethlen u. 19. 1227

Függönyök,
ágyteritők készitését, összeállitását olcsón, kézimunkák, kelengyék gépazsurozás, endlizés olcsón Jókai 7 1241

Női burett
hubertus már 7 P 90 fillértől Tegdes, Kálvintér 2 sz 100

Könyvszerkölcsönkö(vényt
ve z Ingatlanra kölcsönt folyósittat Balázs Bankiroda, — Piac 89 1290

Hegedüs Kata
kalapszalon, Piac utca 16. Tanuló- és kézileány felvételik. 1293

Hölgyeim!
Asztalközép, asztalfutót, ágypárnát, diszpárnát 18 fillértől, minden gyönyörüen, olcsón előrajzol „Muskátli", Csapó 16 kézimunkaüzlet. 1292

Szabni
tanitok jutányosan. Mindenki magának varrhat. — Intézeti szoknya plisszérozás 50 fillér Péterfia 25. 2510

Épitkezési
anyagok, tüzifa, szén legolcsóbban beszerezhetők Bartha Utóda — Székely és Csóki cég nél Ispotály 3/b Telefon sz. 27—85. P

Olcsó tüzifa
nyári főzésre igen alkalmas tüzifa a mig a készlet tart mázsánként 2 P 80 fillérért ismét kapató Olcsó áron kapható kőris, bükk, tölgy gyertyán és akácfa hasábban és felvágva. Erdélyi Tüzifa és Szénkereskedésnél, — Böszörményi ut 3. szám. Telefon: 32—31

Elsőrendü
házikoszt, diétásoknak is — Olcsó. Battyányi 18 a/3

Jó tanács.
Ha táborozni, vagy veekendre készül, csak a megszokott fotocikkét vigye magával Felvétele igy eredményes lesz Berzéki Fotószaküzlet, Ferenc József ut 38., udvar 3924/k

Singerendák
vasablakok, tüzhelyek, kanális rácsok, legolcsóbban Fischer Csapó 98 3752k

Kertibutor
legjobb kivitelben gyári betétek 10— pengőért: Debreceni Vasbutorgyárban, Ispotály utca és Városi mintaraktárban, Piac utca 7 P

Fürdőkádak,
nyugágyak,lócák, tüzhelyek — mézbödönök, mülépek Nagy vasüzletében, Csapó forduló 2205

Piac utcai
házépitkezésre alkalmas 220 öl hátsó telke olcsón eladó. Érdeklődni dr Bónay Dezső ügyvédnél, Piac 89 2456

Emeletes házak
átalakitását, tatarozását, vasbeton vagy tégla sirbolt épitését jutányos áron vállalja — Kállai épitőmester, K. Tóth u 5. 1207

Paulo
vésnök és bélyegzőkészitő üzlete Szent Anna utca 10 alatt 3855k

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készitését vállalom Szent Anna u. 11 4728

Amatőr-munkák
tökéletes kidolgozása, modern fényképek, müszaki felvételek **Burg foto, Piac u. 42, Pannonia-udvar.** 179 P

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők Viszonteladóknak főraktár Papp Lajos jilatszertár, Csapó u ötvenhatos. 184

Tarlórépamag
szükségletét szerezze be a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u 13 1232

Felveszek
favágókat, apritott fa 2.60 mázsáig, kapható Tüzifaraktár — Piac 58. 1221

Lesz
jódmentes toiása, ha jódmeszet a „Mezőgazdáknál" Debrecen, Hunyadi 13 szerzi be Használati utasitás ingyen 1229

Ananászkajszin
öttől száz kilóig eladó (esetleg leszedetlen Komlóssy 16 — (négykor). 1222

Iparosok,
kereskedők forgótőkét, tisztviselők és bárki kölcsönt kaphat. Harrach cégtől Hiteltudósitó Rákóczi 19. 1217

Üzlet, mühely, raktár

Vendéglő
jogfolytonossággal forgalmas helyen azonnal átadó Cim kiadóban 2479

Ki társulna
pár száz pengővel kitünő biztos üzlethez? „Korzó bodega" jeligére D. U. kiadóhivatalába

Kiadó
Biharkeresztes községben szeptember 1-re jómenetelü hentes és mészáros üzlet berendezéssel és lakással Cim a kiadóban. a/3

Szép
üzlethelyiség Simonffy és Szepességi u sarok, havi 35 pengőért azonnal kiadó 2491

Forgalmas
üzlethelyiség azonnalra kiadó Csapó 72 Érdeklödni Vendeg utca 27 1260

Üzlethelyiség
kerestetik főutcán vagy mellékutca sarkán. Jókarban levő üzletberendezést veszek Arany János 46. 1265

Korcsmahelyiség
Csapó utca 103 sz. alatt családi okok miatt szeptember 1-re kiadó Értekezni Német u 1. sz. 1270

Egy
üzlehelyiség Csapó 103 sz. a szeptember 1-re kiadó Értekezni Német u 1. sz 1271

Jómenetelü
szatócsüzlet, amely biztos megélhetést nyujt, átadó. Árurakter cca 600—700 pengő. Cim a kiadóban. 1278

Péküzem
családi okok miatt azonnal átadó Bővebbet Széchenyi u 49 1254

Üzlethelyiség
Goldstein Karolin füzőüzlet mellett portális helyiség kiadó. 1259

Kiadó
korcsma és minden heyiségekkel azonnal is, fővonalon. — Cim a kiadóban 1181

Jómenetelü
füszerüzlet családi ok miatt átadó Széchenyi u 14. 1242

Értesitem
a n. é. közönséget, hogy perzsaszőnyegjavitó mühelyemet Szent Anna u 23 alól Szent Anna u. 36 szám alá helyeztem Tütündjián Pál 1276

Pincemühely,
nagy, világos, villany, gázvezetékkel kiadó. Sas utca 2 1286

Vendéglő
jogfolytonossággal azonnal átadó Szntanna 46 2511

Irodának,
mühelynek, raktárhelyiség kiadó. Értekezni Piac u 7., vaskereskedésben. a/1

Rádió

Eladó
1 gyönyörü nagy fikusz, 1 keveset használt modernvevő rádió nagy hangszóróval és 1 kertilocsolásra alkalmas tolható tüzifecskendő Széchenyi-kert, Huszár utc 7., Délután háromtól. a/1

Gyári rádióját
eredeti alkatrészekkel javitja Kovács Lajos elektrotechnikai üzeme Miklós u 9. Szerelőknek külön engedmény 96

Kereslet

Zálogcédulát
lejártat is veszek Levélhivásra házhoz megyek Aruközvetítő, Csapó 6 721/k

Asztalspór
jó állapotban megvételre keresztek Bethlen u 42 1258

Jókarban
levő használt kocsi (fiakkert) megvételre keresek Kálmán, Kossuth u. 55. 1279

Perzsaszőnyeget
vennék Cimet e lap kiadójába kérek 2514

Tejet
35—40 litert naponta veszek. Klór, Gázgyár u 4 1298

Egy
hőmüves, ház gondozásért — házmesterséget keres. Fekete J. Csapó u 39 1288

Vennék
kis adómentes családi házat, 2 szoba, konyha, udvari szoba mellékhelyiségekkel, belterületen. Címeket e lap kiadóba kérek 1295

Oktatás

Angol,
francia, német tanitás, fordítás, gépirás Olcsó, gyors eredmény Batthyányi 18 a/10

Naményi
gyors- és gépiróiskolában — szakszerü ,olcsó, gyors kiképzés Állandó beiratkozás Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9

Hangszer

Zongora
eladó József kir herceg u 7. 1235

Butorok

Eladó
fél háló, garderobszekrény, — szalongarnitura, asztalok, szekek, üzletberendezések, könyvszekrény Csapó u. 19 764

Garberob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon ágy olcsón eladó Hatvan utca 21. 4591

Eladók
ebédlő, iróasztalok, székek uriszoba, autóminimax, ijószőrmadrácok, ágysodronyok, stb. Csapó 16 764

Hibátlan
szép gyermekágy eladó. Károly Ferenc József ut 34/b 2495

Eladók
többfajta fotelek, egy szép vitrin, székek, asztal és egyéb butorok. Miklós utca 51 Czeglédi 98

Eladó
ebédlőbutor, kredenc, vitrin, tálalóasztal, csillár, divány, házi mozigép, Faragó u. 11 1283

Hálószobabutor,
vadonatuj, raktárban lévő, fehér kőris, tonolyabetétes jutányosan eladó. Páratlan alkalmi vétel — Megtekinthető délután 2—3 óra között. Maróthy Gy utca 21 1284

Eladó
fehér hálóbutor. Homok 50 1248

Teljes ellátás

Bécsi
intelligens házba kitünő pensió elegáns szobával kapható mérsékelt árak, fiatalságnak ajánlható, akik Wienbe tanulni óhajtanak Julie Främer, Wien II. Krumbaumgasse 2/14. 88

Urinő
középiskolás diákat ellátásra felügyelet mellett elvállal, — ugyanott finom ebédkoszt kapható. 1289

Eladó ingóság

Ajtók
szárnyasak eladók. Nap 23. a 2403

Ajtó
alig használt, kétszárnyu üveges, fokkal eladó. Csapó u. 41 asztalosnál 2490

Egy
uj tiszti köpeny olcsón eladó Kerekes Géza u 41 szám 1257

Eladó
használt varrógépek, centrálbobinok és karikahajósok olcsó árért. Diószegi utca 8 103

Egy
használt szoba, melegitős gázfürdőkályha eladó Pásztor, — Nyomtató utca 16 sz. 102

Eladó
varrógép, hencsertakaró, perzsaszőnyeg. Hunyadi utca 14. Zálogház 2515

Füszerüzlet
berendezés eladó. Szabó Kálmán 8 1291

2 drb.
jókarban levő sörapparát eladó Domahidy utca 13. Homokkert 1226

Fényképezőgép,
Zeis Tessar 9x12 4 5 fényerősség, compurzáros, másolószekrénnyel, nagyitóval és egyéb felszerelésekkel jutányosan eladó Hungária csemegeüzlet. 1297

Eladó állatok

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó Apaffi utca 20. sz 1900

Autó, motor, kerékpár

Autót
Opel 6 hengerest kevés javitással üzemképessé tehető 200 pengőért sürgősen eladok Kiss Jánosné, Pesti u. 53. 2406

DIENES JÓZSEF
OFB. ingatlanforgalmi irodája
Füvészkert utca 16. Telefon: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás vétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota Muzeum felőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm

Dienes iroda.

Földet keresek megvételre és bérbe. Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert utca 16

—

Házat keresek megvételre. Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert utca 16

—

Pénzkölcsönt keresek megbizóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre Dienes József htóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetitő irodája, Füvészkert utca 16

A KÜLFÖLD HUMORA

— Az a gyanum, Samu, te nem fizeted ki a villanyszámlát.

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel, — 1000 cm3 keveset használt kitünő állapotban levő, teljes felszereléssel és 500-as odakocsival, teljesen üzemképes eladó Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. a/5

Használt
Ford személy- és teherautók, valamint Fordson traktorok megbizásból eladók Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Debrecen, Hunyadi u 13. 1230

Gyors teherautó,
üzemképes, jutányos áron eladó. Postakert, Gyár utca 5. 2503

Motorkerékpár
Angol Triumph 550 cc kifogástalan állapotban, alkalmi áron eladó Megtekinthető állandóan Kossuth utca 29, müszerésznél 2512

Renault
keveset futott, négyszemélyes autó uj gumikkal sürgősen eladó. Érdeklődni Hunyadi u. 2. 1300

Birtok bérlet

Földbérletre
fix adminisztrációra érdeklődhet: Hirlapiroda, Széchenyi 6. Közvetitőket! 1224

Bérbeadó
a Darvasi határban 124 kat. szántóföld épületekkel. Értekezni lehet Kigyó u 38 2475

Kiadó
bérbe város alatt 30 holdas tanyásföld Értekezni Gazdák Bankjában 2498

Kiadó
Ondódon Kádár dülőben 20 hold tanyabirtok. Értekezhetni Péterfa 23., keresztépületben. 2505

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes termésben levő szőlő bérbe — vagy feébe Értekezni Gazdák Bankjában 2499

Kiss Ferne
örökösöknek a Vértessy határban, közvetlen a debreceni határsbélen 48 hold tanyásbirtok 5 hold szőlővel haszonbérbe kiadó. Értekezni: Kiss András gyámmal, Monostorpályi ligetben 2493

Földbérlet
296 holdas nagyerdőnél tizenötig lekötelező. Ananászkajszin eladó. Komlóssy 16 1247

5 hold
fekete föld köves utnál, gyümölcsös létesitésére vagy beerőföldnek kiadó Vörösmarty 9. 2516

35 holdas
prima ondódi tanyás szántó kiadó Értekezni Kossuth 50. a/1

Eladó ház

Eladó
kertes, adómentes ház és féderes stráfkocsi Vénkert, Domokos utca 26. a/1

Szent Anna 64,
Nap u 23, Maróthy u 24. sz alatti házak eladók 2402

Ház
300 pengővel átvehető köztisztviselői lakbér lekötéssel Fancsovics u 8. 2451

Eladó
Kurucz u. 110/b. sz ház, részletre és egy szoba, konyha — mellékletekkel, 15-re kiadó 2483

Sürgősen
és nagyon olcsón eladó a — Wesselényi utca 89 számu ház Megbizott Samu János Hunyadi utca 24 2513

Eladó
vagy kiadó Honvédtemető utca 3. számu két szoba, konyha, kamara 664 négyszögöl gyümölcsös kert és Faiskola utca 17. számu 1625 négyszögöl bekeritett kert kedvező feltételek mellett Érekezni Arany János utca 4 1252

Eladó föld

Bellegelő
163 sz. 28 holdas tanya épületekkel szőlővel eladó Felvilágositást Sas u. 4 I 5 ügyvédi irodában 1173

Villatelek
Horthy Miklós sugárut elején 300 négyszögöl kedvező feltételek mellett eladó Arany János utca 4. 1251

Eladó
15 kat. hold Vidi föld szántó vagy 28 hold ujosztási föld Hajdusámson, kövesut mellett Cim a kiadóban. 2472

Ebesi
állomásnál 11 hold föld eladó. Értekezni Kazinczy utca 6 2469

Központi
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó Cim a kiadóban 2226

Villatelek
Komlóssy ut 18 számu, villamoshoz közel, olcsó árban eladó. 1228

SAMU JÁNOS
ofb. ngedélyes hirdetései! Eladó földek: Ondódon 30, 10, 5 tanyás, Macson 28, 20, 60 10, 12 tanyás és tanyátlan, Kisszepesen 22, 10, 8, 5. Derescken 50, Nánáson 100 jó tanyásbirtak 350 pengővel — Nádudvaron 125 és 80 holdas nagyon olcsón. Cserén az uri házhoz közel 25, Halápi állomásnál 20, Bellegelő szélében 18, 21, 24, 13, 8. 10 6 és 5. Cserén 32 és40 mindegyik tanyás, 3 mázsás termény biztositásával feltünő olcsó árakban. Házak: Teleki utca 42 szép adómentes uriház Varga utca 10 és 7 mindkettő szép uriház, Oláh Károly utca 10 értékes ház Teleki 47. Borz utca 19, Bábaképezde mellett Sebes utca 31, Székely utca 15 uriház. Szegfü utca 10, 870 öl gyümölcsössel, Apaffy utca 69 Herceg utca 7, Csillag u. 48 Márton Kálmán utca 42, Lengyeltelep Kabar utca 9. — Kiss utca 7, Boldogfalva 17, 21, 24, Vörösmaty 17, Honti utca 23 Bővebbet Samu Jánosnál Hunyadi utca 24. 2522

Különféle

Kitünő
rövid csövü 16-os Browning vadászpuska olcsón eladó Cim a kiadóban. 1269

Magoss György téri
taxi állomás hivó száma 19-95 Éjjeli szolgálat is. 2520

Magtár
egyezer m. m szemes terményre kiadó Galamb u. 4 — Vásárpénztárral szemben 2494

Alig használt
finom barna férfiruha magas alakra 30 P-ért eladó Püspöki plota II. kapu, II. em. 11 2504

Elveszett
a Rujter utcától el iskolától a Veresegyházi Tamás utcáig egy arany lánc kerettel, mivel emlék aki megtalálja nagy jutalomban részesül, hozza a — Rujter utcai kath. iskolába a/1

Kényszerkölcsönt
kötvényt veszek Miklós u 13. 1234

Alig használt
barna nutria bunda és egy perzsaprémes fekete női kabát vékony alakra eladó Bercsényi utca 97 91

Ki segitene
feleslegéből csekély kölcsönnel tehetséges irót nagy müve kiadásáig? Cim a kiadóban a/3

Elveszett
julius 28-án a Szalkai vagy Miklós utcán B. S. A motorkerékpárhoz való szerszámkészlet Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül a — csendőrosztálynál. 200

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában
Felelős kiadó:
Dr PAJOR GYŐZŐ
igazgató.
FRISS SÁNDOR
müvezető.